

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ»

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն կազմակերպարավական ձևը

Հայաստանի Հանրապետություն, ք.Երևան, 0001, Թումանյան 17,
հեռ. (+374 10) 510 510, ֆաքս (+374 10) 510 573
էլ.փոստ՝ info@inecobank.am,
ինտերնետային կայք՝ www.inecobank.am

«ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ»

Տեղաբաշխողի անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն կազմակերպարավական ձևը

Հայաստանի Հանրապետություն, ք.Երևան, 0001, Թումանյան 17,
հեռ. (+374 10) 510 510, ֆաքս (+374 10) 510 573
էլ.փոստ՝ info@inecobank.am,
ինտերնետային կայք՝ www.inecobank.am

Արժեթղթերի տեսակը	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս		
Արժեթղթերի ձևը	ոչ փաստաթղթային		
Արժեթղթերի քանակը	Թողարկման ծավալին և անվանական արժեքին համապատասխան		
Արժեթղթերի անվանական արժեքը	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար	100 (մեկ հարյուր) Եվրո
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը	Առավելագույնը 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ	Առավելագույնը 30,000,000 (երեսուն միլիոն) ԱՄՆ դոլար	Առավելագույնը 20,000,000 (քսան միլիոն) Եվրո
Արժեկտրոնը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ		
Շրջանառության ժամկետը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ		

«ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՍ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ»:

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ.....	5
1.1 ՏԵՂԵԿԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԲԱՆԿԻ ԳՈՐԾՈՒԼԵՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ.....	5
1.2 ԲԱՆԿԻՆ ԵՎ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ՈՒՍԿԵՐ	15
1.3. ԲԱՆԿԻ ԳՈՐԾՈՒԼԵՆՈՒԹՅԱՆ ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	16
1.4. ԲԱՆԿԻ ԱՌԻԴԻՏ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՆՁ	16
1.5 ԲԱՆԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՄԱՈՒՏ ՏԵՂԵԿԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆ	17
1.6 ԲԱՆԿԻ ԹՈՂԱՐԿԱԾ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	18
1.7 ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ.....	20
1.8. ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՄԱՆ ՁԵՎԸ	21
1.9 ԲԱՆԿԻ ԱՄՓՈՓ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ	21
ԲԱԺԻՆ 2. ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	25
2.1. ՈՒՍԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ	25
2.2 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆ	27
2.3 ԱՌԱՋԱՐԿԻ ՀԱՄԱԿՈՂՄԱՆԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	27
2.4 ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ	38
2.5. ԱՌԵՎՏՐԻՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ	46
2.6. ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	46
ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	47
3.1. ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐՆԵՐԸ	47
3.2. ՈՒՍԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ	47
3.3. ՏԵՂԵԿԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ	51
3.4. ԲԻԶՆԵՍԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ.....	53
3.6. ԲԱՆԿԻ ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ	59
3.7. ԲԱՆԿԻ ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄԸ.....	61
3.8. ԲԱՆԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ.....	61
3.9. ԲԱՆԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒԼԵՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	69
3.10. ՀՍՎՈՂ ԱՆՁԻՆՔ.....	69
3.11. ՏԵՂԵԿԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆԿԻ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ, ԵՎԱՄՈՒՑՆԵՐԻ ԵՎ ԵԱԽՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ.....	69
3.12. ԷԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐ	70
3.13. ԱՅԼ ՏԵՂԵԿԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆ.....	70
ԲԱԺԻՆ 4: ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	71

Սույն ծրագրային ազդագրի համար պատասխանատու անձինք

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ծրագրային ազդագրի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձինք

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ
Ավետիս Բալոյան

16.04.2025
(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ
Կարեն Սաֆարյան

16.04.2025
(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ
Աշոտ Ավետիսյան

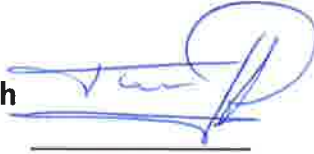
16.04.2025
(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ
Արեն Նալթակյան

16.04.2025
(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Գործադիր տնօրեն, տնօրինության նախագահ
Հայկ Ոսկանյան

16.04.2025
(ամսաթիվ)

ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Կորպորատիվ բիզնեսի դեպարտամենտի տնօրեն,
տնօրինության անդամ
Արտեմ Զիջյան

16.04.2025
(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Գլխավոր հաշվապահ, տնօրինության անդամ
Արշալույս Սահակյան

16.04.2025
(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Վարկային ռիսկերի դեպարտամենտի տնօրեն,
տնօրինության անդամ
Վահե Հայրապետյան

16.04.2025
(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Գործառնական դեպարտամենտի տնօրեն,
տնօրինության անդամ
Աննա Ալիխանյան

16.04.2025
(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

Ամփոփաթերթը պետք է դիտվի որպես սույն Ծրագրային ազդագրի ներառական համառոտ նկարագրություն, և առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական Ծրագրային ազդագրի վրա:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն փաստաթուղթը և դրան կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի գլխամասային գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ վերջինիս ինտերնետային կայքում՝ www.inecobank.am:

1.1 ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԲԱՆԿԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Բանկի ֆիրմային լրիվ անվանումը՝

հայերեն՝ «ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
ռուսերեն՝ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО ЗАКРЫТОГО ТИПА «ИНЕКОБАНК»
անգլերեն՝ “INECOBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY

Բանկի ֆիրմային կրճապ անվանումը

հայերեն՝ «ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝ АОЗТ “ИНЕКОБАНК”
անգլերեն՝ “INECOBANK” CJSC

Բանկային գործունեության լիցենզիա թիվ 68

Բանկի գրանցման վկայական թիվ 0169, գրանցման ամսաթիվ 07.02.1996թ.

Բանկի պետական գրանցման վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան 0001, Թումանյան 17

Բանկի գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան 0001, Թումանյան 17

Կապի միջոցները՝ հեռ. (+37410) 51-05-45, (+37410) 51-05-10, ֆաքս (+37410) 51-05-73

էլ. Փոստ՝ info@inecobank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.inecobank.am

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել Դիլինգային գործառնությունների բաժնի մասնագետների հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+37410) 510-545:

❖ **Բանկի նկարագիրը**

1. Բանկի հիմնադրումը

«ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ նաև՝ Բանկ) հիմնադրվել է 1996թ. փետրվարի 7-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N0169, իսկ բանկային գործունեության լիցենզիան՝ N 68: Բանկի հիմնադրման երկիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է:

Բանկն ունի Գլխամասային գրասենյակ և 22 մասնաճյուղ, չունի ներկայացուցչություն:

Բանկը ավելի քան 25 տարի գործունեություն է ծավալում ՀՀ բանկային համակարգում՝ մատուցելով ունիվերսալ բանկային ծառայություններ ինչպես ֆիզիկական անձանց, այնպես էլ կորպորատիվ հաճախորդներին՝ սպասարկելով ավելի քան 500,000 հաճախորդների Հայաստանում: Բանկը առանձնանում է հայաստանյան բանկային շուկայում իր ուրույն կորպորատիվ ոճով: Դրա ձևավորման գործում կարևոր դեր է խաղում «Ինեկոբանկ» ապրանքանիշի զարգացումը, ինչը հնարավորություն է տալիս ստեղծել զգայական և գիտակցական կապ Բանկի ներկա ու հնարավոր հաճախորդների և Բանկի միջև:

Տարիներ շարունակ լինելով ամենաեկամտաբեր և ամենաարագ զարգացող բանկերից մեկը՝ Բանկը մատուցում է կորպորատիվ ու մանրածախ բանկային ծառայություններ: Բանկը որդեգրել է հաճախորդակենտրոն մոտեցում՝ իր ծառայություններն առավելագույնս համապատասխանեցնելով հաճախորդների պահանջմունքներին:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի, երաշխիքների, ակրեդիտիվների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների իրականացումը, արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը:

Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է ՀՀ ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ:

Բանկը հանդիսանում է SWIFT միջազգային վճարային համակարգի, մի շարք միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգերի անդամ, ինչպես օրինակ «MoneyGram», «IntelExpress» համակարգերը, Visa միջազգային վճարային համակարգի անդամ, ինչպես նաև ArCa վճարային համակարգի լիիրավ անդամ և բաժնետեր, MasterCard միջազգային վճարային համակարգի աֆիլիացված անդամ, «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ-ի անդամ, Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիայի արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի անդամ:

2. Բանկի առաքելությունը

Բանկի առաքելությունն է մարդկանց նպատակների իրագործման համար հնարավորություններ ստեղծելը՝ մատուցելով իրենց պահանջներին համահունչ ֆինանսական ծառայություններ:

3. Բանկի արժեքները

Բանկի արժեքները արտացոլում են Բանկի ավելի քան 25-ամյա պատմությունը և հանդիսանում են հաղթանակների գրավականը: Նրանք ոչ միայն կարևոր են Բանկի տեսլականին և նպատակներին հասնելու համար, այլև ուղղորդում են Ինելկոթիմի յուրաքանչյուր անդամի՝ գործընկերների, հաճախորդների և համայնքի ներկայացուցիչների հետ շփման և համագործակցության ընթացքում: Բանկի արժեքները հանդիսանում են Բանկի գործունեության կարևորագույն հիմքը և նպաստում են նորարարական գաղափարների և ծրագրերի մշակմանը: Դրանք են՝

ԱԶՆՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ազնվությունը Բանկի համար հիմնաքարային արժեք է և սահմանված վարվելակերպ Բանկի բոլոր շահառուների նկատմամբ: Բանկի համար ազնվությունը նախ և առաջ մտածելակերպի և գործելաոճի, նպատակների և այդ նպատակներին հասնելու միջոցների ներդաշնակությունն է՝ հիմնված թե՛ իրավական, թե՛ բարոյական նորմերի վրա:

ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Բանկն ունի նախաձեռնողականության ու վճռական գործողությունների ազատություն՝ ի շահ Բանկի հաճախորդների և ի նպաստ ընկերության: Այդ ազատությունն է օգնում Ինելկոթանկին զարգանալ՝ խրախուսելով նորարությունն ու առաջնորդությունը:

ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅՈՒՆ

Թափանցիկությունն այն կարևորագույն արժեքներից է, որի վրա հիմնվում է Բանկի գործելաոճը: Այն Բանկի համար խորհրդանիշ է՝ անկախ նրանից՝ Բանկը գտնվում է թռիչքային զարգացման, թե լրջագույն մարտահրավերների փուլում:

ԹԻՄԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Լավ արդյունքի հասնելու ու հաջողելու միակ ճանապարհը միմյանց հետ համագործակցող թիմերի առկայությունն է, որի բոլոր անդամները պատրաստ են կրելու հաջողության դափնիներն ու ձախողման պատասխանատվությունը: Բանկում բոլորը վստահում են իրար ու հարգում միմյանց կարծիքը, ինչպես նաև աջակցում բոլոր նրանց, ովքեր պատրաստ են այս միջոցով գործելու ու արդյունքի հասնելու:

ՊՐՈՖԵՍԻՈՆԱԼԻՉՄ

Պրոֆեսիոնալիզմ ասելով Բանկը ամբողջացնում է Ինեկոբանկի համար ամենաէական արժեքների շրջանակը: Բանկը համատեղում է գործողությունների ազատությունն ու ստեղծագործ միտքը ազնիվ ու թափանցիկ գործելաոճի հետ՝ կառուցելով մասնագիտական ու անհատական լավագույն հատկանիշներով օժտված թիմ:

4. Բանկի ապրանքային նշանը

Բանկի ապրանքային նշանը, որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 04.05.2004թ., հետևյալն է՝

5. Բանկի կարգախոսն է՝ «Արժևորե՛ք Ձեր ժամանակը»:

6. Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 40,091,530,500 (քառասուն միլիարդ ինսունմեկ միլիոն հինգ հարյուր երեսուն հազար հինգ հարյուր) ՀՀ դրամ 31.03.2025թ. դրությամբ, որը բաժանված է 181,821 (մեկ հարյուր ութսունմեկ հազար ութ հարյուր քսանմեկ) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսերի, յուրաքանչյուրը 220,500 (երկու հարյուր քսան հազար հինգ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի հիմնական բաժնետերերն են՝

(համաձայն Ինեկոբանկ ՓԲԸ Արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի առ 31.03.2025թ.):

N	Անուն, Ազգանուն	Սեփականության իրավունքով պատկանող բաժնետոմսերի քանակը /հատ/	Մասնաբաժինը /%/
1	ԻՆԵԿՈ ԳՐՈՒՊ ՓԲԸ	63,601	34,98%
2	Սաֆարյան Կարեն Գառնիկի	62,875	34,58%
3	ԱՅ ԷՄ ՓԱՐԹՆԵՐՍ ՓԲԸ	9,272	5,09%
4	ԻՆԵԿՈ ՓԱՐԹՆԵՐՍ ՓԲԸ	9,091	4,99%

7. Բիզնեսի համառոտ նկարագիր.

Բանկն իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.

Վարկային ծառայություններ, որոնց մեջ կարելի է առանձնացնել՝

🔗 Մանրածախ բիզնես

Բանկի հիմնական մրցակցային առավելությունն է մանրածախ վարկավորումը, որը տարիների ընթացքում կատարելագործվել է՝ քայլ առ քայլ կիրառելով նորագույն տեխնոլոգիական լուծումներ: Ընդհանուր առմամբ այս ուղղությունը բաղկացած է սպառողական և հիփոթեքային վարկավորումից:

1. Ապառիկ վարկեր. Բանկն առաջինն էր շուկայում, որը հետևողականորեն զարգացրեց ապառիկ վաճառքի տեխնիկան՝ ներկայացնելով նաև «Ապառիկը տեղում» ծառայությունը, որը հեշտացրեց ապառիկ գնումների ընթացքը, որի արդյունքում նախկինում մի քանի օր տևող գործընթացը այժմ հնարավոր է իրականացնել մի քանի րոպեում: Բանկն ապառիկի շուկայում առաջատարներից է:

2021թ. Բանկը ներդրել է **Paylater ծառայությունը՝** ներկայացնելով Հայաստանում ողջ աշխարհում հայտնի BNPL (buy now, pay later) գնումներ կատարելու նոր ձևաչափը: **Paylater** մշտապես հասանելի վճարային գործիք է՝ որոշակի սահանաչափով, հասանելի հենկոմբայլ հավելվածով 24/7 ռեժիմով, առանց այն օգտագործելու պարտավորության: Գործիքը հնարավորություն է տալիս գնում կատարել և դրա դիմաց վճարել մաս-մաս՝ 3 կամ 6 ամսվա ընթացքում՝ առանց որևէ հավելյալ վճարի:

2. Սպառողական վարկեր. Բանկն իր հաճախորդներին տրամադրում է տարբեր նպատակներով սպառողական վարկեր՝ գրավով և առանց գրավի:

Բանկը տրամադրում է արագ սպառողական վարկեր, ինչպես նաև «1 CLICK» առցանց վարկը: Բանկն առաջինն էր հայկական շուկայում, որ կիրառեց ամբողջովին ավտոմատացված առցանց վարկավորման գործընթաց:

«1 CLICK» վարկը հասանելի է հաճախորդին 24/7 ռեժիմով աշխարհի ցանկացած կետից՝ InecoMobile և InecoOnline համակարգերի միջոցով՝ առանց Բանկի մասնաճյուղեր այցելության, որի միջոցով հաճախորդները կարող են ստանալ մինչև 10,000,000 ՀՀ դրամ օնլայն վարկ՝ առանց երաշխավորի և հավելյալ թղթաբանության:

3. Հիփոթեքային վարկեր. Բանկն առաջարկում է հիփոթեքային վարկեր՝ ՀՀ տարածքում անշարժ գույքի ձեռքբերման, վերանորոգման, կառուցապատման, ինչպես նաև այլ բանկում հաճախորդի ունեցած հիփոթեքային վարկի վերաֆինանսավորման նպատակով:

Վարկավորումը իրականացվում է ինչպես Բանկի ներքին ռեսուրսներով, այնպես էլ մի շարք կառույցների՝ «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի և «Բնակարան Երկիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի ծրագրերի շրջանակներում: Բանկն իր ռեսուրսներով տրամադրում է նաև լողացող տոկոսադրույքով

հիփոթեքային վարկեր, որի շրջանակում առաջին երեք տարիների համար գործում է հաստատուն տոկոսադրույք, այնուհետև՝ լողացող:

Բանկի սքրինինգային համակարգը վերջին տարիների ընթացքում էականորեն կատարելագործվել է և հնարավորություն է ընձեռում իրականացնել վարկունակության գնահատում տարբեր տիպի հաճախորդների համար, հետևաբար նաև տրամադրել կոնկրետ հաճախորդի վարկունակությանը և կարիքներին համապատասխանող վարկային պրոդուկտ:

2023թ. Բանկի կողմից գործարկվել է վարկավորման նոր հարթակ՝ sprintonline.am, որը թույլ է տալիս ինչպես Բանկի հաճախորդներին, այնպես էլ Բանկի հաճախորդ չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց ցանկացած պահի օգտվել վարկավորման հնարավորությունից՝ առանց բանկ այցելելու:

Շուկայի, ինչպես նաև Բանկի վարկային պրոտֆելի մշտադիտարկան, ուսումնասիրության և վերլուծությունների արդյունքում, Բանկը անընդհատ բարելավում է վարկային պրոդուկտները, ինչի շնորհիվ գրանցվում է ինչպես որակական, այնպես էլ ծավալային աճ:

🔗 Կորպորատիվ բիզնես

1.Բիզնես վարկեր. Բանկը բիզնես ֆինանսավորման ոլորտում մատուցում է բավականին ընդարձակ ծառայություններ, ինչպես իր ներքին ռեսուրսների հաշվին, այնպես էլ համագործակցող կազմակերպությունների կողմից ներգրավված միջոցների հաշվին: Վերջին տարիների ընթացքում Բանկը համագործակցել է մոտ 30 միջազգային ֆինանսական և ներդրումային կազմակերպությունների հետ, որոնց շարքին են դասվում KFW, ADB, IFC, EBRD, DEG, FMO, OFID, DWM, EFSE ,Incofin Investment Management, Blue Orchard Microfinance Fund և այլն:

Բանկի ռազմավարության կարևոր մաս է կազմում Փոքր ու Միջին Ձեռնարկությունների ֆինանսավորումը: Իր ՓՄՁ հաճախորդներին Բանկն առաջարկում է վարկավորման լայն գործիքակազմ՝ կարճաժամկետ և երկարաժամկետ վարկեր, վարկային գծեր, օվերդրաֆտներ, գյուղատնտեսական վարկեր և այլն:

Իր ճկուն գործելաոճի շնորհիվ Բանկը կորպորատիվ հաճախորդների շրջանում վայելում է բարի համբավ: Վերջին տարիներին Բանկը սկսել է ֆինանսավորումը նաև խոշոր ձեռնարկությունների հատվածում: Բանկը ակտիվ ֆինանսավորում է իրականացնում նաև պետական աջակցության տարբեր ծրագրերի շրջանակներում:

2.Առևտրի ֆինանսավորման գործիքներ. Բանկը առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում տրամադրում է ծառայությունների մատուցման արդյունավետ և ամբողջական գործիքակազմ (երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ, ինկասոներ և այլն), և ակտիվ համագործակցում է Միջազգային Ֆինանսական Կորպորացիայի (IFC), Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (EBRD), ինչպես նաև միջազգային առաջնակարգ մի շարք բանկերի հետ: Բանկն արժանացել է

միջազգային մի շարք հեղինակավոր մրցանակների. Բանկը Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի (EBRD) կողմից ճանաչվել է Հայաստանում առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում ամենաակտիվ թողարկող բանկ /2007թ, 2009թ./, Գերմանական «Կոմերցբանկի» կողմից ստացել է մրցանակ առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում գերազանց համագործակցության համար/ 2010թ./, իսկ 2016թ. Բանկը ճանաչվել է «Լավագույն գործընկեր բանկ առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում» Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի (IFC) կողմից:

3.Լիզինգ. Բանկը ակտիվ գործունեություն է իրականացնում նաև լիզինգի շուկայում: Հաճախորդների մատակարարներից ձեռք են բերվում անհրաժեշտ հիմնական միջոցներ և հանձնվում նրանց՝ ֆինանսական վարձակալության: Ժամկետի ավարտին այդ գույքի սեփականության իրավունքը փոխանցվում է հաճախորդին:

Բանկը բավականին ակտիվ մասնակցում է ՀՀ Կառավարության կողմից տնտեսության արդիականացմանը, ագրովերամշակման և գյուղտեխնիկայի ձեռքբերմանը աջակցող սուբսիդավորման ծրագրերին, որոնց շրջանակներում տնտեսավարողներին են տրամադրվում բավականին մատչելի պայմաններով լիզինգներ:

🔗 Ավանդային գործառնություններ

Բանկն իր ֆիզիկական անձ հաճախորդներին առաջարկում է ինչպես խնայողական, այնպես էլ ժամկետային ու ցպահանջ ավանդների ներդրման լայն հնարավորություններ: Ավանդի տեսակները առավելագույնս հարմարեցված են հաճախորդների պահանջներին և նպատակներին: Իրավաբանական անձ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հաճախորդների համար Բանկը նույնպես նախատեսել է ավանդների ներդրման գրավիչ տարբերակներ՝ ավանդի ժամկետից և արժույթից կախված ճկուն սակագներով: Ավանդատեսակների նպատակների և պայմանների միջև ճիշտ հավասարակշռության պահպանման շնորհիվ վերջին տարիների ընթացքում Բանկը շարունակաբար գրանցում է ավանդատու հաճախորդների քանակի աճ և ավանդային պայմանագրերի վերականգնման բարձր ցուցանիշ:

Գործառնություններ արժեթղթերով

🔗 Բրոքերային ծառայություններ

Բանկը իր հաճախորդներին տրամադրում է Բրոքերային ծառայություններ, հնարավորություն ընձեռելով գնել և վաճառել տարբեր տեսակի արժեթղթեր:

🔗 Պահառուական ծառայություններ

Բանկի կողմից մատուցվող արժեթղթերի պահառության ծառայությունը նախատեսված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց համար, որոնք սեփականության իրավունքով տիրապետում են այլ անձանց կողմից թողարկված արժեթղթերի:

📌 ՀԿԴ ծառայությունների միջնորդավորում

Բանկը, հանդիսանալով Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր, միջնորդավորում է Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող ծառայությունները, որոնք ներառում են ռեեստրի վարման, արժեթղթերի պահառության հետ կապված ծառայությունները:

📌 Այլ հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ, որոնք ստանդարտ, ավանդական բանկային ծառայություններ են և իրենց մեջ ներառում են՝

1. Դրամական փոխանցումներ
2. Միջազգային փոխանցումներ
3. Արտարժույթային փոխարկումներ և այլն

Առանձնահատուկ շեշտադրման կարիք ունեն թվային ուղիներով մատուցվող ծառայությունները, որը Բանկը իրագործում է ԻնեկոՕնլայն, ԻնեկոՄոբայլ համակարգերի և Ինեկոփեյ ծառայության միջոցով:

ԻնեկոՕնլայն համակարգը հուսալի և ապահով թվային բանկինգի լուծում է, որը Բանկի հաճախորդներին հնարավորություն է ընձեռում օգտվել բանկային գրեթե բոլոր ծառայություններից ինտերնետ հասանելիությամբ համակարգչի միջոցով՝ առանց բանկ այցելելու:

ԻնեկոՄոբայլ բջջային հավելվածը ժամանակակից մոբայլ բանկինգի լավագույն տարբերակն է, որը հնարավորություն է ընձեռում, ունենալով միայն սմարթֆոն և ինտերնետ հասանելիություն, կատարել բանկային գործարքներ ցանկացած վայրում, ցանկացած պահի՝ 24/7 ռեժիմով:

2018թ. ԻնեկոՄոբայլ բջջային հավելվածը բրիտանական «Global Business Outlook» հեղինակավոր ամսագրի կողմից արժանացել է «Բանկային ոլորտի տարվա լավագույն բջջային հավելված» մրցանակին:

ԻնեկոՓեյ ծառայությունը առանձնանում է շուկայում իր հարմարավետությամբ և ապահովությամբ: Այն հնարավորություն է ընձեռում անկոնտակտ վճարումներ կատարել անմիջապես սմարթֆոնով՝ սքանավորելով վճարման կետերում ներկայացվող QR կոդերը: Ծառայությունը հասանելի է ոչ միայն Բանկի հաճախորդներին, այլ նաև բոլոր նրանց, ովքեր ունեն ArCa, Visa, Master համակարգերի վճարային քարտեր: Ընդամենը անհրաժեշտ է InecoMobile հավելվածին կցել վճարային քարտն ու կատարել InecoPay վճարում սմարթֆոնի միջոցով:

2021թ. Բանկն ընդլայնել է իր հաճախորդներին առաջարկվող անկանխիկ վճարումների հնարավորությունները՝ մեկնարկելով **NFC վճարումները**: Սա

ամենապարզ, արագ, անհայում նորարարական վճարման տեխնոլոգիաներից մեկն է ամբողջ աշխարհում, որը թույլ է տալիս սմարթֆոնի օգնությամբ կատարել անհայում վճարումներ:

2022թ. Բանկը իր հաճախորդների համար հասանելի է դարձրել **Apple Pay** ապահով և նորարարական վճարային գործիքը: Այն հնարավորություն է տալիս կատարել անհայում վճարումներ՝ iPhone-ը կամ Apple Watch-ը պարզապես մոտեցնելով վճարային տերմինալին:

2023թ. Հաճախորդների համար հասանելի է դարձել Google Pay վճարային գործիքը: Այն հնարավորություն է տալիս հաճախորդներին կատարել ամենօրյա անկանխիկ վճարումները արագ և ապահով: Այն հասանելի է Android ծրագրային ապահովումների և WearOS սարքերի համար:

Կարևորելով իր հաճախորդների հարմարավետությունը՝ Բանկը շարունակում է կատարելագործել մատուցվող ծառայությունների որակն, արագությունը ու հուսալիությունը: Հաշվի առնելով, որ ծառայությունների մատուցումն ու գործարքների կատարումը չի սահմանափակվում աշխատանքային օրերով և ժամերով՝ Բանկը հաճախորդներին անհրաժեշտ տեղեկատվությունը տրամադրում է շուրջօրյա ռեժիմով:

Բանկի կոնտակտային կենտրոնը հասանելի է 24/7 ռեժիմով՝ ապահովելով ժամանակակից միջոցներով անխափան կապ հաճախորդների հետ:

2022-2024 թթ. ընթացքում Բանկը շահույթի մեծությամբ և կապիտալի շահութաբերությամբ գտնվել է ՀՀ բանկային համակարգի առաջին հնգյակում:

2024թ. տարեվերջի դրությամբ՝

- ❖ Բանկը ընդամենը ակտիվներով զբաղեցրել է ՀՀ բանկային համակարգում 5-րդ հորիզոնականը
- ❖ Վարկային պորտֆելի մեծությամբ զբաղեցրել է բանկային համակարգի 5-րդ հորիզոնականը
- ❖ Ավանդային պորտֆելի մեծությամբ զբաղեցրել է բանկային համակարգի 4-րդ հորիզոնականը
- ❖ Բանկը առաջատարներից է շահույթի ծավալով ու կապիտալի շահութաբերությամբ, ինչպես նաև արդյունավետության մի շարք այլ ցուցանիշներով:

❖ **Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը**
Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1-ում:

❖ Բանկի եկամտաբեր ակտիվները

	31.03.2025 չստուգված	31.03.2024	31.12.2023
Ակտիվներ, այդ թվում.	794,562,960	606,606,560	591,448,558
Եկամտաբեր ակտիվներ	682,090,721	511,535,944	499,710,332
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	446,596,941	354,014,516	336,897,912
Բանկերից ստացվելիք գումարներ	32,732,373	26,819,264	29,521,172
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	412,503	741,341	534,704
Ներդրումային արժեթղթեր	170,279,858	129,960,823	132,756,544
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	85.8%	84.5%	76.0%

❖ Բանկն ունի Գլխամասային գրասենյակ և 22 մասնաճյուղ (31.03.2025թ. դրությամբ)

Անվանում	Հասցե
Գլխամասային գրասենյակ	ք. Երևան, Թումանյան փ. 17
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԵՐ	
Աբովյան 18 մասնաճյուղ	ք. Երևան, Աբովյան փ. 18,
Կորյուն մասնաճյուղ	ք. Երևան, Տերյան 105/1
Մաշտոց մասնաճյուղ	ք. Երևան, Մաշտոց պ. 18, շ. 52/1
Արաբկիր մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 38/2 շենք -62
Կոմիտաս մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կոմիտասի պ. 39 շ. թ. 78
Կոմիտաս 2 մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կոմիտասի 54թ., 1 շինություն
Նոր Նորք մասնաճյուղ	ք. Երևան, Նոր Նորք, Գալի պող. 15/9, շ. 17/1
Աջափնյակ մասնաճյուղ	ք. Երևան, Բաշինջաղյան փողոց, հ. 192/8,
Մալաթիա մասնաճյուղ	ք. Երևան, Րաֆֆու փ. 39/3ա
Շենգավիթ մասնաճյուղ	ք. Երևան, Բագրատունյաց 22/3
Գարեգին Նժդեհ մասնաճյուղ	ք. Երևան, Բագրատունյաց փողոց 15 շ., շին թիվ 120
Ջեյթուն մասնաճյուղ	ք. Երևան, Քանաքեռ-Ջեյթուն, Պարոյր Սևակ փ. 51/3
Ավետիսյան մասնաճյուղ	ք. Երևան, Ավետիսյան 63/41
Խորենացի մասնաճյուղ	ք. Երևան, Խորենացի փ. 15, "Էլիտ Պլազա" Բիզնես Կենտրոն, առաջին հարկ
Կասկադ մասնաճյուղ	ք. Երևան, Բաղրամյան 2/83
Էրեբունի մասնաճյուղ	ք. Երևան, Էրեբունի 14
Դավթաշեն մասնաճյուղ	ք. Երևան, Տ.Պետրոսյան 1/7 շենք, 85 շինություն
Գյումրիի մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Ալեք Մանուկյան փ. 6
Վանաձորի մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծ փ. 75
Լոռի մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծ փ. 41ա
Արմավիրի մասնաճյուղ	ք. Արմավիր, Հանրապետության փ. 17
Աբովյան մասնաճյուղ	ք. Աբովյան, Սահմանադրության հրապարակ 7/3

Բանկը չի հանդիսանում որևէ խմբի անդամ:

1.2 ԲԱՆԿԻՆ ԵՎ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ՌԻՍԿԵՐ

Բանկն, ինչպես ցանկացած տնտեսավարող սուբյեկտ, իր գործունեության ընթացքում բախվում է տարբեր ռիսկային գործոնների հետ: Ներդրողները պետք է տեղյակ լինեն իրենց կողմից կատարված ներդրումների հետ կապված ռիսկերին նախքան Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ձեռք բերելը:

Պարտատոմսերում ներդրում կատարողները առնչվում են ինչպես տվյալ պարտատոմսերը թողարկող կազմակերպության՝ Բանկի գործունեության հետ կապված, այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից առաջացող ռիսկերի (շուկայական ռիսկ) հետ:

Բանկի ռիսկը կապված է վարկային, գործառնական, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի հետ: Տվյալ ռիսկերը կարող են հանգեցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացմանը:

Մասնավորապես, Բանկի համար առավել էական ռիսկերն են.

1. Գործընկերների կամ վարկային ռիսկը Բանկի ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է փոխառուի կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմի՝ Բանկի հանդեպ ստանձնած պայմանագրային պարտականությունները չկատարելու հետևանքով:
2. Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողության հետ՝ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում:
3. Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի շահույթի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում: Նման փոփոխությունները կարող են ավելացնել կամ նվազեցնել Բանկի տոկոսային մարժան:
4. Ընդհանուր տնտեսության ռիսկեր. ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Բանկի գործունեության, մասնավորապես վարկավորման ծավալների վրա:
5. Օրենսդրական ռիսկ. Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները ևս կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության վրա:
6. Գործառնական ռիսկը Բանկի գործունեության ընթացքում կորստի ռիսկն է, որը առաջանում է անհամապատասխան կամ ձախողված ներքին

գործընթացներից, մարդկանց և համակարգերի, կամ արտաքին գործոնների պատճառով:

❖ **Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերից կարելի է առանձնացնել՝**

1. **Տոկոսադրույքի ռիսկ.** Այս ռիսկը կարող է էական ազդեցություն ունենալ պարտատոմսերի գրավչության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացումը ենթադրում է պարտատոմսի գնի նվազում, ինչի արդյունքում էլ ներդրողը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել: Նշված ռիսկը, սակայն, էական է այն դեպքում, երբ նախատեսվում է պարտատոմսերի վաճառք մինչև դրանց մարվելը:
2. **Արտարժույթի ռիսկ.** Այս ռիսկը առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների հետևանքով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա: Կախված այն բանից, թե ինչպիսի նպատակով է կատարվում ներդրումը, հետագայում դրանք ՀՀ դրամի կամ ԱՄՆ դոլարի փոխարկելիս հնարավոր են կորուստներ:
3. **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ.** Պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում վաճառելու հետ կապված հնարավոր են խնդիրներ՝ կախված շուկայում առկա իրավիճակից: Բանկը պարտատոմսերի իրացվելիության ապահովման համար ձեռնարկելու է համապատասխան միջոցներ, այդ թվում՝ Շուկա ստեղծողի հետ պայմանագրի կնքում, սակայն իրացվելիության ռիսկը այնուամենայնիվ կարող է ի հայտ գալ:

1.3. ԲԱՆԿԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բանկի գործունեությունը մշտապես գտնվում է Բանկի խորհրդի, Գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք օպերատիվ արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Բանկի գործունեությունը շուկայի պահանջներին, ինչպես նաև նվազեցնելով տարբեր ռիսկային գործոնների բացասական ազդեցությունը:

1.4. ԲԱՆԿԻ ԱՈՒԴԻՏ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՆՁ

Բանկի 2022-2024թթ. անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Քեյ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Քեյ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է շվեյցարական KPMG International Cooperative (“KPMG International”) կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ:

«Քեյ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ -ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյանի փ. 26/1, «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-Կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +37410 59-59-99, ֆաքս՝ +37410 59-59-99, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ **www.kpmg.am**:

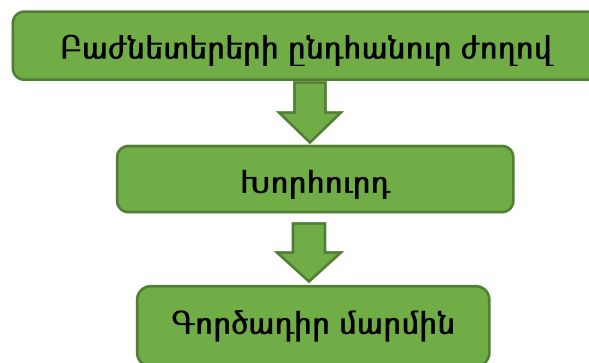
Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել բավարար երաշխիքներ՝ համոզվելու համար, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական անճշտություններից:

Աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են կից Հավելվածներում:

Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

1.5 ԲԱՆԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են կառավարման հետևյալ մարմինները՝

❖ Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով

Սույն Ծրագրային ազդագիրը կազմելու պահին Բանկի հիմնական բաժնետերերն են՝

(համաձայն Ինելորանկ ՓԲԸ Արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի առ 31.03.2025թ.):

1	ԻՆԵԿՈ ԳՐՈՒՊ ՓԲԸ	Հանդիսանում է Բանկի 63,601 (վաթսուներեք հազար վեց հարյուր մեկ) հատ սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերը (34.98%)
2	Սաֆարյան Կարեն Գառնիկի	Հանդիսանում է Բանկի 62,875 (վաթսուներկու հազար ութ հարյուր յոթանասունհինգ) հատ սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերը (34.58%)
3	ԱՅ ԷՄ ՓԱՐԹՆԵՐՍ ՓԲԸ	Հանդիսանում է Բանկի 9,272 (ինը հազար երկու հարյուր յոթանասուներկու) հատ սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերը (5.09%)
4	ԻՆԵԿՈ ՓԱՐԹՆԵՐՍ ՓԲԸ	Հանդիսանում է Բանկի 9,091 (ինը հազար իննսունմեկ) հատ սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերը (4,99%)

❖ **Բանկի խորհուրդը**

Սույն Ծրագրային ազդագիրը կազմելու պահին՝ 31.03.2025թ. դրությամբ, Բանկի խորհուրդը բաղկացած է չորս անդամից՝

1	Ավետիս Բալոյան	խորհրդի նախագահ
2	Կարեն Սաֆարյան	խորհրդի անդամ
3	Աշոտ Ավետիսյան	խորհրդի անդամ
4	Արեն Նալթալյան	խորհրդի անդամ

❖ **Բանկի Գործադիր մարմինը**

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում են Բանկի գործադիր տնօրենը և Բանֆկի տնօրինությունը:

Բանկի Տնօրինությունը 31.03.2025թ. դրությամբ կազմված է 5 անդամից՝

1	Հայկ Ոսկանյան	Գործադիր տնօրեն, տնօրինության նախագահ
2	Արտեմ Զիջյան	Կորպորատիվ բիզնեսի դեպարտամենտի տնօրեն, տնօրինության անդամ
3	Արշալույս Սահակյան	Գլխավոր հաշվապահ, տնօրինության անդամ
4	Վահե Հայրապետյան	Վարկային ռիսկերի դեպարտամենտի տնօրեն, տնօրինության անդամ
5	Աննա Ալիխանյան	Գործառնական դեպարտամենտի տնօրեն, տնօրինության անդամ

❖ **Բանկի աշխատակիցների թիվը ներկայացված է ստորև՝**

	2024թ.	2023թ.	2022թ.
Աշխատակիցների թիվը	989	935	871

Սույն Ծրագրային ազդագիրը կազմելու պահին՝ 31.03.2025թ. դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում է 1017:

1.6 ԲԱՆԿԻ ԹՈՂԱՐԿԱԾ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բանկը թողարկել է ինչպես բաժնետոմսեր, այնպես էլ պարտատոմսեր: 2009թ. Բանկը թողարկել է 350,000,000 (երեք հարյուր հիսուն միլիոն) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով զեղչատոկոսային պարտատոմսեր:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 40,091,530,500 (քառասուն միլիարդ ինսուսմեկ միլիոն հինգ հարյուր երեսուն հազար հինգ հարյուր) ՀՀ դրամ:

Համաձայն Բանկի կանոնադրության՝ կանոնադրական կապիտալը կազմված է թվով 181,821 (մեկ հարյուր ութսունմեկ հազար ութ հարյուր քսանմեկ) հատ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 220,500 (երկու հարյուր քսան հազար հինգ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպարարական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորվող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից 14.04.2018թ., 03.07.2019թ., 26.11.2021թ., 21/06/2023թ. և 12/06/2024թ. գրանցված Ծրագրային ազդագրերի շրջանակներում Բանկը թողարկել է անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր հետևյալ հիմնական պայմաններով.

ԱՄՏԾ	Արժույթ	Անվանական արժեք	Քանակ	Թողարկման ծավալ	Արժեկտրոն	Ժամկետ
AMINECB22ER8	USD	100	50,000	5,000,000	5.25%	36 ամիս
AMINECB23ER6	USD	100	50,000	5,000,000	5.25%	36 ամիս
AMINECB24ER4	AMD	10,000	150,000	1,500,000,000	9.75%	36 ամիս
AMINECB25ER1	USD	100	50,000	5,000,000	5.25%	24 ամիս
AMINECB26ER9	AMD	10,000	150,000	1,500,000,000	9.75%	36 ամիս
AMINECB28ER5	AMD	10,000	250,000	2,500,000,000	9.6 %	30 ամիս
AMINECB2AER1	USD	100	50,000	5,000,000	4 %	36 ամիս
AMINECB29ER3	AMD	10,000	200,000	2,000,000,000	10%	36 ամիս
AMINECB2BER9	USD	100	100,000	10,000,000	4.5%	24 ամիս
AMINECB2CER7	USD	100	50,000	5,000,000	4.5%	24 ամիս
AMINECB2DER5	USD	100	50,000	5,000,000	4.5%	30 ամիս
AMINECB2EER3	USD	100	50,000	5,000,000	4.5%	24 ամիս
AMINECB2FER0	USD	100	50,000	5,000,000	4,75%	36 ամիս
AMINECB2GER8	EUR	100	50,000	5,000,000	3.0%	36 ամիս
AMINECB2HER6	AMD	10,000	500,000	5,000,000,000	10.0%	30 ամիս

Թողարկված բոլոր պարտատոմսերը ցուցակվել են «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ-ում:

1.7 ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ

ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ			
Տեսակը	Անվանական, արժեկտրոնային		
Ձևը	ոչ փաստաթղթային		
Փոխարկելիությունը	ոչ փոխարկելի		
Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար	100 (մեկ հարյուր) Եվրո
Արժույթը	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Թողարկման ընդհանուր ծավալը	Առավելագույնը 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ	Առավելագույնը 30,000,000 (երեսուն միլիոն) ԱՄՆ դոլար	Առավելագույնը 20,000,000 (քսան միլիոն) Եվրո
Տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը	որոշվելու է յուրաքանչյուր թողարկման համար ըստ տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալի և անվանական արժեքի:		
Տեղաբաշխման օրը	տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Շրջանառության ժամկետը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Մարման օրը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Շրջանառության ձևը	ազատ շրջանառության իրավունքով		
Պարտատոմսերի ապահովվածությունը	ապահովված չեն		

Դրամային պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են ՀՀ դրամով, իսկ դոլարային և եվրոյով պարտատոմսերի դիմաց՝ դոլարով և եվրոյով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (աճուրդ կամ ուղղակի վաճառք ներդրողներին) ենթակա է որոշման Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Նույն որոշմամբ սահմանվում է նաև տեղաբաշխման կազմակերպման

եղանակը՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ (Այսուհետ՝ Բորսա) տեղաբաշխման համակարգով՝ ստանդարտ փակ (եվրոպական) աճուրդի անցկացման միջոցով՝ Բորսայի «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով» սահմանված կարգով կամ Ֆոնդային բորսայից դուրս:

Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնելու ցանկություն հայտնող անձը (ֆիզիկական կամ իրավաբանական) կարող է ձեռք բերել պարտատոմսեր գնման հայտ-հանձնարարական ներկայացնելու միջոցով (ֆոնդային բորսայից դուրս) կամ Բորսայում՝ Բորսայի անդամ հանդիսացող կազմակերպությունների միջոցով՝ վերջիններիս ներքին ընթացակարգերով սահմանված կարգով:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակը միջոցների ներգրավումն է, ինչպես նաև հնարավոր ավանդատու-ներդրողների քանակի ընդլայնումը՝ վերջիններիս առաջարկելով միջոցների ներդրման տարբերակված մեխանիզմներ:

Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցները հիմնականում ուղղվելու են Բանկի կողմից միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկություններին վարկերի տրամադրմանը:

1.8. ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՄԱՆ ՁԵՎԸ

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հերթական տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Բանկը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները:

1.9 ԲԱՆԿԻ ԱՄՓՈՓ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ

Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2025թ. առաջին եռամսյակի, 2023-2024թթ. ամփոփ ֆինանսական տվյալները

❖ Ամփոփ ֆինանսական արդյունք

	31.03.2025թ. հազ. դրամ (Չստուգված)	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	18,397,492	64,741,867	51,261,723
Տոկոսային ծախս	(7,246,897)	(23,762,895)	(18,687,023)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	11,150,595	40,978,972	32,574,700
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	2,964,603	11,367,678	9,889,473
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	(1,221,965)	(5,133,973)	(4,036,544)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ	1,742,638	6,233,705	5,852,929
Զուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	1,203	-	(72,592)
Զուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթով առևտրից և փոխարկումից	1,103,103	7,333,181	7,528,491
Զուտ օգուտ/(վնաս) ներդրումային արժեթղթերից	-	-	-
Զուտ այլ գործառնական (ծախս) եկամուտ	75,778	188,458	489,364
Գործառնական եկամուտ	14,073,317	54,734,316	46,372,892
Արժեզրկումից կորուստներ	(425,731)	(919,550)	(512,730)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր	(2,691,556)	(11,459,217)	(8,265,913)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,834,751)	(6,571,229)	(5,242,835)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	9,121,279	35,784,320	32,351,414
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,653,761)	(6,580,793)	(5,987,961)
Շահույթ տարվա համար	7,467,518	29,203,527	26,363,453
Այլ համապարփակ եկամուտ (վնաս) տարվա համար	26,515	260,945	2,842,144
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	7,494,033	29,464,472	29,205,597

❖ Ամփոփ հաշվապահական հաշվեկշիռ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ (Չստուգված)	2024 թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	108,967,017	101,366,337	62,862,898

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Բանկի կողմից պահվող	103,726,120	135,383,844	121,543,425
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	66,553,738	42,745,031	11,213,119
Բանկերից ստացվելիք գումարներ	32,732,373	33,522,415	29,521,172
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	412,503	1,241,719	534,704
Հաճախորդներին տրված վարկեր	446,596,941	428,418,740	336,897,912
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	15,347,388	14,442,204	14,137,997
Վարձակալված տարածքների օգտագործման իրավունք	1,819,619	1,938,986	2,420,279
Այլ ակտիվներ	18,407,261	16,486,783	12,317,052
Ընդամենը ակտիվներ	794,562,960	775,546,059	591,448,558
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6,303,474	2,163,422	5,143,275
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	62,658,563	39,069,626	9,653,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	499,562,640	517,258,958	407,348,572
Այլ փոխառություններ	66,364,202	62,588,559	43,388,885
Ստորադաս փոխառություն	9,668,362	9,891,943	6,285,253
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	23,103,155	23,040,538	12,471,310
Վարձակալության գծով պարտավորություն	2,121,157	2,241,356	2,731,024
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	1,695,456	4,402,859	4,376,994
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	1,275,438	1,257,142	915,828
Այլ պարտավորություններ	10,753,646	10,068,820	6,534,863
Ընդամենը պարտավորություններ	683,506,093	671,983,223	498,849,906
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	40,091,531	40,091,531	19,545,758

Էմիսիոն եկամուտ	7,753,923	7,753,923	7,753,923
Գլխավոր պահուստ	6,100,000	6,100,000	3,500,000
Հողի և շենքերի վերագնահատման պահուստ	4,129,874	4,148,088	4,220,851
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	326,692	300,177	39,232
Զբաղիված շահույթ	52,654,849	45,169,117	57,538,888
Ընդամենը սեփական կապիտալ	111,056,869	103,562,836	92,598,652
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	794,562,962	775,546,059	591,448,558

Ռ Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ցուցանիշի անվանումը	31.03.2025 հազ. դրամ /չստուգված/	2024 թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	7,467,518	29,203,527	26,363,453
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	107,309,853	96,873,895	82,385,791
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	28.2%	30.1%	32.0%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	7,467,518	29,203,527	26,363,453
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	785,054,510	662,740,958	549,238,604
Ակտիվների շահութաբերություն(ROA), %	3.9%	4.4%	4.8%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	7,467,518	29,203,527	26,363,453
Գործառնական եկամուտ	13,890,496	54,734,316	46,372,892
Զուտ շահույթի մարժա (NMP), %	53.8%	53.3	56.9%
Գործառնական եկամուտ	13,890,496	54,734,316	46,372,892
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	785,054,510	662,740,958	542,146,581
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	7.2%	8.3%	8.6%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	785,054,510	662,740,958	542,146,581
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	107,309,853	96,873,895	81,749,356
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	7.3	6.8	7
Զուտ տոկոսային եկամուտ	11,150,595	40,978,972	32,574,700
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	677,968,723	566,955,605	451,583,955
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	6.7%	7.2%	7.2%

Տոկոսային եկամուտ	18,397,492	64,741,867	51,261,723
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	677,968,723	566,955,605	451,583,955
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	11.0%	11.4%	11.4%
Տոկոսային ծախսեր	7,246,897	23,762,895	18,687,023
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	660,834,468	547,886,266	438,845,542
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	4.4%	4.3%	4.3%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	7,467,518	29,203,527	26,363,453
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	181,821	181,821	181,821
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	166.56	160.6	145
Սպրեդ	6.6%	7.1%	7.1%

ԲԱԺԻՆ 2. ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2.1. ՌԻՍԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ

Պարտատոմսերում, ինչպես և այլ արժեթղթերում ներդրումները ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են թողարկողի՝ Բանկի ֆինանսատնտեսական վիճակի և գործունեության արդյունքների հետ (թողարկողի ռիսկ), ինչպես նաև ֆինանսական շուկայում առկա իրավիճակի հետ (շուկայական ռիսկ):

Ներդրողը նախքան ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում կայացնելը՝ պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրի և վերլուծի ներդրման հետ կապված և սույն փաստաթղթում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը:

Ներդրման հետ կապված ռիսկերն են.

Շուկայական ռիսկ- առաջանում է տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության հետևանքով, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է կրել կորուստներ:

Հիմնական շուկայական ռիսկերն են **տոկոսադրույքի ռիսկը** և **արտարժույթային ռիսկը**:

Տոկոսադրույքի ռիսկ- առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով. տոկոսադրույքների աճի դեպքում պարտատոմսերի

գինը նվազում է, ինչը կարող է հանգեցնել նրան, որ ներդրողը մինչև մարումը պարտատոմսը վաճառելու դեպքում կարող է կրել վնասներ, կամ չստանալ նախատեսված եկամուտը: Այդ ռիսկի ի հայտ գալը կապված է տնտեսության ընդհանուր վիճակի, ֆինանսական շուկայում ռեսուրսների առաջարկի և պահանջարկի հարաբերակցության, գնաճի և այլ գործոնների հետ:

Նշված ռիսկը, սակայն, էական է այն դեպքում, երբ նախատեսվում է պարտատոմսերի վաճառք մինչև դրանց մարումը: Բոլոր այն ներդրողների համար, ովքեր պարտատոմսերը պահելու են մինչև դրանց մարումը, տոկոսադրույքի ռիսկը էական է միայն ստացված արժեկտրոնների վերաներդրման իմաստով:

Արտարժույթային ռիսկը առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների հետևանքով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա: Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժևորման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները՝ արտարժույթով արտահայտված, << դրամի փոխարկելու դեպքում հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել և հակառակը: Ուստի կախված թե ներդրողը ինչ արժույթով և ինչ նպատակով է պարտատոմսեր ձեռք բերում, ազգային արժույթի արժևորումը կամ արժեզրկումը տարբեր ազդեցություն կունենան վերջինիս կողմից ակնկալվող եկամտի վրա:

Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ. արժեթղթերի շուկայում կարող է ստեղծվել մի իրավիճակ, որի դեպքում պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի դրությամբ պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված խնդիրներ ունենա: Նման պատճառներից կարող է լինել շուկայի ցածր զարգացվածության մակարդակը, շուկայական իրավիճակի կտրուկ փոփոխությունները: Բանկը պարտատոմսերի իրացվելիության ապահովման համար ձեռնարկելու է համապատասխան միջոցներ, այդ թվում՝ Շուկա ստեղծողի առկայություն, սակայն իրացվելիության ռիսկը այնուամենայնիվ կարող է ի հայտ գալ:

Գնողունակության ռիսկ. այս ռիսկը ի հայտ է գալիս, երբ փաստացի գնաճն ավելի բարձր է լինում քան սպասված գնաճը, որն էլ իջեցնում է պարտատոմսից ակնկալվող իրական եկամտաբերությունը: Գնողունակության ռիսկը հաշվի է առնվում առանձին արժույթների ներդրման դեպքում առանձին: Այս ռիսկը բնորոշ է կայուն եկամտաբերություն ունեցող բոլոր ներդրումային գործիքներին, ուստի ներդրողները պետք է նաև ձևավորեն իրենց սեփական սպասումները գնաճի հետ կապված և ի վերջո որոշում կայացնեն ներդրման արժույթի և ժամկետի առումով:

Վերը նշված ռիսկերի նկարագիրը և դրանց հնարավոր ազդեցությունները բացահայտված են սույն փաստաթղթում, բայց, այնուամենայնիվ, պետք է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ ներկայացված ռիսկերի ցանկը վերջնական և սպառիչ չէ, և հնարավոր են անկանխատեսելի իրադարձությունների (այլ ռիսկեր)

ի հայտ գալը, որն էլ իր հերթին կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրումների վերադարձելիության կամ արժեքի վրա: Ներդրողը պետք է ներդրման որոշումը կայացնելիս ամբողջությամբ գիտակցի ներդրման էությունը և բացի նկարագրված ռիսկերից ու առկա տեղեկատվությունից, առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, ակնկալիքներով և սպասումներով:

2.2 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Բանկի կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է միջոցների ներգրավումը, հնարավոր ներդրողների ընդլայնումը և տարատեսականացումը՝ վերջիններիս առաջարկելով ավելի ճկուն մեխանիզմների միջոցով միջոցների ներդրում:

Ներգրավված միջոցները հիմնականում ուղղվելու են միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկություններին վարկերի տրամադրմանը:

Բանկի կողմից իրականացվող թողարկումները լինելու են շարունակական, և Բանկը առավել ակտիվ կօգտագործի տեղական և արտասահմանյան կապիտալի շուկաները պարտավորությունների ժամկետայնության, կառուցվածքի և գնի արդյունավետ կառավարման նպատակով:

2.3 ԱՌԱՋԱՐԿԻ ՀԱՄԱԿՈՂՄԱՆԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Առաջարկվող պարտատոմսերը թողարկվելու են ՀՀ տարածքում համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի, և դրանց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ	
Պարտատոմսերի տեսակը	Անվանական արժեկտրոնային
Պարտատոմսերի տարբերակիչ ծածկագիր	Պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր
Փոխարկելիությունը	Ոչ փոխարկելի
Պարտատոմսերի ձևը	Ոչ փաստաթղթային
Պարտատոմսերի ռեեստրի վարում	Բանկի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիայի (այսուհետ՝ ՀԿԴ) միջոցով, որը հանդես է գալիս որպես Գլխավոր պահառու համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների:

	<p>Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են ՀԿԴ-ի՝ հաշվի օպերատոր հանդիսացող որևէ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման համար անձնական դեպո հաշիվ:</p> <p>ՀԿԴ-ի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա բիզնես կենտրոն, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ +374 60 61-55-55):</p> <p>Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսանում է Ինեկոբանկ ՓԲԸ-ն:</p>		
Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար	100 (մեկ հարյուր) Եվրո
Պարտատոմսերի քանակը	որոշվելու է յուրաքանչյուր թողարկման համար ըստ տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալի և անվանական արժեքի:		
Արժույթը	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Թողարկման ընդհանուր ծավալը	Առավելագույնը 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ	Առավելագույնը 30,000,000 (երեսուն միլիոն) ԱՄՆ դոլար	Առավելագույնը 20,000,000 (քսան միլիոն) Եվրո
Տեղաբաշխման օրը	տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Արժեկտրոնի արժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Արժեկտրոնի վճարման ամսաթիվ	Արժեկտրոնների հաշվարկման և վճարման օրերը նույնն են, և ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:		
Արժեկտրոնի հաշվարկման բանաձև	$AI = FV \times \frac{C}{f} \times \frac{DCS}{DCC}$ <p>Որտեղ՝ AI - կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է, FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է, C - արժեկտրոնի տարեկան անվանական տոկոսադրույքն է, f -արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (f=2՝ կիսամյակային վճարումների դեպքում, f=4՝ եռամսյակային վճարումների դեպքում)</p> <p>Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Բանկի պարտատոմսերի համար համարվում է փաստացի/փաստացի, ընդ որում</p>		

	<p>DCS = Օրերի փաստացի քանակը, D2M2Y2 - D1M1Y1 DCC = Օրերի փաստացի քանակը, D3M3Y3 - D1M1Y1 DSN = Օրերի փաստացի քանակը, D3M3Y3 - D2M2Y2 որտեղ՝ D1M1Y1 գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է. D2M2Y2 գործարքի կատարման ամսաթիվն է D3M3Y3 գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:</p>
<p>Արժեկտրոն ստացողները</p>	<p>Արժեկտրոնները ստանալու իրավունք ունեն արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող աշխատանքային օրը ժամը 18:00 դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի /անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը): Բանկն արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրի հիման վրա պատրաստում է տեղեկանք պարտատոմսերի արժեկտրոնների գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր) վերաբերյալ, ինչպես նաև արժեկտրոնների գումարի փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները: Արժեկտրոնային վճարումները անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 0.1 ՀՀ դրամ ճշտությամբ, իսկ դոլարային և եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ 0,01 ԱՄՆ դոլար/ եվրո ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը):</p>
<p>Պարտատոմսերի գնի հաշվարկման բանաձև</p>	<p>Պարտատոմսերի գինը որոշվելու է հետևյալ բանաձևով.</p> $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ <p>որտեղ՝ DP - Պարտատոմսի գինն է, DSN - գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է: DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է, f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է, N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց y - մինչև մարում եկամտաբերություն</p>

Շրջանառության ժամկետը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:		
Մարման օրը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:		
Պարտատոմսերի մարման արժույթը	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Պարտատոմսերի մարման գումարներ ստացողները	<p>Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրը ժամը 18:00-ի դրությամբ գրանցված անձինք: Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված հնարավոր միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի ԱՄՆ դոլարի/ եվրոյի հաշիվը չի գտնվում Բանկում)՝ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը կատարվելու են ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման ներդրողները մարման գումարները հնարավոր է ստանան պահումներով:</p> <p>Բանկը պարտատոմսի մասնակի մարումներ կամ վաղաժամկետ մարում չի նախատեսում:</p>		
Պարտատոմսերի մարման ձևը	<p>Բանկը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:</p> <p>Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում ներդրողի կողմից բանկային հաշվեհամարների մասին տվյալների բացակայության կամ նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու կամ այլ հանգամանքների ուժով ներդրողի հաշվին մարման գումարի փոխանցման անհնարինության դեպքում՝ գումարը կփոխանցվի և/կամ կսառեցվի Բանկում այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև՝ Բանկը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողի հայտնաբերման ու գումարի փոխանցման կամ առձեռն վճարելու համար:</p>		
Մեկ պարտատոմսի մարման արժեքը	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար	100 (մեկ հարյուր) եվրո
Շրջանառության ձևը	Պարտատոմսերի ցուցակումից հետո՝ բացառապես կարգավորվող շուկայում ազատ շրջանառության իրավունքով Պարտատոմսերի ցուցակումից հետո՝ բացառապես կարգավորվող շուկայում ազատ շրջանառության իրավունքով		
Պարտատոմսերի ապահովվածությունը	Պարտատոմսերը ապահովված չեն		

Պարտատոմսերի տեղաբաշխող	«ԻՆԵՎՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Պարտատոմսերի տեղաբաշխման գործընթացը	Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (աճուրդ կամ ուղղակի վաճառք), ինչպես նաև տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ-ի տեղաբաշխման համակարգով կամ ֆոնդային բորսայից դուրս, ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:
Պարտատոմսերի առաջարկի և ազատ շրջանառելիության սահմանափակումներ	<p>Պարտատոմսերի թողարկման մասին Բանկի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ սահմանափակումներ չեն սահմանվում:</p> <p>Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:</p> <p>Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել իրենց պատկանող պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ Բորսայից դուրս՝ օրենքով սահմանված կարգով:</p> <p>Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթերը, բացառությամբ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 129-ի 4-րդ կետով սահմանված դեպքերի:</p>
Տեղաբաշխման սահմանափակումներ	Չկան

🔍 Պարտատոմսերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի՝ Բանկի լուծարման դեպքում վերջինիս պարտատերերի պահանջները բավարարվում են լուծարային միջոցների հաշվին, հետևյալ հերթականությամբ՝

1. առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում.
2. երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել բանկում

ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և Կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի.

3. երրորդ՝ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետության դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով: Մեկ անձի՝ բանկում մեկից ավելի ավանդներ (հաշիվներ) ունենալու դեպքում նրա բոլոր ավանդները միավորվում են, և դրանց հանրագումարը համարվում է մեկ ավանդ.
4. չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների.
5. հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.
6. վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները.
7. յոթերորդ՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Միևնույն հերթի պարտատերերն ունեն իրենց պահանջների բավարարման հավասար իրավունքներ:

Միևնույն հերթի պարտատերերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի բոլոր պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո:

Բանկի կողմից առաջարկվող Պարտատոմսերի դեպքում, սեփականատերերի պահանջները կբավարարվեն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական կազմակերպությունների սնանկության մասին» օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ա) և բ) ենթակետերով սահմանված պահանջները բավարարելուց հետո: Բանկի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:

Ֆիզիկական անձ ներդրողներին հայտնվում է, որ պարտատոմսերի թողարկմամբ ներգրավված միջոցները երաշխավորվում են «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» ՀՀ օրենքով:

Վերոհիշյալ օրենքի և դրա հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի իմաստով բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով, տվյալ դեպքում

պարտատոմսերով, ֆիզիկական անձանցից (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերից) ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են բանկային ավանդ, որոնց հատուցումը կատարվում է հետևյալ չափերով՝

1. Եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային Պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը **տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամ է.**
2. Եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային Պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը **յոթ միլիոն ՀՀ դրամ է.**
3. Եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային Պարտատոմսեր, և դրամային Պարտատոմսերի գումարը յոթ միլիոն ՀՀ դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային Պարտատոմսերի գումարը՝ **մինչև տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամով.**
4. Եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային Պարտատոմսեր, և նրա դրամային Պարտատոմսերի գումարը պակաս է յոթ միլիոն ՀՀ դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային Պարտատոմսերն ամբողջությամբ և արտարժույթային Պարտատոմսերը՝ **յոթ միլիոն ՀՀ դրամի և հատուցված դրամային Պարտատոմսերի գումարի տարբերության չափով:**

Ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները, ներառյալ՝ Պարտատոմսերում ներդրումները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների և ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժույթային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

Երաշխավորված ավանդի հատուցման ենթակա գումարը հաշվարկելիս առաջին հերթին հաշվարկվում են դրամային ավանդները, իսկ երկրորդ հերթին՝ արտարժույթային ավանդները:

Երաշխավորված ավանդների **հատուցման դեպք** (այսուհետ՝ հատուցման դեպք) է համարվում «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին անվճարունակ ճանաչելը և ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ բանկի կողմից օրենքով և պայմանագրերով սահմանված ժամկետներում ավանդները վերադարձնելն ի վիճակի չլինելու փաստը հաստատելը կամ «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին սնանկ ճանաչելը (այսուհետ՝ բոլոր դեպքերի համար՝ անվճարունակ բանկ):

Ավանդների հատուցման երաշխավորողն է Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը: Հիմնադրամի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Մ. Խորենացի 15, Էլիտ պլազա բիզնես կենտրոն, հեռախոսահամարը՝ +37410 58-35-14, ինտերնետային կայք՝ [www. Adgf.am](http://www.Adgf.am):

❖ Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն.

1. Ինքնուրույնաբար տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել իրենց սեփականության ներքո գտնվող Պարտատոմսերը,
2. Պարտատոմսերով իրականացնել ցանկացած գործառույթ, որը բխում է սեփականության իրավունքից,
3. Թողարկման օրվանից հաշված Վերջնական պայմաններով սահմանված պարբերությամբ ստանալ՝ արժեկտրոնային եկամուտը՝ սույն Ծրագրային Ազդագրով սահմանված կարգով: Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա արժեկտրոնի վճարումը իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,
4. Պարտատոմսերի մարման օրը ստանալ պարտատոմսերի անվանական արժեքը (մարման գումարը)՝ սույն Ծրագրային Ազդագրով սահմանված կարգով: Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա պարտատոմսերի մարման գումարի վճարումը իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,
5. Բանկի կողմից Պարտատոմսերի մարման գումարը, ինչպես նաև արժեկտրոնի վճարումը սահմանված ժամկետից ուշացնելու հիմքով դատական կարգով օգտվել պարտատիրոջ՝ օրենքով վերապահված իրավունքներից,
6. Գրավադրել Պարտատոմսերը՝ օրենքով սահմանված կարգով,
7. ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք,
8. Օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:

❖ Պարտատոմսերի սեփականատիրոջ պարտավորությունները.

1. Պարտատոմսերում պոտենցիալ ներդրողները պարտավոր են մինչև Պարտատոմսերի ձեռք բերումը ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կամ ՀԿԴ ենթապահառու հանդիսացող այլ անձանց մոտ ունենալ սեփականատիրոջ (անվանատիրոջ) արժեթղթերի հաշիվ:
2. Պոտենցիալ ներդրողները պարտավոր են պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում կամ մուտքագրում համապատասխան բանկային հաշվին,
3. Կատարել Պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործառնություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն:
4. Կրել օրենքով նախատեսված այլ պարտականություններ:

❖ Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշում

Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Բանկի Խորհրդի 2025թ ապրիլի 16-ի նիստում (Որոշում թիվ 292.8):

Որոշմամբ ամրագրվել է թողարկվող պարտատոմսերի առավելագույն ծավալը, որի շրջանակներում Բանկի Տնօրինությունը առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացնել պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ):

❖ Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկումը

Կարևոր ծանուցում: Բանկը սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, բայց միաժամանակ հայտարարում է, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Բանկը չի երաշխավորում, որ Ծրագրային Ազդագրի ստացման և/կամ ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և խորհուրդ է տալիս որոշում ընդունելիս օգտվել նաև մասնագիտացված հարկային խորհրդատվությունից: Բանկը հայտարարում է, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից՝ կապված հարկային օրենսդրության կիրառման արդյունքում առաջացած ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկված պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման իրավաբանական անձանց համար **շահութահարկով** և ֆիզիկական անձանց համար՝ **եկամտային հարկով**:

❖ Շահութահարկով հարկման կարգը

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲ-ի:

ՀՀ Հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Հարկային օրենսգիրք) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ ռեզիդենտ կազմակերպություն) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը

հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ **18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով**:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված պասիվ եկամուտներից, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են **10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով**:

✎ Եկամտային հարկով հարկման կարգը

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք:

Հարկային օրենսգրքի համաձայն՝ ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ

կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում, եթե Հայաստանի Հանրապետությունում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկումը

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը **սկսած 01/01/2023թ-ից հաշվարկվում է 20 (քսան) տոկոս դրույքաչափով, բացառությամբ՝ Բանկային ավանդի և հրապարակային առաջարկի միջոցով հանրությանը առաջարկված կամ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված պարտքային արժեթղթերի դիմաց ստացվող տոկոսների, որոնց մասով եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով:**

Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկումը

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթների համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ինչպես ռեզիդենտ, այնպես էլ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Բանկը:

2.4 ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 30,000,000 (երեսուն միլիոն) ԱՄՆ դոլար՝ դոլարային պարտատոմսերի համար, 20,000,000 (քսան միլիոն) Եվրո՝ Եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի համար և 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ՝ դրամային պարտատոմսերի համար:

Տեղաբաշխման ընթացքում Բանկը չի նախատեսում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն:

Թողարկում	Մեկ պարտատոմսերի անվանական արժեքը	Թողարկվող պարտատոմսերի քանակը
ՀՀ դրամով	10,000	որոշվելու է յուրաքանչյուր թողարկման համար՝ ըստ տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալի և անվանական արժեքի
ԱՄՆ դոլարով	100	որոշվելու է յուրաքանչյուր թողարկման համար՝ ըստ տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալի և անվանական արժեքի
Եվրո	100	որոշվելու է յուրաքանչյուր թողարկման համար՝ ըստ տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալի և անվանական արժեքի

Տեղաբաշխումը կարող է իրականացվել մի քանի սերիաներով: Տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանշի ծավալը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

🚩 Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման օրը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

🚩 Պարտատոմսերի տեղաբաշխում «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ միջոցով

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Բորսա) տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների»:

Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են ստանդարտ փակ (Եվրոպական) աճուրդի անցկացման միջոցով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդին անմիջապես կարող են մասնակցել միայն Բորսայի անդամները, որոնց ցանկը հասանելի է Բորսայի պաշտոնական կայքում (www.amx.am): Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողները կարող են

աճուրդին մասնակցել (օգտվել առաջարկից) Բորսայի անդամների միջոցով՝ վերջիններիս կողմից սահմանված կարգով և պայմաններով:

Բորսայի տարբեր մասնակիցներ կարող են սահմանել աճուրդին մասնակցելու (առաջարկից օգտվելու) տարբեր գործընթացներ, պարտատոմսերի դիմաց վճարումներ կատարելու տարբեր մեթոդներ և ժամկետներ, արժեթղթերի վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևեր, ներդրողների հայտերի բավարարման արդյունքների մասին իրազեկման կարգեր և ձևեր, ինչպես նաև սահմանել տարբեր սակագներ:

Այդ իսկ պատճառով, Բանկը չի կարող սպառիչ տեղեկություններ հրապարակել նշված հարցերի վերաբերյալ՝ հորդորելով Բորսայի անդամ չհանդիսացող պոտենցիալ ներդրողներին ուսումնասիրել Բորսայի անդամների կողմից առաջարկվող պայմանները՝ իրենց համար լավագույն տարբերակ գտնելու համար:

Աճուրդը անցկացվում է տեղաբաշխման օրը ժամը 11:00-ից (առաջարկի իրականացման սկիզբ) մինչև ժամը 13:30 (առաջարկի իրականացման ավարտ): Բանկի պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդին

չի կարող ներկայացվել գնման ոչ մրցակցային հայտ,

չի կարող ներկայացվել լրիվ բավարարմամբ հայտ:

Բանկի պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդը իրականացվում է դրամական միջոցների և պարտատոմսերի նախնական դեպոնացմամբ՝ «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի գործունեության կանոններով» սահմանված կարգով:

Լրացուցիչ դեպոնացումները և ապադեպոնացումները կատարվում են Բորսայի «Կորպորատիվ արժեթղթերի առևտրի կանոններով» և ՀԿԴ-ի «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի գործունեության կանոններով»:

Տեղաբաշխման աճուրդի ժամանակ գնման հայտերը ներկայացվում են աճուրդի մասնակցի մոտ տեղակայված աշխատանքային կայանից Բորսայի Առևտրային համակարգում (այսուհետ՝ համակարգ) մուտքագրելու միջոցով: Տեղաբաշխման աճուրդի ընթացքում որպես գնորդ հանդես եկող տեղաբաշխման մասնակիցները կարող են իրենց հայտերը ներկայացնել տեղաբաշխման համակարգ տվյալ աճուրդի տեղաբաշխման օրվա ժամը 11:00-ից մինչև 13:30: Աճուրդի մասնակիցը կարող է հետ կանչել կամ փոփոխել իր կողմից ներկայացրած հայտը և նոր հայտ մուտքագրել մինչև 13:30:

Մինևույն գին ունեցող հայտերը բավարարվում են ըստ դրանց տեղաբաշխման համակարգ մուտքագրման ժամանակային առաջնահերթության:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում հայտի մասնակի բավարարման դեպքում գումարների վերադարձն իրականացվում է համաձայն «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների»:

Տեղաբաշխման ընթացքում կնքված գործարքների վերջնահաշվարկն իրականացվում է գործարքի կնքման օրվա ընթացքում:

Տեղաբաշխման ավարտից հետո Բորսան «Տեղեկատվության բացահայտման կանոններին» համապատասխան կազմակերպում է տեղաբաշխման արդյունքների հրապարակումը իր պաշտոնական կայքում:

Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում իր ինտերնետային կայքում (www.inecobank.am) հրապարակում է տեղաբաշխման արդյունքների մասին հաշվետվություն:

❖ Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը ֆոնդային բորսայից դուրս.

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում գործում են առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

1. Ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով (առձեռն կամ էլեկտրոնային եղանակով) Բանկ ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման **հայտ-հանձնարարականները**, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը: Իրավաբանական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է սույն Ազդագրի **Հավելված 2-ում**, իսկ ֆիզիկական անձ ներդրողների համար՝ **Հավելված 3-ում**: Ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել 1-ից ավելի հայտ-հանձնարարականներ, ընդ որում, պարտատոմսերի ձեռքբերման նվազագույն քանակը կազմում է 1 (մեկ) պարտատոմս, իսկ առավելագույն քանակ Բանկի կողմից չի սահմանվում:
2. Յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականը լրացնելուց և պատշաճ կերպով Բանկ ներկայացնելուց հետո, սակայն ոչ ուշ, քան նույն աշխատանքային օրվա ժամը 16:30-ը, ներդրողը պետք է թողարկման նպատակով Բանկում բացված հատուկ հաշվեհամարին կատարի վճարում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար, իսկ սահմանված ժամկետում և կարգով համապատասխան վճարում չիրականացվելու դեպքում տվյալ հայտ-հանձնարարական/ները համարվում է/են անվավեր: Սահմանված ժամկետից ուշ ստացված գումարները համարվում են ստացված հաջորդ աշխատանքային օրը, և նոր հայտի բացակայության դեպքում ենթակա են վերադարձման ներդրողին տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ ներդրողի՝ հայտ-հանձնարարականում նշված բանկային հաշվին, եթե ներդրողի կողմից չեն ստացվել այլ ցուցումներ:
Տեղաբաշխման ավարտի օրը հայտ-հանձնարարականները և վճարումներն ընդունվում են մինչև ժամը 16:30-ը:
3. Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման և դրամական միջոցների մուտքագրման հերթականություն չի սահմանվում, ուստի ներդրողը կարող է

հայտը ներկայացնել նաև դրամական միջոցների մուտքագրման պահից հետո:

4. Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված Բանկի կողմից հատուկ այդ նպատակով բացված բանկային հաշվին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից: Ընդ որում, Բանկը տեղեկացնում է, որ, եթե Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականները չեն բավարարվում կամ մասնակի են բավարարվում, ապա պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների մնալը հատուկ այդ նպատակով բացված բանկային հաշվին մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:
5. Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականները, որոնք ներկայացվում են պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո, ինչպես նաև պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո վճարումներ իրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր՝ անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:
6. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո Բանկում բացված հատուկ հաշվեհամարին ստացված դրամական միջոցները, ինչպես նաև այն դրամական միջոցները, որոնք ստացվել են տեղաբաշխման ընթացքում, սակայն դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականներ տեղաբաշխման ընթացքում չեն ներկայացվել, ենթակա են վերադարձման ներդրողին տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում : Այդպիսի դրամական միջոցների փոխանցումների հետ կապված բոլոր հնարավոր ծախսերը կրում է ներդրողը, ըստ այդմ՝ Բանկն իրավունք ունի ներդրողին վերադարձման ենթակա դրամական միջոցներից կատարելու համապատասխան պահումներ: Նշված դրամական միջոցների մնալը հատուկ այդ նպատակով բացված բանկային հաշվին մինչև դրանք ներդրողին վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:
7. Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V = P \times Q$$

որտեղ՝

- 1) V-ն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:
 - 2) P-ն պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է Ազդագրի 2.3. բաժնում ներկայացված բանաձևի միջոցով
 - 3) Q-ն պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:
8. Ներդրողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից և Բանկում բացված հատուկ հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից հետո Բանկը ՀԿԴ-ին ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարական՝ համապատասխան քանակի պարտատոմսերի փոխանցման և ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին հաշվեգրման համար:
9. ՀԿԴ-ից ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ դեպո հաշվին պարտատոմսերի փոխանցման վերաբերյալ համապատասխան հաստատում ստանալուց անմիջապես հետո Բանկը թողարկման նպատակով բացված հատուկ հաշվեհամարից իր օգտագործման համար մատչելի է դարձնում համապատասխան հայտ-հանձնարարականում նշված դրամական միջոցները:
10. Հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ հայտ-հանձնարարականում նշված կապի միջոցներով՝ Բանկի կողմից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:
- Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ--հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Բանկին, եթե այն առաքվել է Բանկին միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Բանկ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝
Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան 0001, Թումանյան փողոց 17, <<ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ>> ՓԲԸ,
 Գանձապետական ծառայություն, Դիլինգային գործառնությունների բաժին:

Էլեկտրոնային հասցե՝ Dealing@inecobank.am

Ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականները կատարվում են ըստ դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն՝ առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականի դիմաց վճարումը Բանկում բացված հատուկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել:

🚩 Հայտ-հանձնարարականների հետ կանչելու հնարավորությունը

Ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Բանկի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք **չեն կարող ետ կանչել:**

❖ Հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում

Տեղաբաշխման ընթացքում հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարում: Մասնավորապես, երբ պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կատարվում է ուղղակի վաճառքի միջոցով, այն հայտ-հանձնարարականը, որը ժամանակագրական առումով վերջինն է ստացվել և որի ծավալը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա մնացած պարտատոմսերի ծավալը, կբավարարվի մասնակի:

Տվյալ դեպքում առաջանում է ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, որը տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում Բանկի կողմից ենթակա է վերադարձման՝ ներդրողի՝ հայտ-հանձնարարականում նշված բանկային հաշվին:

❖ Պարտատոմսերի առաջարկի հնարավոր հետաձգումը, կասեցումը

Բանկի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել միայն անհաղթահարելի ուժի (Ֆորս մաժոր) ազդեցության դեպքում:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն: Բանկի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Բանկը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

❖ Արդյունքների վերաբերյալ տեղեկացումը

Տոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները Բանկի կողմից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտի բավարարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը:

Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն էլեկտրոնային հասցեով, որը ներդրողը ներկայացրել է պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական/ներում:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն իրենց հայտերի բավարարման մասին տեղեկացվում են «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով սահմանված ձևով և կարգով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո Բանկը մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում իր ինտերնետային կայքում (www.inecobank.am) հրապարակում է տեղաբաշխման արդյունքների մասին հաշվետվություն:

🔗 Առաջարկի վերջնական պայմանները

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը և տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Նույն որոշմամբ է սահմանվում նաև տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ տեղաբաշխման համակարգով կամ ֆոնդային բորսայից դուրս:

🔗 Նախապատվության իրավունք

Բանկը չի նախատեսում նախապատվության իրավունքի կիրառում՝ պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակ:

🔗 Տեղաբաշխման պլանը

Սույն փաստաթղթով ներկայացվող առաջարկը ուղղված է ներդրողների բոլոր խմբերին՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, ներառյալ որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողներին, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատերերին:

🔗 Առաջարկի գինը

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու ժամանակ աճուրդի մասնակիցները ներկայացնում են իրենց առաջարկությունները գնի վերաբերյալ՝ աճուրդին մասնակցելու առաջարկությունները ներկայացնելու միջոցով: Պարտատոմսերի գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց հաշվարկվում է 2.3. բաժնում նշված բանաձևի միջոցով: Ներդրողները ներկայացվող հայտում նշում են ձեռք բերվող պարտատոմսերի պահանջվող եկամտաբերությունը/ գինը և պարտատոմսերի այն ծավալը, որը ներդրողը պատրաստ է ձեռք բերել հայտում ներկայացված եկամտաբերությամբ/գնով: «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ»

ԲԲԸ տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու ժամանակ Բանկը սահմանում է սահմանային եկամտաբերություն/ կտրման գին, որից բարձր եկամտաբերությամբ/ցածր գնով առաջարկները չեն բավարարվում:

Ֆոնդային բորսայից դուրս պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ամբողջ ընթացքի համար նախատեսվում է արժեթղթերի ուղղակի վաճառք ներդրողներին պարտատոմսերի տեղաբաշխման գնով, որը հաշվարկվում է 2.3. բաժնում ներկայացված բանաձևի միջոցով:

🚩 Տեղաբաշխումը

Թողարկողը և Տեղաբաշխողը նույն իրավաբանական անձն են՝ «Ինելոբանկ» ՓԲԸ:

Թողարկող/Տեղաբաշխողի գտնվելու վայրն է ՀՀ, ք. Երևան, Թումանյան 17:

Թողարկող/Տեղաբաշխողը այլ տեղաբաշխողների և/կամ խմբի հետ համատեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքել:

Պոտենցիալ ներդրողների համար արժեթղթերի հաշիվները բացվում և սպասարկվում են ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջնորդությամբ, վերջիններիս կողմից սահմանված պայմաններով և սակագներով: Հաշվի օպերատորների ցանկը հասանելի է ՀԿԴ պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.cda.am):

Պոտենցիալ ներդրողները պարտատոմսերի դիմաց վճարումը կատարում են Բանկում բացված համապատասխան հաշվին:

Սույն փաստաթղթով առաջարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման համար նախատեսված է **չերաշխավորված տեղաբաշխում**:

🚩 Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման ձևը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (աճուրդ կամ ուղղակի վաճառք), ինչպես նաև տեղաբաշխումը սկսելու օրը ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Տնօրինության որոշմամբ է սահմանվում նաև տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ տեղաբաշխման համակարգով կամ ֆոնդային բորսայից դուրս:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն վերջինիս «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների»:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում գործում են առաջարկից օգտվելու պայմաններ, որոնք ներկայացված են Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը Ֆոնդային բորսայից դուրս բաժնում:

2.5. ԱՌԵՎՏՐԻՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Բանկը դիմելու է Բորսա տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար: Առևտրի թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել Բորսայի կողմից:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո 6-ամսյա ժամկետում առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ: Չեղյալ համարելու վերաբերյալ Թողարկողի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում Թողարկողը ետ է գնելու Պարտատոմսերն իրենց առաջարկի գնով (ներառյալ մինչ չեղյալ համարելու որոշման ուժի մեջ մտնելու օրը հաշվեգրված արժեկտրոնի գումարները):

🚩 Շուկա ստեղծող

Երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու նպատակով Բանկը նախատեսում է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ -ում պարտատոմսերի պարտադիր երկկողմանի գնանշումներ կազմակերպելու մասին պայմանագիր: Բանկը պարտավորվում է շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքումից հետո ողջամիտ ժամկետում տեղեկացնել իր Պարտատոմսերի սեփականատերերին և անվանատերերին նման պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ:

Յուրաքանչյուր տեղաբաշխման ժամանակ, եթե այն իրականացվում է «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ-ի աճուրդի միջոցով, Բանկի կողմից սահմանվում է պոտենցիալ Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալ, որը Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռք է բերվում տվյալ տրանշի աճուրդի ընթացքում ձևավորված միջին կշռված գնով աճուրդից հետո:

2.6. ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մասում ներկայացված տեղեկությունների հետ կապված խորհրդատու հանդես չի եկել:

Պարտատոմսերի մասում ներկայացված տեղեկությունները Բանկի արտաքին աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտի չեն ենթարկվել:

Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մեջ երրորդ անձից ստացված տեղեկատվություն չկա:

Մուդիզ միջազգային վարկանշային կազմակերպության կողմից Ինտերբանկ ՓԲԸ-ին շնորհված վարկանիշներն են՝

- հիմնական վարկավորման գնահատական (BCA)՝ Ba3, հեռանկարը՝ կայուն,

- ազգային արժույթով երկարաժամկետ ավանդների վարկանիշ՝ Ba3, հեռանկարը՝ կայուն,
- կոնտրադենտի ռիսկի երկարաժամկետ գնահատական՝ Ba2 (cr)
- կոնտրադենտի ռիսկի երկարաժամկետ վարկանիշ (ազգային արժույթով և արտարժույթով)՝ Ba2:

Թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3.1. ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐՆԵՐԸ

Բանկի 2023-2024թթ. անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Քեյ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Քեյ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է շվեյցարական KPMG International Cooperative (“KPMG International”) կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ -ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյանի փ. 26/1, «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +37410 59-59-99, ֆաքս՝ +37410 59-59-99, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ www.kpmg.am:

Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել բավարար երաշխիքներ՝ համոզվելու համար, որ ֆինանսական հաշվետվությունները գերծ են էական անճշտություններից: Աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են կից Հավելվածներում: Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

3.2. ՌԻՍԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ

Ռիսկերի կառավարումը էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Բանկի հիմնական ռիսկերը կապված են վարկային, գործառնական, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի հետ: Տվյալ ռիսկերը կարող են հանգեցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման: Վերոհիշյալը իր հերթին կարող է որոշակի չափով սահմանափակել ներդրողների կողմից Բանկի պարտատոմսերի արագ և շահավետ իրացումը, դրանց մասով նախատեսված տոկոսային եկամտի ժամանակին և ամբողջ ծավալով ստացումը:

Ներդրողները պետք է ի նկատի ունենան, որ վերոհիշյալ ռիսկերի տեսակները ներառում են ոչ բոլոր ռիսկերը, որոնք կարող են բերել Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացմանը: Բանկը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք համարել է էական: Այլ բնորոշ ռիսկերից կարող են համարվել նաև աշխարհաքաղաքական, մակրոտնտեսական զարգացումներով, նորմատիվային

ու օրենսդրական դաշտի փոփոխություններով պայմանավորված հնարավոր ռիսկերը:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխմամբ ստանձնած պարտավորությունների մասնակի կամ ամբողջությամբ չկատարելը կարող է տեղի ունենալ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պարագայում, ինչն իր հերթին կարող է արդյունք լինել ինչպես ներքին, այնպես և արտաքին ռիսկերի դրսևորման:

Բանկին առնչվող հիմնական ռիսկերն են՝

❖ Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը Բանկի ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է փոխառուի կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմի՝ Բանկի հանդեպ ստանձնած պայմանագրային պարտականությունները չկատարելու հետևանքով: Վարկային ռիսկը Բանկի հիմնական ռիսկերից է, ինչի պատճառով դրա կառավարմանը Բանկը առանձնահատուկ տեղ է հատկացնում իր ռիսկերի կառավարման ընդհանուր համակարգում: Մասնավորապես, Բանկը ներդրել և կիրառում է լավագույն սրբորինգային համակարգեր և հաճախորդների ռեյտինգավորման ընթացակարգեր վարկային ռիսկի ճշգրիտ գնահատման նպատակով, իսկ բոլոր՝ Բանկի կողմից էական համարվող շեմը գերազանցող վարկային ռիսկ առաջացնող գործարքները ենթակա են հաստատման Բանկի բազմամակարդակ կոմիտեներում:

Բանկի Ռիսկերի կառավարման կոմիտեն յուրաքանչյուր ամիս դիտարկում է վարկային ռիսկի հիմնական կենտրոնացումները՝ ըստ պորտֆելների տեսակի, դրանց աշխարհագրական տեղաբաշխման, որակական և այլ չափանիշների և ըստ անհրաժեշտության նախաձեռնում համապատասխան փոփոխություններ: Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումը և դրան վերաբերվող գործընթացները կանոնակարգված են ներքին իրավական ակտերով:

Վարկային ռիսկը բնութագրող ցուցանիշներից են.

	31.03.2025թ.	31.12.2024թ.	31.12.2023թ.
Վարկային ռիսկի արժեք (Cost of credit Risk)	0.39%	0.24%	0.10 %
Չաշխատող վարկեր (NPL)	1.54%	1.2%	0.70%

❖ Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը Բանկի գործունեության ընթացքում կորստի ռիսկն է, որը առաջացել է անհամապատասխան կամ ձախողված ներքին գործընթացներից, մարդկանց և համակարգերի, կամ արտաքին գործոնների պատճառով:

Գործառնական ռիսկի կառավարման նպատակով Բանկը իրականացնում է արտաքին և ներքին գործոնների սահմանման, բացահայտման, գնահատման, կանխարգելման, հսկման, վերահսկման և զսպման համակարգված գործողություններ, որոնց հիմնական նպատակն է նվազագույնի հասցնել հնարավոր կորուստները՝ միաժամանակ ապահովելով Բանկի արդյունավետ գործունեությունը: Բանկի գործառնական ռիսկի կառավարումը և դրան վերաբերվող գործընթացները կանոնակարգված են ներքին իրավական ակտերով և վերահսկվում են Բանկի Ռիսկերի կառավարման կոմիտեի կողմից: Տեխնիկական միջոցների խափանման հետ կապված ռիսկերից Բանկի համար առավել մեծ նշանակություն ունեն տվյալների բազայի ամբողջական պահպանմանը վտանգող ռիսկերը: Այս առումով Բանկը իրականացնում է տվյալների բազայի պարբերաբար արխիվացում, որոնց կրկնօրինակները պահվում են ինչպես Բանկի սերվերների և համակարգիչների մեջ, այնպես էլ արտաքին կրիչների վրա: Ընդ որում, արտաքին կրիչները պահվում են ինչպես Բանկի տարածքում, այնպես էլ Բանկի տարածքից դուրս: Մարդկային գործոններով պայմանավորված ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Բանկում ներդրված է ներքին հսկողության համակարգ, ինչի տարր են հանդիսանում գործարքների կրկնակի ստուգումը և առնվազն երկու անձի կողմից հաստատումը, Բանկի վերստուգողի և արտաքին աուդիտորի կողմից պարբերաբար իրականացվող ստուգումները և այլն:

🔍 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների կայուն կառուցվածք, որը ներառում է բանկերից ստացված վարկեր, միջազգային և օտարերկրյա ֆինանսական կազմակերպությունների, նաև ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց և անհատների ավանդներ: Իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջները բացահայտելու նպատակով կիրառվում են սթրես-տեստեր՝ հաշվի առնելով շուկայի զարգացման բազմաթիվ սցենարներ ինչպես սովորական, այնպես էլ ոչ բարենպաստ պայմանների համար: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացվում են Ակտիվների և Պարտավորությունների Կառավարման Կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից Ռիսկերի կառավարման կոմիտեի առաջարկությունների հիման վրա:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացվում է Բանկի իրացվելիությունը գնահատելու համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն:

Նորմատիվի անվանումը	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծություն	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.03.2025թ.	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.12.2024 թ.	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.12.2023 թ.
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը՝ 15%	22.87%	25.58%	30.03%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը՝ 60%	64.55%	68.94%	74.32%

❖ Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Բանկի շահույթի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի, տոկոսադրույքների, վարկային սպրեդների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Բանկը շուկայական ռիսկի գնահատման ու կառավարման նպատակով առանձնացնում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը դրա այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել Բանկի՝ այդ ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց ակնկալվող եկամտաբերության արդյունավետ մակարդակ: Շուկայական ռիսկի կառավարման գծով որոշումները կայացնում են Բանկի ԱՊԿԿ-ն և Ռիսկերի կառավարման կոմիտեն:

❖ Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի շահույթի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում: Նման փոփոխությունները կարող են ավելացնել կամ նվազեցնել Բանկի տոկոսային մարժան: Տոկոսադրույքի ռիսկն առաջանում է, երբ Բանկի որոշակի ժամկետայնությամբ փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն ժամկետայնությամբ փաստացի կամ կանխատեսված պարտավորություններից:

Բանկի տոկոսադրույքի ռիսկի արդյունավետ կառավարման նպատակով իրականացվում են տոկոսադրույքից կախված ակտիվների ու պարտավորությունների փաստացի/կանխատեսվող փոփոխությունների մասով սթրես-տեստեր և արդյունքները հաշվի են առնվում Բանկի կողմից նոր ֆինանսական գործիքների ձեռք բերման կամ ընթացիկ ֆինանսական գործիքների գծով օտարման որոշումների կայացման ժամանակ:

🚩 Արտարժույթային ռիսկ

Բանկի արտարժույթային ռիսկն առաջանում է, երբ Բանկի արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից: ՀՀ դրամի էական արժեզրկումը հիմնական արտարժույթների նկատմամբ կարող է նվազեցնել Բանկի արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների որակը և Բանկի շահույթը: Բանկը կառավարում է իր արտարժույթի ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի (նույն արտարժույթով թողարկողի ակտիվների ու պարտավորությունների միջև առկա փաստացի կամ կանխատեսվող տարբերություն) սահմանաչափեր ըստ արտարժույթի տեսակների: Սահմանաչափերը վերահսկվում են ամենօրյա կտրվածքով և ամսական ցուցանիշները ներկայացվում են Բանկի Ռիսկերի կառավարման Կոմիտեին որոշումների կայացման նպատակով:

ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկան բավականին զարգացած է և խիստ մրցակցային է:

Բանկն, իր մրցակցային դիրքերն ամրապնդելու նպատակով, իրականացնում է կառավարման համակարգի բարեփոխումներ, ներդնում է բանկային ինովացիոն առաջավոր տեխնոլոգիաներ, բարձրացնում է մատուցվող ծառայությունների սպասարկման որակը և մատչելիությունը:

Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը, այնուամենայնիվ, Բանկը, մշտապես գնահատելով գործունեության միջավայրի փոփոխությունները և դրանցով պայմանավորված մարտահրավերները, պատրաստ է իրականացնել այլընտրանքային ռազմավարություններ՝ նպատակ ունենալով նվազագույնի հասցնել իր գործունեության վրա դրանց բացասական ազդեցությունը:

3.3. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ

Բանկի ֆիրմային լրիվ անվանումը՝

հայերեն՝ «ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
ռուսերեն՝ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО ЗАКРЫТОГО ТИПА «ИНЕКОБАНК»
անգլերեն՝ “INECOBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY

Բանկի ֆիրմային կրճապ անվանումը

հայերեն՝ «ԻՆԵԿՈԲԱՆԿ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝ АОЗТ “ИНЕКОБАНК”
անգլերեն՝ “INECOBANK” CJSC

Բանկային գործունեության լիցենզիա թիվ 68

Բանկի գրանցման վկայական թիվ 0169, գրանցման ամսաթիվ 07.02.1996թ.

Բանկի պետական գրանցման վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան 0001, Թումանյան 17

Բանկի գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան 0001, Թումանյան 17

Կապի միջոցները՝ հեռ. (+37410) 51-05-45, (+37410) 51-05-10, ֆաքս (+37410) 51-05-73

էլ. Փոստ՝ info@inecobank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.inecobank.am

Բանկի գրանցված ապրանքային նշանն է՝

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել Բանկ, իսկ որակավորված ներդրողները կարող են կապ հաստատել Դիլինգային գործառնությունների բաժնի մասնագետների հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+374 10) 510-545:

❖ Բանկի հիմնադրումը

Ինտերբանկ ՓԲԸ հիմնադրվել է 1996թ. փետրվարի 7-ին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0169, իսկ բանկային գործունեության լիցենզիան՝ N 68:

Բանկի հիմնադրման երկիրը Հայաստանի Հանրապետություն:

Բանկը ունի Գլխամասային գրասենյակ և 22 մասնաճյուղ, չունի ներկայացուցչություն:

Բանկը ավելի քան 25 տարի գործունեություն է ծավալում ՀՀ բանկային համակարգում՝ մատուցելով ունիվերսալ բանկային ծառայություններ՝ ինչպես ֆիզիկական անձանց, այնպես էլ կորպորատիվ հաճախորդներին՝ սպասարկելով ավելի քան 500,000 հաճախորդների Հայաստանում: Բանկն առանձնանում է հայաստանյան բանկային շուկայում իր ուրույն կորպորատիվ ոճով: Դրա ձևավորման գործում կարևոր դեր է խաղում "Ինտերբանկ" ապրանքանիշի զարգացումը/առաջխաղացումը, ինչը հնարավորություն է տալիս ստեղծել զգայական և գիտակցական կապ Բանկի ներկա ու հնարավոր հաճախորդների և Բանկի հետ:

❖ Բանկի նպատակները

Բանկի ռազմավարական նպատակներն են բարելավել դիրքերը բանկային համակարգում որպես հաճախորդների առաջին ընտրության թվային բանկ՝ միաժամանակ ապահովելով շահութաբերության բարձր մակարդակ, ինչպես նաև ապահովել բանկի դիրքավորումը որպես լավագույն սպասարկող և լավագույն գործատու:

Առաքելությամբ, տեսլականով, ինչպես նաև Ռազմավարական նպատակներով սահմանված թիրախային արդյունքներին հասնելու նպատակով Բանկն առանձնացրել է զարգացման հետևյալ հիմնական ուղղությունները, որոնց գծով շարունակական աշխատանքներ են տարվում: Դրանք են՝

- Բիզնեսի աճ
- Լավագույն սպասարկող
- Լավագույն գործատու

❖ Բանկի հիմնական խնդիրները

Վերոնշյալ նպատակների իրականացման նպատակով Բանկը շարունակելու է իրականացնել իր որդեգրած ռազմավարական ծրագիրը: Աշխատանքներ են տարվելու հետևյալ հիմնական ուղղություններով՝

1. Որակապես կայուն վարկային պորտֆելի աճի ապահովում,
2. Թվային ուղիների զարգացում և ընդլայնում,
3. SS ենթակառուցվածքի զարգացում՝ թե՛ ներքին գործընթացների արդյունավետության բարձրացման, թե՛ հեռահար վաճառքների իրականացման և ամենակարևորը հաճախորդի կենսափորձի բարելավման տեսանկյունից:
4. Նոր պրոդուկտների ներդնում՝ հաճախորդների պահանջմունքները լավագույնս բավարարելու համար,
5. Քարտային բիզնեսի զարգացում՝ թիրախավորելով Պրոցեսինգային համակարգը որպես մրցակցային առավելություն:

3.4. ԲԻԶՆԵՍԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

❖ Հիմնական գործունեություն

Բանկն իրականացնում է օրենսդրությամբ բանկերին թույլատրված ֆինանսական գործառնություններ ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական շուկաներում: Ինտերբանկը ունիվերսալ բանկ է, սակայն որպես հիմնական ուղղվածություն է ընտրել մանրածախ սեգմենտը, որի ուղղությամբ էլ այն զարգանում է:

Բանկը ֆինանսական գործառնություններն իրականացնում է ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով:

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է կորպորատիվ և ներդրումային ուղղություններով՝ ներդնելով միջազգային բանկային համակարգում ընդունված բանկային տեխնոլոգիաները:

Իր գործունեությունն իրականացնելու համար Բանկը օգտվում է ինչպես միջազգային SWIFT վճարային, այնպես էլ ՀՀ գործող BankMail և CBANet համակարգերից:

Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.

🚩 Մանրածախ բիզնես

Բանկի հիմնական մրցակցային առավելությունն է մանրածախ վարկավորումը, որը տարիների ընթացքում կատարելագործվել է՝ քայլ առ քայլ կիրառելով նորագույն տեխնոլոգիական լուծումներ: Ընդհանուր առմամբ այս ուղղությունը բաղկացած է ապառիկ վարկավորումից, սպառողական և հիփոթեքային վարկերից:

1. Ապառիկ վարկեր. Բանկն առաջինն էր շուկայում, որը հետևողականորեն զարգացրեց ապառիկ վաճառքի տեխնիկան՝ ներկայացնելով «Ապառիկը տեղում» ծառայությունը, որը հեշտացրեց ապառիկ գնումների ընթացքը, որի արդյունքում նախկինում մի քանի օր տևող գործընթացը այժմ հնարավոր է իրականացնել մի քանի րոպեում: Այսօր Բանկն ապառիկի շուկայում առաջատարներից է:

2021թ. Բանկը ներդրել է **Paylater ծառայությունը՝** ներկայացնելով Հայաստանում ողջ աշխարհում հայտնի BNPL (buy now, pay later) գնումներ կատարելու նոր ձևաչափը: **Paylater** մշտապես հասանելի վճարային սահմանաչափ- ֆինանսավորման խոստում է, որը կարելի է ստանալ ԻնեկոՄոբայլ հավելվածով վայրկյանների ընթացքում 24/7 ռեժիմով՝ առանց այն օգտագործելու պարտավորության: Գործիքը հնարավորություն է տալիս գնում կատարել և դրա դիմաց վճարել մաս-մաս՝ 3 կամ 6 ամսվա ընթացքում՝ առանց որևէ հավելյալ վճարի:

2. Սպառողական վարկեր. Բանկն իր հաճախորդներին տրամադրում է տարբեր նպատակներով սպառողական վարկեր՝ գրավով և առանց գրավի: Բանկը տրամադրում է արագ սպառողական վարկեր, ինչպես նաև «1 CLICK» առցանց վարկը: Բանկն առաջինն էր հայկական շուկայում, որ կիրառեց ամբողջովին ավտոմատացված առցանց վարկավորման գործընթաց:

«1 CLICK» վարկը հասանելի է հաճախորդին 24/7 ռեժիմով աշխարհի ցանկացած կետից՝ InecoMobile և InecoOnline համակարգերի միջոցով՝ առանց Բանկի մասնաճյուղեր այցելության, որի միջոցով հաճախորդները կարող են ստանալ մինչև 10,000,000 ՀՀ դրամ օնլայն վարկ՝ առանց երաշխավորի և հավելյալ թղթաբանության:

3. Հիփոթեքային վարկեր. Բանկն առաջարկում է հիփոթեքային վարկեր՝ ՀՀ տարածքում անշարժ գույքի ձեռքբերման, վերանորոգման, կառուցապատման, ինչպես նաև այլ բանկում հաճախորդի ունեցած հիփոթեքային վարկի վերաֆինանսավորման նպատակով:

Վարկավորումը իրականացվում է ինչպես Բանկի ներքին ռեսուրսներով, այնպես էլ մի շարք կառույցների՝ «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի և

«Բնակարան Երկիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի ծրագրերի շրջանակներում: Բանկն իր ռեսուրսներով տրամադրում է նաև լողացող տոկոսադրույքով հիփոթեքային վարկեր, որի շրջանակում առաջին երեք տարիների համար գործում է հաստատուն տոկոսադրույք, այնուհետև՝ լողացող:

Բանկի սքրինգային համակարգը վերջին տարիների ընթացքում էականորեն կատարելագործվել է և հնարավորություն է ընձեռում իրականացնել վարկունակության գնահատում տարբեր տիպի հաճախորդների համար, հետևաբար նաև տրամադրել կոնկրետ հաճախորդի վարկունակությանը և կարիքներին համապատասխանող վարկային պրոդուկտ:

2023թ. Բանկի կողմից գործարկվել է վարկավորման նոր հարթակ /sprintonline.am/, որը թույլ է տալիս ինչպես Բանկի հաճախորդներին, այնպես է Բանկի հաճախորդ չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց օգտվել վարկավորման հնարավորությունից առանց բանկ այցելելու, անկախ գտնվելու վայրից և ժամանակից:

🔗 Կորպորատիվ բիզնես

1.Բիզնես վարկեր. Բանկը բիզնես ֆինանսավորման ոլորտում մատուցում է բավականին ընդարձակ ծառայություններ, ինչպես իր ներքին ռեսուրսների հաշվին, այնպես էլ համագործակցող կազմակերպությունների կողմից ներգրավված միջոցների հաշվին: Վերջին տարիների ընթացքում Բանկը համագործակցել է մոտ 30 միջազգային ֆինանսական և ներդրումային կազմակերպությունների հետ, որոնց շարքին են դասվում KFW, ADB, IFC, EBRD, DEG, FMO, OFID, DWM, EFSE ,Incofin Investment Management, Blue Orchard Microfinance Fund և այլն:

Բանկի ռազմավարության կարևոր մաս է կազմում Փոքր ու Միջին Ձեռնարկությունների ֆինանսավորումը: Իր ՓՄՁ հաճախորդներին Բանկն առաջարկում է վարկավորման լայն գործիքակազմ՝ կարճաժամկետ և երկարաժամկետ վարկեր, վարկային գծեր, օվերդրաֆտներ, գյուղատնտեսական վարկեր և այլն:

Իր ճկուն գործելաոճի շնորհիվ Բանկը կորպորատիվ հաճախորդների շրջանում վայելում է բարի համբավ: Վերջին տարիներին Բանկը սկսել է ֆինանսավորումը նաև խոշոր ձեռնարկությունների հատվածում: Բանկը ակտիվ ֆինանսավորում է իրականացնում նաև պետական աջակցության տարբեր ծրագրերի շրջանակներում:

2.Առևտրի ֆինանսավորման գործիքներ. Բանկը առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում տրամադրում է ծառայությունների մատուցման արդյունավետ և ամբողջական գործիքակազմ (երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ, ինկաստներ և այլն), և ակտիվ համագործակցում է Միջազգային Ֆինանսական Կորպորացիայի (IFC), Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (EBRD), ինչպես նաև միջազգային առաջնակարգ մի շարք բանկերի հետ: Բանկն արժանացել է

միջազգային մի շարք հեղինակավոր մրցանակների՝ Բանկը Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի (EBRD) կողմից ճանաչվել է Հայաստանում առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում ամենաակտիվ թողարկող բանկ /2007թ., 2009թ./, Գերմանական «Կոմերցբանկի» կողմից ստացել է մրցանակ առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում գերազանց համագործակցության համար/ 2010թ., իսկ 2016թ. Բանկը ճանաչվել է «Լավագույն գործընկեր բանկ առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում» Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի (IFC) կողմից:

3. Լիզինգ. Բանկը ակտիվ գործունեություն է իրականացնում նաև լիզինգի շուկայում: Հաճախորդների մատակարարներից ձեռք են բերվում իրենց անհրաժեշտ հիմնական միջոցներ և հանձնվում նրանց ֆինանսական վարձակալության: Ժամկետի ավարտին այդ գույքի սեփականության իրավունքը փոխանցվում է հաճախորդին:

Բանկը բավականին ակտիվ մասնակցում է ՀՀ Կառավարության կողմից տնտեսության արդիականացմանը, ագրովերամշակման և գյուղտեխնիկայի ձեռքբերմանը աջակցող սուբսիդավորման ծրագրերին, որոնց շրջանակներում տնտեսավարողներին է տրամադրվում բավականին մատչելի պայմաններով լիզինգներ:

Ավանդային գործառնություններ

Բանկն իր ֆիզիկական անձ հաճախորդներին առաջարկում է ինչպես խնայողական, այնպես էլ ժամկետային ու ցախհանջ ավանդների ներդրման լայն հնարավորություններ: Ավանդի տեսակները առավելագույնս հարմարեցված են հաճախորդների պահանջներին և նպատակներին: Իրավաբանական անձ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հաճախորդների համար Բանկը նույնպես նախատեսել է ավանդների ներդրման գրավիչ տարբերակներ՝ ավանդի ժամկետից և արժույթից կախված ճկուն սակագներով: Ավանդատեսակների նպատակների և պայմանների միջև ճիշտ հավասարակշռության պահպանման շնորհիվ վերջին տարիների ընթացքում Բանկը շարունակաբար գրանցում է ավանդատու հաճախորդների քանակի աճ և ավանդային պայմանագրերի վերականգնման բարձր ցուցանիշ:

Գործառնություններ արժեթղթերով

✎ Բրոքերային ծառայություններ

Բանկը իր հաճախորդներին տրամադրում է Բրոքերային ծառայություններ, հնարավորություն ընձեռնելով գնել և վաճառել տարբեր տեսակի արժեթղթեր:

✎ Պահառուական ծառայություններ

Բանկի կողմից մատուցվող արժեթղթերի պահառության ծառայությունը նախատեսված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց համար, որոնք սեփականության իրավունքով տիրապետում են այլ անձանց կողմից թողարկված արժեթղթերի:

❖ ՀԿԴ ծառայությունների միջնորդավորում

Բանկը, հանդիսանալով Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր, միջնորդավորում է Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող ծառայությունները, որոնք ներառում են ռեեստրի վարման, արժեթղթերի պահառության հետ կապված ծառայությունները:

❖ Այլ հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ, որոնք ստանդարտ, ավանդական բանկային ծառայություններ են և իրենց մեջ ներառում են՝

4. Դրամական փոխանցումներ
5. Միջազգային փոխանցումներ
6. Արտարժույթային փոխարկումներ և այլն

Առանձնահատուկ շեշտադրման կարիք ունեն թվային ուղիներով մատուցվող ծառայությունները, որը Բանկը իրագործում է ԻնեկոՕնլայն, ԻնեկոՄոբայլ համակարգերի և Ինեկոփեյ ծառայության միջոցով:

ԻնեկոՕնլայն համակարգը հուսալի և ապահով թվային բանկինգի լուծում է, որը Բանկի հաճախորդներին հնարավորություն է ընձեռում օգտվել բանկային գրեթե բոլոր ծառայություններից ինտերնետ հասանելիությամբ համակարգչի միջոցով՝ առանց բանկ այցելելու:

ԻնեկոՄոբայլ բջջային հավելվածը ժամանակակից մոբայլ բանկինգի լավագույն տարբերակն է, որը հնարավորություն է ընձեռում, ունենալով միայն սմարթֆոն և ինտերնետ հասանելիություն, կատարել բանկային գործարքներ ցանկացած վայրում, ցանկացած պահի՝ 24/7 ռեժիմով:

2018թ. ԻնեկոՄոբայլ բջջային հավելվածը բրիտանական «Global Business Outlook» հեղինակավոր ամսագրի կողմից արժանացել է «Բանկային ոլորտի տարվա լավագույն բջջային հավելված» մրցանակին:

ԻնեկոՓեյ ծառայությունը առանձնանում է շուկայում իր հարմարավետությամբ և ապահովությամբ: Այն հնարավորություն է ընձեռում անկոնտակտ վճարումներ կատարել անմիջապես սմարթֆոնով՝ սքանավորելով վճարման կետերում ներկայացվող QR կոդերը: Ծառայությունը հասանելի է ոչ միայն Բանկի հաճախորդներին, այլ նաև բոլոր նրանց, ովքեր ունեն ArCa, Visa, Master համակարգերի վճարային քարտեր: Ընդամենն անհրաժեշտ է InecoMobile հավելվածին կցել վճարային քարտն ու կատարել InecoPay վճարում սմարթֆոնի միջոցով:

Շնորհիվ InecoPay-ի այսօր Բանկը միավորել է բոլոր բանկային գործիքները մեկ ապահով միջավայրում՝ հնարավորություն տալով հաճախորդներին կատարել փոխանցումներ, ներդնել ավանդներ, ստանալ վարկեր և կատարել վճարումներ

գնումների, ծառայությունների ձեռք բերման համար անմիջապես սմարթֆոնի միջոցով:

2021թ. Բանկն ընդլայնել է իր հաճախորդներին առաջարկվող անկանխիկ վճարումների հնարավորությունները՝ մեկնարկելով **NFC վճարումները**: Սա ամենապարզ,արագ, անհպում նորարարական վճարման տեխնոլոգիաներից մեկն է ամբողջ աշխարհում, որը թույլ է տալիս սմարթֆոնի օգնությամբ կատարել անհպում վճարումներ:

2022թ. Բանկը իր հաճախորդների համար հասանելի է դարձրել **Apple Pay** վճարային գործիքը, որը վճարման ապահով և նորարարական գործիք է: Այն հնարավորություն է տալիս կատարել անհպում վճարումներ՝ iPhone-ը կամ Apple Watch-ը պարզապես մոտեցնելով վճարային տերմինալին:

2023թ. Հաճախորդների համար հասանելի է դարձել Google Pay վճարային գործիքը: Այն հնարավորություն է տալիս հաճախորդներին կատարել ամենօրյա անկանխիկ վճարումները արագ և ապահով: Այն հասանելի է Android ծրագրային ապահովումների և WearOS սարքերի համար:

Կարևորելով իր հաճախորդների հարմարավետությունը՝ Բանկը շարունակում է կատարելագործել մատուցվող ծառայությունների որակն, արագությունը ու հուսալիությունը: Հաշվի առնելով, որ ծառայությունների մատուցումն ու գործարքների կատարումը չի սահմանափակվում աշխատանքային օրերով և ժամերով՝ Բանկը հաճախորդներին անհրաժեշտ տեղեկատվությունը տրամադրում է շուրջօրյա ռեժիմով:

Բանկի կոնտակտային կենտրոնը հասանելի է 24/7 ռեժիմով՝ ապահովելով ժամանակակից միջոցներով անխափան կապ հաճախորդների հետ:

🔗 Հիմնական շուկաները

Բանկը որպես իր հիմնական գործունեության շուկա դիտարկում է Հայաստանի Հանրապետությունը, տրամադրում է բանկային ծառայությունների լայն շրջանակ: Հիմնական ուղղվածությունը մանրածախ սեգմենտն է, որին էլ ուղղված են բանկի միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պլանները:

Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է մի շարք բանկային ծառայություններ, ինչպիսիք են ավանդային, վճարահաշվարկային, վարկային ծառայությունները, առևտրի ֆինանսավորում, ինչպես նաև գործարքներ ածանցյալ գործիքներով՝ ֆորվարդ, սվոփ, օպցիոն և այլն:

Բանկն իր հաճախորդների հետ ձևավորում է երկարատև ու գործընկերային հարաբերություններ, որոնց հիմքում ընկած է սերտ ու փոխշահավետ համագործակցությունը: Բանկը փորձում է բացահայտել հաճախորդների կարիքները և ժամանակին տալ համապատասխան ֆինանսական լուծումներ՝ հմուտ և փորձառու անձնակազմի շնորհիվ:

Հաշվի առնելով բանկային համակարգում առկա մրցակցությունը՝ Բանկը մշտապես իրականացնում է մրցակցային դիրքի վերլուծություն, բանկային ծառայությունների շուկայում գործող պայմանների և տոկոսադրույքների ուսումնասիրություններ:

2015թ.-ին Բանկը ձեռք է բերել Պրոկրեդիտ Բանկ ՓԲԸ-ի 100% բաժնետոմսերը՝ ամրապնդելով մրցակցային դիրքը ՀՀ բանկային շուկայում:

2019թ. մարտ ամսին Ամերիկյան DWM ընկերությունը դարձել է Ինեկոբանկ ՓԲԸ նոր բաժնետեր՝ ձեռք բերելով «Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկի»-ն (ՎՋԵԲ) պատկանող Ինեկոբանկ ՓԲԸ բաժնետոմսերի մի մասը:

2023թ. փետրվարին «ԱՅ ԷՄ ՓԱՐԹՆԵՐՍ» ՓԲԸ-ն ձեռք է բերել DWM ընկերության բաժնեմասը՝ դառնալով Ինեկոբանկ ՓԲԸ բաժնետեր:

Բանկը նախատեսում է ընդլայնել իր գործընկերների շրջանակը՝ շեշտադրելով միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը: Այդ նպատակով Բանկը շարունակում է ակտիվ գործունեություն ծավալել ինչպես առկա գործընկերների մասով համագործակցության ընդլայնման, այնպես էլ նոր միջազգային կառույցների հետ համագործակցության հաստատման ու զարգացման ուղղությամբ:

2024թ. հոկտեմբերին ԻՆԵԿՈ ԳՐՈՒՊ ՓԲԸ-ն դարձել է Ինեկոբանկ ՓԲԸ բաժնետեր:

3.5. ԲԱՆԿԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1-ում:

3.6. ԲԱՆԿԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ

Վերջին հաշվետու տարվա ավարտից մինչև սույն Ծրագրային Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագների էական աճ չի գրանցվել, որը ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս:

Ստորև բերված աղյուսակում պոտենցիալ ներդրողների համար ներկայացված է համապարփակ տեղեկատվություն նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում Բանկի ֆինանսական վիճակի փոփոխությունների վերաբերյալ:

	31.03.2025 հազ.դրամ (Չստուգված)	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցներ	48,096,091	44,465,138	24,881,941
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	499,562,640	517,258,958	407,348,572

Հաճախորդներին տրված վարկեր	446,596,941	428,418,740	336,897,912
Բանկերից ստացվելիք գումարներ	32,732,373	33,522,415	29,521,172
Ներդրումային արժեթղթեր	170,279,858	178,128,875	132,756,544

2022-2024թթ. ընթացքում Բանկը շահույթի մեծությամբ և կապիտալի շահութաբերությամբ գտնվել է ՀՀ բանկային համակարգի առաջին հնգյակում:

2024թ. տարեվերջի դրությամբ՝

- ❖ Բանկը ընդամենը ակտիվներով զբաղեցրել է ՀՀ բանկային համակարգում 5-րդ հորիզոնականը
- ❖ Վարկային պորտֆելի մեծությամբ զբաղեցրել է բանկային համակարգի 5-րդ հորիզոնականը
- ❖ Ավանդային պորտֆելի մեծությամբ զբաղեցրել է բանկային համակարգի 4-րդ հորիզոնականը
- ❖ Բանկը առաջատարներից է շահույթի ծավալով ու կապիտալի շահութաբերությամբ, ինչպես նաև արդյունավետության մի շարք այլ ցուցանիշներով
- ❖ Գրանցվել է Հաճախորդներից ներգրավված ավանդների աճ 27%-ով՝ կազմելով ընդհանուր պարտավորությունների 77%-ը
- ❖ Չուտ վարկային պորտֆելը աճել է 27.2%-ով՝ կազմելով ընդհանուր ակտիվների 55%-ը
- ❖ Բանկը առաջատարներից է շահույթի ծավալով ու կապիտալի շահութաբերությամբ, մասնավորապես 30.1% ROE մեծությամբ զբաղեցրել է 2րդ և զուտ շահույթով զբաղեցրել է 3-րդ հորիզոնականը
- ❖ Ընդհանուր կապիտալի մեծությամբ զբաղեցրել է 5-րդ հորիզոնականը
- ❖ Օնլայն բանկային ծառայություններից օգտվողների քանակը զգալի աճել է՝ հասնելով մոտ 405 հազար օգտատերի:

3.7. ԲԱՆԿԻ ՇԱՀՈՒԹԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄԸ

Բանկը նախատեսում է ընթացիկ տարում բարելավել դիրքերը բանկային համակարգում ակտիվների և հաճախորդներից ներգրավված միջոցների գծով, ինչպես նաև զուտ շահույթի մեծությամբ՝ միաժամանակ պահպանելով առաջատար դիրք շահութաբերության ցուցանիշով: Բանկի կողմից վարկային պորտֆելի և պարտավորությունների կառուցվածքների արդյունավետ կառավարումը, ինչպես նաև ակտիվների որակի և գործառնական ծախսերի հսկողությունը կնպաստեն շահութաբերության աճին:

Բանկի կառավարման մարմինները հնարավորություն ունեն ազդելու (կառավարելու) Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

1. Բանկի կողմից ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
2. Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,
3. Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական համակարգերի արդիականացմանն ուղղված ներդրումներ,
4. Բանկի անձնակազմի վարձատրության, պատրաստման և վերապատրաստման ծախսեր,
5. Բանկի գործունեության ապահովման ծախսեր,
6. Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն, ըստ էության, հնարավորություն չունեն ազդելու Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա, ինչպիսիք են.

-Ավանդատուների վարքագիծ,

-Ֆինանսական շուկայի տոկոսադրույքների վարքագիծ,

-Փոխարժեքների փոփոխություն,

-Անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը

- Հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները,

-Պատերազմը,

- և այլ գործոններ, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն Գործունեությունը

3.8. ԲԱՆԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

Բանկի Կանոնադրությամբ սահմանված Բանկի կառավարման մարմիններն են.

1. Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը.
2. Բանկի խորհուրդը.
3. Բանկի գործադիր տնօրենը, Բանկի տնօրինությունը:

Բանկի կառավարման մարմինների կազմավորման և գործունեության կարգը, իրավասությունների շրջանակը սահմանվում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» և «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքներով և Բանկի կանոնադրությամբ:

🚩 **Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը**

Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է:

Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում՝

1. Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը.
2. Բանկի վերակազմակերպումը.
3. Բանկի լուծարումը.
4. Ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը.
5. Բանկի խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին.
6. Հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, ինչպես նաև Բանկի կանոնադրական կապիտալի ավելացումը.
7. Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը.
8. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը.
9. Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը.
10. Բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը.
11. օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը.
12. օրենքով և կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցեր:

Սույն փաստաթղթի «**Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասություն**» կետում սահմանված հարցերով որոշումների ընդունումը հանդիսանում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությունը և չի կարող փոխանցվել Բանկի խորհրդին, գործադիր տնօրենին, նրա տեղակալներին, տնօրինության անդամներին և գլխավոր հաշվապահին:

❖ Բանկի խորհուրդը

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհրդի կազմակերպման և գործունեության

հարաբերությունները կարգավորվում են ՀՀ օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված խորհրդի կանոնակարգով:

Բանկի խորհրդի իրավասություններն են՝

1. Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը.
2. Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը.
3. Բանկի գործադիր տնօրենի, նրա տեղակալների, տնօրինության անդամների և գլխավոր հաշվապահի նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը.
4. Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը.
5. Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը.
6. Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը.
7. Շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող բանկի բաժնետերերի ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ.
8. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և ընդհանուր ժողովին ներկայացումը.
9. Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը.
10. Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին վճարման չափի սահմանումը.
11. Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում անհրաժեշտության դեպքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը.
12. ՀՀ օրենսդրությամբ և կանոնադրությամբ սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող Բանկի ներքին իրավական ակտերի ընդունումը.

13. Բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, Բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառության պարտականությունների բաշխումը.
14. Բանկի վերակազմակերպման մասին հարցի ներկայացումն ընդհանուր ժողովի քննարկմանը.
15. Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը.
16. Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը.
17. Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը.
18. Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը.
19. Դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը.
20. Դուստր և կախյալ ընկերություններին մասնակցությունը.
21. Առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը.
22. Առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը.
23. Խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը.
24. Օրենքով նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը.
25. Բանկի տնօրինության ձևավորման և տնօրինության աշխատանքների կանոնակարգման վերաբերյալ որոշումների ընդունումը:

Վերոհիշյալ հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Բանկի խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել կառավարման այլ մարմնի կամ այլ անձանց:

🚩 Բանկի խորհրդի նախագահը՝

1. Կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները.
2. Գումարում և նախագահում է խորհրդի նիստերը.
3. Կազմակերպում է խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը.
4. Նախագահում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում.
5. Կազմակերպում է խորհրդին կից հանձնաժողովների աշխատանքը:

Բանկի խորհուրդն իր աշխատանքն արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով կարող է ստեղծել հանձնաժողովներ: Բանկի խորհրդին կից հանձնաժողովներում կարող են ընդգրկվել Բանկի խորհրդի անդամները և Բանկի այլ ղեկավարներ կամ աշխատակիցներ: Բանկի խորհրդին կից հանձնաժողովների գործունեությունը հիմնվում է հարցերի ազատ քննարկման և կոլեկտիվ լուծման սկզբունքների վրա:

Հանձնաժողովները կարող են ստեղծվել Բանկի հաճախորդների սպասարկման, ակտիվների կառավարման, ռիսկերի կառավարման և բյուջետային հարցերի շուրջ եզրակացություններ տալու նպատակով:

Հանձնաժողովները ստեղծվում են խորհրդի որոշմամբ և գործում են խորհրդի կողմից հաստատված կանոնակարգի համաձայն:

Բանկի խորհրդին կից հանձնաժողովների որոշումներն ունեն խորհրդակցական բնույթ:

🚩 Բանկի գործադիր տնօրենը, Բանկի տնօրինությունը

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում են Բանկի գործադիր տնօրենը և Բանկի տնօրինությունը:

🚩 Բանկի տնօրինությունը

1. Նախապես քննարկում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի և խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերը և անհրաժեշտության դեպքում այդ հարցերի վերաբերյալ ներկայացնում է իր դիրքորոշումը.
2. Բանկի խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում խորհրդի կողմից հաստատվող ներքին իրավական ակտերը, մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների, հիմնարկների և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները, Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը.
3. Վերահսկում է օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջների պահպանումը Բանկում.
4. Ապահովում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի և խորհրդի որոշումների կատարումը.
5. Սահմանում է Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները, միջնորդավճարների չափը, ներգրավվող ավանդների, տրամադրվող վարկերի և այլ ֆինանսական գործառնությունների տոկոսադրույքները.
6. իր իրավասության սահմաններում կարող է կազմավորել մշտապես գործող աշխատանքային, խորհրդակցական և այլ տիպի մարմիններ.
7. Քննարկում է դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծման և/կամ մասնակցության, մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծման, դրանց գործունեության դադարեցման նպատակահարմարության հարցերը.
8. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված՝ Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի շրջանակներում հաստատում է մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների գործունեության եռամսյակային, ծախսերի նախահաշիվներն ու դրանց կատարողականները.
9. Հաստատում է Բանկի ընթացիկ գործունեությունը կանոնակարգող կարգերի, կանոնակարգերի, հրահանգների, ընթացակարգերի, մեթոդական ցուցումների և այլ աշխատանքային փաստաթղթերը, բացառությամբ այն

- փաստաթղթերի, որոնք, համաձայն գործող օրենսդրության և կանոնադրության, ենթակա են հաստատման Բանկի խորհրդի կողմից.
10. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված՝ Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի և Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի շրջանակներում հաստատում է Բանկի աշխատատեղերը /հաստիքացուցակը/.
 11. Հաստատում է Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից ներկայացվող հաշվետվությունները, աշխատանքային գործունեության պլանները և դրանց կատարողականը.
 12. Քննարկում է ներքին և արտաքին աուդիտորների, ինչպես նաև այլ մարմինների կողմից իրականացված սուուգման արդյունքները և անհրաժեշտության դեպքում դրանց վերաբերյալ կայացնում է որոշումներ.
 13. Բանկի խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ խորհրդի սահմանած կարգով.
 14. Հաստատում է պայմանագրերից բխող Բանկի իրավունքների երրորդ անձանց զիջման պայմանները, ինչպես նաև կայացնում է որոշում Բանկի պարտապանների պարտքի գումարի վրա տոկոսների, տույժերի հաշվարկման դադարեցման և/կամ հաշվարկված տոկոսների և տույժերի զեղչման կամ ներման վերաբերյալ.
 15. Իրականացնում է կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված Բանկի ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված՝ Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ իրավասություններ:

🚩 Բանկի գործադիր տնօրենը

1. Որպես իր բացառիկ իրավասություն, ներկայացնում է Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում, Բանկի անունից կնքում է գործարքներ, գործում է Բանկի անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր.
2. Տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը.
3. Աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Բանկի աշխատակիցներին.
4. Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ.
5. Ապահովում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի և Բանկի խորհրդի որոշումների կատարումը.

6. Իրականացնում է կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված՝ Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ իրավասություններ:
 7. Այն հարցերը, որոնք օրենքով կամ կանոնադրությամբ չեն սահմանվել որպես Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի, Խորհրդի, Բանկի տնօրինության կամ ներքին աուդիտի ստորաբաժանման իրավասությանը պատկանող, պատկանում են գործադիր տնօրենի իրավասությանը:
 8. Բանկի գործադիր տնօրենի իրավասությանը ենթակա հարցերով որոշումների ընդունումը չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմինների, Բանկի ներքին աուդիտին, Բանկի գլխավոր հաշվապահին կամ այլ անձի, բացառությամբ եթե Բանկի գործադիր տնօրենի լիազորությունների իրականացումը պատշաճ կերպով ժամանակավորապես փոխանցվել է նրան փոխարինող անձին:
 9. Գործադիր տնօրենի լիազորությունները պատշաճ կերպով ժամանակավորապես կարող են փոխանցվել նրան փոխարինող անձին, եթե վերջինս համապատասխանում է ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներին:
- ❖ Տեղեկություններ Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ.**

Բանկի հիմնական բաժնետերերն են՝

N	Անուն, Ազգանուն	Սեփականության իրավունքով պատկանող բաժնետոմսերի քանակը /հատ/	Մասնաբաժինը /%/	Բանկի գործունեությունից դուրս ծավալած գործունեությունը
1	ԻՆԵԿՈ ԳՐՈՒՊ ՓԲԸ	63,601	34.98%,	Ֆոնդի կառավարիչ
2	Սաֆարյան Կարեն Գառնիկի	62,875	34.58%	Չկա
3	ԱՅ ԷՄ ՓԱՐԹՆԵՐՍ ՓԲԸ	9,272	5.09%	Հոլդինգային ընկերություն
4	ԻՆԵԿՈ ՓԱՐԹՆԵՐՍ ՓԲԸ	9,091	4.99%	Աշխատակիցների բաժնետիրացման ծրագիր իրականացնող ընկերություն

Խորհուրդ

N	Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Բանկի գործունեությունից դուրս ծավալած գործունեությունը	Խորհրդում ներկայացվող բաժնետեր
1	Ավետիս Բալյան	Խորհրդի նախագահ	ք. Երևան, Հայաստան	Մասնակցում են Խորհրդի նիստերին, կարծիք/ առաջարկություն են ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամներն իրենց պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում են օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	ԻՆԵԿՈ ՓԱՐԹՆԵՐՍ ՓԲԸ, Խորհրդի նախագահ ԻՆԵԿՈ ԳՐՈՒՊ ՓԲԸ, բաժնետեր	Ավետիս Բալյան
2	Կարեն Սաֆարյան	Խորհրդի անդամ	ք. Կիև, Ուկրաինա		Չկա	Կարեն Սաֆարյան
3	Աշոտ Ավետիսյան	Խորհրդի անդամ	ք. Երևան, Հայաստան		Գիտահետազոտական աշխատանքներ	Խորհրդի անկախ անդամ
4	Արեն Նալթալյան	Խորհրդի անդամ	ք. Երևան, Հայաստան		ՄԵՏԱ-ԻՔՍ Մարկետս ՓԲԸ, Հիմնադիր	Խորհրդի անկախ անդամ

Գործադիր մարմին

N	Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Բանկի գործունեությունից դուրս ծավալած գործունեությունը
1	Հայկ Ոսկանյան	Գործադիր տնօրեն, տնօրինության նախագահ	ք. Երևան, Հայաստան	ԻՆԵԿՈ ՓԱՐԹՆԵՐՍ ՓԲԸ Տնօրեն, Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան՝ այլցեղոլ դասախոս
2	Արտեմ Զիչյան	Կորպորատիվ բիզնեսի դեպարտամենտի տնօրեն, տնօրինության անդամ	ք. Երևան, Հայաստան	Չկա
3	Արշալույս Սահակյան	Գլխավոր հաշվապահ, տնօրինության անդամ	ք. Երևան, Հայաստան	Չկա
4	Վահե Հայրապետյան	Վարկային ռիսկերի դեպարտամենտի տնօրեն, տնօրինության անդամ	ք. Երևան, Հայաստան	Չկա
5	Աննա Ալիխանյան	Գործառնական դեպարտամենտի տնօրեն, տնօրինության անդամ	ք. Երևան, Հայաստան	Չկա

Տնօրինության անդամներն իրենց իրավասություններն իրականացնում են Տնօրինության նիստերի միջոցով, Տնօրինության լիազորությունների շրջանակներում, նիստերին մասնակցելու և քվեարկությամբ որոշումներ ընդունելու միջոցով:

❖ Բանկի մասնաճյուղերի կենտրոնացումներ

Սույն Ծրագրային Ազդագրի կազմելու պահին՝ 31.03.2025թ. դրությամբ, Բանկի ոչ մի մասնաճյուղում կենտրոնացված չէ Բանկի ակտիվների 10 և ավելի տոկոսը:

Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև սույն փաստաթղթի ներկայացման պահի դրությամբ շահերի բախման դեպքեր և հիմքեր չկան:

3.9. ԲԱՆԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բանկում ներդրված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները համապատասխանում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին», «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին:

3.10. ՀՍԿՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

🚩 Բանկի հսկող անձինք են հանդիսանում՝

1	Բալոյան Ավետիս Յուլիա (այդ թվում՝ ԻՆԵԿՈ ԳՐՈՒՊ ՓԲԸ միջոցով)	Բանկի կանոնադրական կապիտալում 39,97 (երեսունինը ամբողջ իննսունյոթ հարյուրերորդական) տոկոս մասնակցության ուժով
2	Սաֆարյան Կարեն Գառնիկի	Բանկի կանոնադրական կապիտալում 34,58 (երեսունչորս ամբողջ հիսունութ հարյուրերորդական) տոկոս մասնակցության ուժով

3.11. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՆԿԻ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ, ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Բանկի 2025թ. առաջին եռամսյակի հաշվետվությունը, 2023-2024թթ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ Աուդիտորական եզրակացությունները (պատճենները) ներկայացված են որպես սույն Ծրագրային ազդագրի հավելված:

🚩 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

Ֆինանսական վիճակի վրա ազդող էական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

🚩 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն ծրագրային ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամիսների ընթացքում Բանկը ներգրավված չի եղել դատական, արբիտրաժային և

վարչական այնպիսի վարույթներում (ներառյալ՝ վարույթներ, որոնք սկսվել կամ սպասվում են և որոնց մասին Բանկը տեղյակ է), որոնք Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա կարող են կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն:

3.12. ԷԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐ

Ստորև 2022-2024թթ. ընթացքում ներգրավված միջոցներ՝

- 2022 հունիս, EFSE 10 մլն ԱՄՆ դոլար - ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2022 դեկտեմբեր, EBRD 1,2 մլրդ ՀՀ դրամ ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2023 փետրվար, EBRD 3,5 մլն ԱՄՆ դոլար - ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2023 մարտ, EBRD 2 մլն ԱՄՆ դոլար - ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2024 ապրիլ, EFSE 15 մլն ԱՄՆ դոլար - ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2024 մայիս, EFSE 4,5 մլն եվրո - ստորադաս վարկ
- 2024 հունիս, EBRD 7 մլն ԱՄՆ դոլար - ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2024 հունիս, EBRD 7,5 մլն ԱՄՆ դոլար - ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2024 հուլիս, EFSE 4,5 մլն եվրո - ստորադաս վարկ
- 2024 հոկտեմբեր, EBRD 7,5 մլն ԱՄՆ դոլար - ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2024 դեկտեմբեր, EIB 15 մլն ԱՄՆ դոլար - ՓՄՁ ֆինանսավորում
- 2024 դեկտեմբեր, EIB 15 մլն եվրո - ՓՄՁ ֆինանսավորում

3.13. ԱՅԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն փաստաթղթում պարտատոմսերի թողարկման հիմնական պայմանների և դրանց տնտեսական հիմնավորվածության հետ կապված որևէ խորհրդատու հանդես չի եկել:

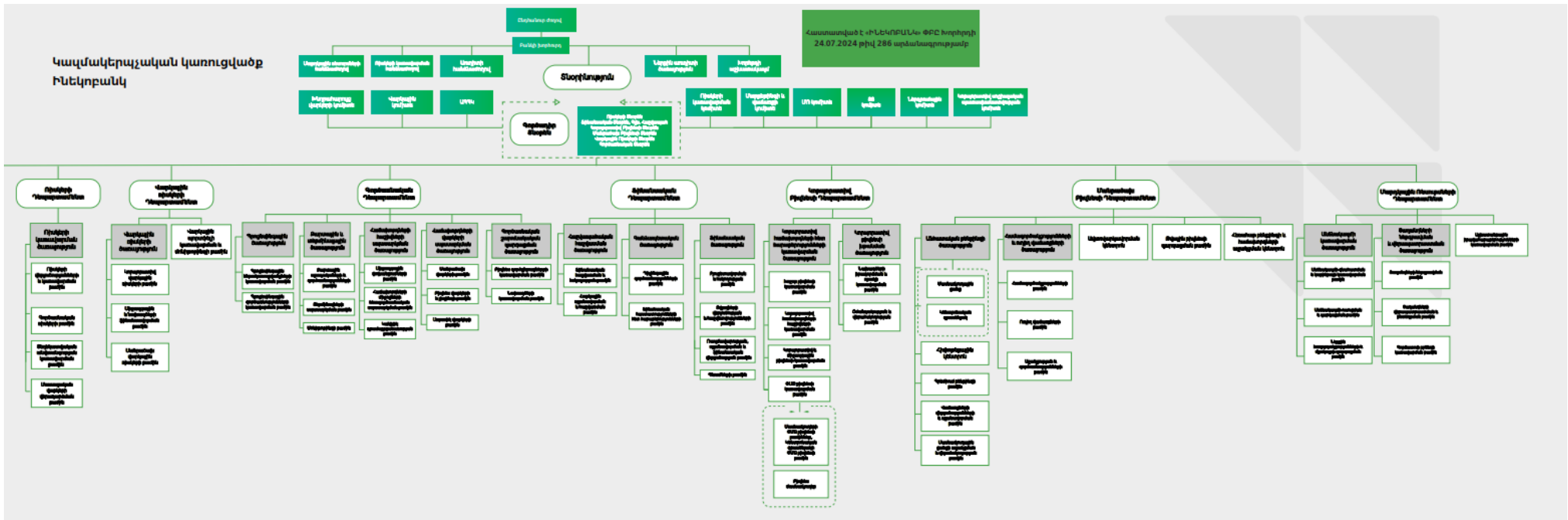
Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են էլեկտրոնային տարբերակով:

Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.inecobank.am հասցեով:

ԲԱԺԻՆ 4: ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը

**«Ինեկոբանկ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի
ծեռքերման**

Հայտ-հանձնարարական /իրավաբանական անձ/

Հայտը Բանկ ներկայացման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Իրավաբանական անձի անվանումը (ֆիրմային անվանում, կազմակերպաիրավական ձև)	
Պետական գրանցման տվյալները (գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)	
Գրանցման և գտնվելու վայրը (Գրանցման և գտնվելու վայրի հասցեները)	
ՀՎՀՀ	
Ռեզիդենտությունը (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)	
Հեռախոս, Էլեկտրոնային հասցե*	
Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «Ինեկոբանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել Բանկի թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝	
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ քանակը թվերով (տառերով)	
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման գինը գինը թվերով (տառերով)	
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը** ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)	
Բանկային տվյալներ	
Բանկի անվանումը	
Անձի բանկային հաշվի համարը / ՀՀ դրամով /	
Անձի բանկային հաշվի համարը / ԱՄՆ դոլարով /	
Դեպո հաշիվ	
Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը	
Արժեթղթերի հաշվի համարը	

Սույնով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ծրագրային Ազդագրին, համաձայն ենք դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում ենք այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու/ ակցեպտավորելու պահից, այն կհանդիսանա Կողմերիս միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ	
Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ քանակը թվերով (տառերով)	
Դրամական միջոցների փոխանցման/ մուտքագրման ամսաթիվը (ժամ,օր, ամիս, տարի)	

Անուն Ազգանուն

_____ (իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Ստորագրություն

* Ներդրողի կողմից ներկայացված էլեկտրոնային հասցեին է ուղարկվում ներկայացված հայտ-հանձնարարականի հաստատումը, ինչպես նաև արժեթղթերի հաշվից քաղվածքը:

** Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները հատուկ բանկային հաշվին են փոխանցվում են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ տվյալ աշխատանքային օրվա 16:30-ից հետո, ապա դրանք ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

**«Ինտեկոբանկ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի
 ձեռքբերման
 Հայտ-հանձնարարական / ֆիզիկական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/**

Հայտը Բանկ ներկայացման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Հայտ ներկայացնողի անունը (անուն, ազգանուն)	
Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ (անձնագրի համար)	
Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը (Անձնագրի տրման ամսաթիվը)	
Գրանցման վայրը (Գրանցման վայրի հասցեն)	
Ռեզիդենտությունը (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)	
Հեռախոս, էլեկտրոնային հասցե*	
Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «Ինտեկոբանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել Բանկի թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝	
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ քանակը թվերով (տառերով)	
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման գինը գինը թվերով (տառերով)	
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը ընդհանուր գումարը** թվերով (տառերով)	
Բանկային տվյալներ	
Բանկի անվանումը	
Անձի բանկային հաշվի համարը / ՀՀ դրամով /	
Անձի բանկային հաշվի համարը/ԱՄՆ դոլարով/	
Դեպո հաշիվ	
Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը	
Արժեթղթերի հաշվի համարը	

Սույնով հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափերով երաշխավորված են ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով, ծանուցվել, ստացել և համաձայն եմ Ավանդների հատուցման երաշխավորման պայմաններին ու կարգին:

Հաստատում եմ, որ Ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Կողմերի միջև ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները լուծվում են Կողմերի փոխադարձ բանակցությունների միջոցով, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Տեղեկացված էմ, որ տասը միլիոն ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթով գումարը չգերազանցող գույքային պահանջի դեպքում ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները կարող են լուծվել ֆինանսական համակարգի հաշտարարի միջոցով:

Բանկի և Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակի միջև կնքված պայմանագրի համաձայն, Բանկը հրաժարվում է Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի որոշումները վիճարկելու իրավունքից միայն այն գույքային պահանջների մասով, որոնց չափը չի գերազանցում 250,000 /երկու հարյուր հիսուն հազար/ ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթը, իսկ գործարքի գումարի չափը չի գերազանցում

500,000 /հինգ հարյուր հազար/ ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթ:

Սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու պահից, այն կհանդիսանա մեր Կողմերիս միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ	
Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ քանակը թվերով (տառերով)	
Դրամական միջոցների փոխանցման/ մուտքագրման ամսաթիվը (ժամ, օր, ամիս, տարի)	

Անուն Ազգանուն

_____ (իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Ստորագրություն

* Ներդրողի կողմից ներկայացված էլեկտրոնային հասցեին է ուղարկվում ներկայացված հայտ-հանձնարարականի հաստատումը, ինչպես նաև արժեթղթերի հաշվից քաղվածքը:

** Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները հատուկ բանկային հաշվին են փոխանցվում մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ տվյալ աշխատանքային օրվա 16:30-ից հետո, ապա դրանք ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Թողարկման վերջնական պայմաններ
 _____ 2025թ.
Ինեկոբանկ ՓԲԸ
անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի
պարտատոմսեր

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է ----- 2025թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են **www.inecobank.am** հասցեում:

<p>Ընդհանուր տեղեկություններ</p> <p>Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)</p>		
1.	Թողարկողը (թողարկողի անվանումը)	Ինեկոբանկ ՓԲԸ
2.	Երաշխավորողը	Թողարկողը չի նախատեսում ներգրավել երաշխավոր:
3.	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
4.	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
5.	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը),	Մանրամասն ներկայացված է «Պարտատոմսերի

	ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	դասակարգման մասին տեղեկատվություն» կետում
6.	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար / Եվրո/ ՀՀ դրամ
7.	Առաջարկի գինը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
8.	Անվանական արժեքը	100 (հարյուր) ԱՄՆ դոլար / 100 (հարյուր) Եվրո/ 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
9.	Քանակը	համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի, այսինքն Թողարկման ծավալի հարաբերությունը անվանական արժեքին
10.	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
11.	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
12.	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13.	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	Ինեկոբանկ ՓԲԸ 2025թ. ապրիլի 16-ի Խորհրդի Որոշում թիվ 292.8
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		

14.	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
15.	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
16.	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
17.	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում/Փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual)
18.	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	ոչ կիրառելի
19.	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	
20.	Զրոյական արժեկտրոնով (գեղջատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ոչ կիրառելի
Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
21.	Մարման (մասնակի մարումների) ժամկետը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
22.	Մարման (մասնակի մարումների) արժեքը, եթե հնարավոր է, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	100 (հարյուր) ԱՄՆ դոլար / 100 (հարյուր) եվրո/ 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ

23.	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում են այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	Չի նախատեսվում
24.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Ոչ կիրառելի
	Ժամկետ(ներ)ը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	Ոչ կիրառելի
	Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	Չի նախատեսվում
	Այլ տեղեկություններ	
25.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ / փութ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Ոչ կիրառելի
	Ժամկետ(ներ)ը	
	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	
	Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	
	Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ	
26.	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	Ինելկոբանկ ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Թումանյան 17
27.	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Այլ տեղեկություններ	
28.	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ թույլատրված չեն կարգավորվող շուկայում առևտրին

29.	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (ինարավորության դեպքում))	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ» ԲԲԸ
30.	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը չունեն վարկանիշ
31.	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ

**Գործադիր տնօրեն, տնօրինության նախագահ
Հայկ Ոսկանյան**

_____ (ամսաթիվ)

ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ

**Կորպորատիվ բիզնեսի դեպարտամենտի տնօրեն,
տնօրինության անդամ
Արտեմ Զիչյան**

_____ (ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Գլխավոր հաշվապահ, տնօրինության անդամ
Արշալույս Սահակյան

(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Վարկային ռիսկերի դեպարտամենտի տնօրեն,
տնօրինության անդամ
Վահե Հայրապետյան

(ամսաթիվ)

«ԻՆԵԿՈՐԱՆԿ» ՓԲԸ
Գործառնական դեպարտամենտի տնօրեն,
տնօրինության անդամ
Աննա Ալիխանյան

(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում եմ՝
Հայկ Ոսկանյան **Գործադիր տնօրեն**

(անուն, ազգանուն)

(պաշտոն)

_____ (ստորագրություն)

(ամսաթիվ)

«Ինեկորանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2025թ. մարտի 31-ին ավարտված
ժամանակահատվածի համար**

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	4
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	8

	01.01.2025 - 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024 - 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	5 18,397,492	15,023,615
Տոկոսային ծախս	5 (7,246,897)	(5,167,477)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	11,150,595	9,856,138
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	6 2,964,603	2,602,238
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	6 (1,221,965)	(1,243,657)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով գուտ եկամուտ	1,742,638	1,358,581
Չուտ (վնաս)/օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	1,203	-
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	7 1,103,103	1,645,610
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	8 75,778	53,593
Գործառնական եկամուտ	14,073,317	12,913,922
Ֆինանսական գործիքների (արժեզրկումից գուտ կորուստներ)/արժեզրկման գուտ վերականգնում	9 (425,731)	(126,717)
Գործառնական եկամուտն արժեզրկումից հետո	13,647,586	12,787,205
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(2,691,556)	(2,201,003)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	10 (1,834,751)	(1,428,809)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	9,121,279	9,157,393
Շահութահարկի գծով ծախս	11 (1,653,761)	(1,672,275)
Շահույթ տարվա համար	7,467,518	7,485,118
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)՝ առանց շահութահարկի		
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս</i>		
Հողի և շենքերի վերագնահատում		
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս</i>		
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.		
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	26,515	189,677
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	-	-
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>	<i>26,515</i>	<i>189,677</i>
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)՝ առանց շահութահարկի	26,515	189,677
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	7,494,033	7,674,795

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Տնօրինության կողմից 2025թ. ապրիլի 15-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Հայկ Ոսկանյան
 Գործադիր տնօրեն

Արշալույս Մահակյան
 Գլխավոր հաշվապահ

	Ծնթգ.	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	108,967,017	101,366,337
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13	32,732,373	33,522,415
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14	412,503	1,241,719
Ներդրումային արժեթղթեր	15		
– Բանկի կողմից պահվող		103,726,120	135,383,844
– Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված		66,553,738	42,745,031
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16	446,596,941	428,418,740
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	15,347,390	14,442,204
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	18	1,819,619	1,938,986
Այլ ակտիվներ	19	18,407,261	16,486,783
		794,562,962	775,546,059
Ընդամենը ակտիվներ			
		794,562,962	775,546,059
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	6,303,474	2,163,422
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	21	62,658,563	39,069,626
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22	499,562,640	517,258,958
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	23	23,103,155	23,040,538
Այլ փոխառու միջոցներ	24	66,364,202	62,588,559
Ստորադաս փոխառություններ	24	9,668,362	9,891,943
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		1,695,456	4,402,859
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,275,438	1,257,142
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	18	2,121,157	2,241,356
Այլ պարտավորություններ	25	10,753,646	10,068,820
		683,506,093	671,983,223
Ընդամենը պարտավորություններ			
		683,506,093	671,983,223
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
	26		
Բաժնետիրական կապիտալ		40,091,531	40,091,531
Էմիսիոն եկամուտ		7,753,923	7,753,923
Գլխավոր պահուստ		6,100,000	6,100,000
Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ		4,129,874	4,148,088
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		326,692	300,177
Զբաղիված շահույթ		52,654,849	45,169,117
		111,056,869	103,562,836
Ընդամենը սեփական կապիտալ			
		111,056,869	103,562,836
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
		794,562,962	775,546,059

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	01.01.2025- 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024- 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Գրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	17,342,090	13,230,093
Վճարված տոկոսներ	(5,165,154)	(3,786,556)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	509,775	2,607,930
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(1,221,965)	(1,243,657)
Չուտ մուտքեր իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով		
չսխիվող ֆինանսական ակտիվներից	1,203	-
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	986,686	1,676,302
Այլ գուտ մուտքեր գործառնական գործունեությունից	75,778	53,593
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական և անձնակազմի գծով ծախսեր	(2,609,736)	(3,192,049)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր փոխատվություններ	857,903	2,537,206
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	843,391	(208,643)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(18,614,322)	(19,499,260)
Այլ ակտիվներ	769,947	(1,292,075)
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ		
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,748,031	(4,744,841)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	23,580,529	15,427,899
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(18,210,238)	(1,326,052)
Այլ պարտավորություններ	(772,332)	1,511,319
Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը	3,121,586	1,751,209
Վճարված շահութահարկ	(4,348,688)	(495,123)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	(1,227,102)	1,256,086
Գրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(1,214,042)	(160,292)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք	928	-
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	9,599,082	3,064,571
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	8,385,968	2,904,279
Գրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վճարված շահաբաժիններ	-	-
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	-	2,221,865
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	-	-
Ստացված այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	4,085,256	-
Այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս պարտավորությունների մարում	(1,880,767)	(1,474,151)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարումներ	(194,507)	(278,517)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	2,009,982	469,197
Գրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	9,168,848	4,629,562
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(1,588,331)	(1,928,755)
Արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունների ազդեցություն	20,163	(3,222)
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	101,366,337	62,866,053
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	108,967,017	65,563,638

12

Գրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	40,091,531	7,753,923	6,100,000	4,148,088	300,177	45,169,117	103,562,836
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	7,467,518	7,467,518
Այլ համապարփակ եկամուտ					26,515		26,515
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ							
– իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	-	-		-	
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	26,515	-	26,515
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	26,515	7,467,518	7,494,033
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում							
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում	-	-	-	-	-	-	-
Գլխավոր պահուստի համալրում	-	-	-	-	-	-	-
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	-	-
Տեղափոխում վերագնահատումից աճից չբաշխված շահույթ	-	-	-	(18,214)	-	18,214	-
Մնացորդը առ 31 մարտի 2025թ.	40,091,531	7,753,923	6,100,000	4,129,874	326,692	52,654,849	111,056,869

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահատումից ան	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	19,545,758	7,753,923	3,500,000	4,220,851	39,232	57,538,888	92,598,652
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	7,485,118	7,485,118
Այլ համապարփակ եկամուտ							
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ							
– իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	-	-	189,677	-	189,677
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	189,677	-	189,677
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	189,677	7,485,118	7,674,795
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում							
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում	-	-	-	-	-	-	-
Գլխավոր պահուստի համալրում	-	-	-	-	-	-	-
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	-	-
Տեղափոխում վերագնահատումից անից չբաշխված շահույթ	-	-	-	(18,124)	-	18,124	-
Մնացորդը առ 31 մարտի 2024թ.	19,545,758	7,753,923	3,500,000	4,202,727	228,909	65,042,130	100,273,447

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ինելոքս» ՓԲԸ-ն (Բանկ) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 1996թ-ին: Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0001, Թումանյան փ. 17:

Բանկն ունի 22 մասնաճյուղ (2024թ-ին՝ 25 մասնաճյուղ) և գլխամասային գրասենյակ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծ մասը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

2025թ. մարտ 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերի կազմը հետևյալն էր.

	31 մարտի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
«Ինելոք Գրուպ» ՓԲԸ	34.98%	-
Կարեն Սաֆարյան	34.58%	34.58%
Ավետիս Բալոյան	5.00%	39.98%
Այլ	25.44%	25.44%

Բանկի խոշոր բաժնետերերն են Ավետիս Բալոյանը (ուղղակի և անուղղակի մասնակցություն՝ 39.98%) և Կարեն Սաֆարյանը (34.58%): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, շարունակական բնույթ կրող ռազմական հակամարտությունը Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև, որի ավարտին Լեռնային Ղարաբաղի տարածքն անցավ Ադրբեջանի վերահսկողության ներքո 2023թ. սեպտեմբերին, և Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև շարունակվող ռազմական հակամարտությունը մեծացրել է անորոշությունը գործարար միջավայրում: Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև իրավիճակը շարունակում է լարված մնալ՝ երկրների միջև սահմանի սահմանազատման շուրջ շարունակվող տարաձայնությունների պատճառով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այսպես գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և հողի ու շենքերի, որոնք ներկայացված են վերագնահատված արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 391.57 դրամ և 396.56 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 423.72 դրամ և 413.89 դրամ 1 եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն սպազա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4(ե)(i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, և ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 27(գ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է Ծանոթագրություն 27(զ)-ում՝ ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել երակետային տվյալներ ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի փոփոխություններ

Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Որոշ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ առաջին անգամ կիրառվում են 2024թ-ին, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց հետ կապված որոշում է կայացվել իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկը և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի մասով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող տոկոսադրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4(ե)(iv) կետում:

Ներկայացում

Ծանույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է տոկոսային եկամուտը ֆինանսական վարձակալությունից ստացվելիք գումարների գծով:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է տոկոսային ծախսը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4(գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները և վաճառքների գծով միջնորդավճարները, ճանաչվում է համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրման, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՄ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՄ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՄ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս: Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Բանկը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այսպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այդ գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը:

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, տոկոսային եկամտաբերության որոշակի մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի կողմից առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այդ դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այդ պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեզրեսի իրավունքի ֆինանսական ակտիվ), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Բանկն ունի հաստատուն տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Բանկը որոշել է, որ այդ վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այդ հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Բանկն այդ վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iii)):

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվները դասակարգվել են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

- Բանկերին և հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և չափվում են ամորտիզացված արժեքով ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ չեն առաջացնում դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:
- Ներդրումային պարտքային արժեթղթերը, որոնք ներառում են պետական և կորպորատիվ պարտատոմսերը. ներդրումային արժեթղթերի այս պորտֆելները, որոնք պահվում են բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար, դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ չեն առաջացնում դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

- Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները, վերավճանառքի (հակադարձ ռեպո) պայմանագրերով արժեթղթերի գնումն իրենից չի ներկայացնում հիմքում ընկած արժեթղթերի գնում հաշվապահական հաշվառման նպատակների համար և հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, քանի որ չեն փոխանցվում սեփականության հետ կապված ռիսկերն ու հատույցները: Հակադարձ հետզնման պայմանագրի համաձայն՝ վճարված հատուցումը հաշվառվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ:

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվները դասակարգվել են որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

- Ներդրումային պարտքային արժեթղթերը, որոնք ներառում են պետական և կորպորատիվ պարտատոմսերը, ներդրումային արժեթղթերի պորտֆելները, որոնք պահվում են բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու միջոցով, թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ չեն առաջացնում դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:
- Բաժնային գործիքներ. Բանկն անշրջելիորեն որոշել է դասակարգել բաժնային գործիքները, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով, որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և չափել իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով:

Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվները դասակարգվել են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

- Հանախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները, որոնք չեն առաջացնում դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Հետզնման (ռեպո) պայմանագրերով արժեթղթերի վաճառքն իրենից չի ներկայացնում հիմքում ընկած արժեթղթերի վաճառք հաշվապահական հաշվառման նպատակների համար և հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, քանի որ չեն փոխանցվում սեփականության հետ կապված ռիսկերն ու հատույցները: Հետզնման պայմանագրի համաձայն՝ ստացված հատուցումը հաշվառվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապահանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանաչման ժամանակ: Ապահանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վճարքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապահանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապահանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չնարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Դա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապանանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և գեղջված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապանանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղջելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգուտգործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 27(գ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի անել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 27(գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*, որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*, որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*, որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*, որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 27(գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 27(գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար ակտիվ շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանակությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Դա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին*՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ*՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում,

քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեքկումից զուտ կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վնասման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)),
- ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները:

(ե) Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)) և
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախորդված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)):

(ը) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր, այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառու միջոցները և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(թ) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Բանկը չունի իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

(ժ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ի) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեխական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Հողը և շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Բանկը վերագնահատում է նաև կառուցման ընթացքում գտնվող շենքերը: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա հողի և շենքերի իրական արժեքների փոփոխություններից: Եթե հողի և շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի

շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Եթե հողի և շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած անը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 50 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ 5-ից 7 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում 9 տարի
- փոխադրամիջոցներ 5 տարի
- այլ 5-ից 7 տարի

(լ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահաբաժիններ

Ծահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(իս) Առգրավված գրավ

Առգրավված գույքը հաշվառվում է սկզբնական արժեքից և գուտ իրացման արժեքից նվազագույնով:

(ծ) Հարկում

Ծահույթահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ծահույթահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահույթահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները: Ընթացիկ հարկի վճարման ենթակա կամ ստացվելիք գումարն իրենից ներկայացնում է հարկի վճարման կամ ստացման ենթակա ակնկալվող գումարի լավագույն գնահատականը, որն արտացոլում է շահույթահարկի հետ կապված անորոշությունը, եթե այդպիսին կա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական

հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք գործարքի պահին ոչ ազդում են հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա և ոչ առաջացնում են հավասար հարկվող կան նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(կ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեությունում, որից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից:

(հ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(i) ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահութահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության գուտ շահույթը չի փոխվի:
- Ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեկ ծանոթագրությունում:
- Տրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Ներկայումս Բանկը գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության կառուցվածքի և ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Բանկը նաև գնահատում է ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

(ii) Այլ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցությունն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

5 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14,203,526	11,824,046
Ներդրումային արժեթղթեր	3,438,780	2,683,201
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	740,158	494,973
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,624	20,244
Այլ	7,404	1,151
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	18,397,492	15,023,615
Տոկոսային ծախս		
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,648,086	3,443,909
Այլ փոխառու միջոցներ	1,155,041	892,876
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	732,046	370,545
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	339,177	204,892
Ստորադաս փոխառություններ	238,316	153,053
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	62,848	74,308
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	71,383	27,894
Ընդամենը տոկոսային ծախս	7,246,897	5,167,477
Չուտ տոկոսային եկամուտ	11,150,595	9,856,138

6 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	01.01.2025 - 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024 - 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,896,521	1,745,449
Հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	522,828	198,102
Դրամական փոխանցումներ	245,874	312,502
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	112,869	94,756
Դրամական միջոցների կանխիկացում	77,347	74,419
Այլ	109,164	177,010
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	2,964,603	2,602,238
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	988,159	898,332
SMS-ի միջոցով ծանուցման վճարներ	130,597	123,658
Դրամական փոխանցումներ	43,541	47,783
Ֆինանսական կազմակերպությունների հետ իրականացվող կանխիկ և անկանխիկ գործառնությունների գծով ծախսեր	14,600	139,065
Այլ	45,068	34,819
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	1,221,965	1,243,657
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ	1,742,638	1,358,581

Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը չափվում է հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված հատուցման հիման վրա: Բանկը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Պայմանավորված ծառայությունների բնույթով՝ Բանկը չունի էական պայմանագրի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ:

Ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչումը ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայություններ	Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցում է բանկային ծառայություններ, այդ թվում՝ հաշիվների կառավարման, վարկային քարտերի և հաշիվների սպասարկման, փոխանցումների ծառայություններ: Հաշիվների ընթացիկ կառավարման և սպասարկման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից ամսական կտրվածքով: Բանկը կանոնավոր կերպով սահմանում է դրույքաչափեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների համար՝ առանձին հիմունքով: Գործարքների վճարները, ներառյալ դրամական փոխանցումների և գործարքների մշակման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:	Հաշիվների վարումից ստացվող հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց: Գործարքների և գործարքների մշակման վճարները ճանաչվում են ժամանակի որոշակի պահին՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:

7 Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	01.01.2025 - 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024 - 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Չուտ օգուտ արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից	1,093,912	1,676,303
Չուտ կորուստ արտարժույթի վերագնահատումից	9,191	(30,693)
	1,103,103	1,645,610

8 Չուտ այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2025 - 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024 - 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	56,430	52,396
Այլ	19,348	1,197
	75,778	53,593

9 Չուտ կորուստներ ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից

	01.01.2025 - 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024 - 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Հանախորդներին տրված վարկեր	389,686	169,087
Ներդրումային արժեթղթեր	82,200	55,064
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(27,644)	(31,345)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(20,163)	67
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(365)	31
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(225)	(3,536)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,242	(62,651)
	425,731	126,717

10 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2025 - 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024 - 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա*	427,296	437,764
Համակարգչային ծրագրերի և սերվերի սպասարկման ծախսեր	326,363	285,057
Շուկայավարում և հասարակայնության հետ կապեր	216,205	82,185
Վճարումներ Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	182,821	150,261
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	129,319	124,469
Մասնագիտական ծառայություններ**	67,452	16,278
Վարձակալության ծախսեր	62,015	36,233
Զհատուցվող հարկեր	56,477	37,361
Անվտանգության ծառայություն	28,289	28,238
Վարկային բյուրո վճարված վճարներ	24,703	8,825
Կապի ծառայություններ	22,717	19,282
Գրասենյակային ծախսեր	12,985	12,832
Ապահովագրություն	6,897	7,306
Այլ	271,212	182,718
	1,834,751	1,428,809

* 2025թ. մարտի 31-ին ավարտված տարվա մաշվածության և ամորտիզացիայի գումարում ներառված 119,367 հազար դրամ գումարը (2024թ-ին՝ 135,170 հազար դրամ) վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ամորտիզացիային (տես Ծանոթագրություն 18 (ա, բ)):

11 Ծահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2025 - 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024 - 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	1,641,285	1,638,297
Պակաս հաշվարկված նախորդ տարիներում	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	12,476	33,978
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	1,653,761	1,672,275

2025թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2024թ-ին՝ 18%):

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	15,686,877	19,198,009
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,718,534	28,278,202
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	2,990,165	4,447,992
Կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ բանկերում	51,575,547	49,466,403
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	108,971,123	101,390,606
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,106)	(24,269)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	108,967,017	101,366,337

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

13 Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	1,535,000	6,432,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	28,530,211	24,500,705
Բանկերին տրված փոխատվություններ	2,668,988	2,591,927
Կանոնավոր կերպով գնման պայմանագրեր. արտարժույթային սփոթ գործարքներ	666	-
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	32,734,865	33,525,132
Պարտքային կորստի պահուստ	(2,492)	(2,717)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ	32,732,373	33,522,415

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Բանկի գնահատմամբ վարկանիշ չունեցող գործիքների համար պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» գործակալության վարկանիշային համակարգի Ba3-ից B1 վարկանիշին (2024թ-ին՝ Ba3-ից B1 վարկանիշին):

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Մնացորդները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտացված միջոցը, որը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2024թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2024թ-ին՝ 6%՝ ՀՀ դրամով և 12%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին օրական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 12), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն մնացորդ յուրաքանչյուր օրվա վերջում: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում:

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

(գ) Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակ

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված բոլոր վարկերը և փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

14 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Վարկանիշ չունեցող միջին չափի հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	-	1,242,265
Վարկանիշ չունեցող փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	412,684	-
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	412,684	1,242,265
Պարտքային կորստի պահուստ	(181)	(546)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	412,503	1,241,719

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները ժամկետանց չեն:

Բանկի գնահատմամբ 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ որպես «վարկանիշ չունեցող» դասակարգված՝ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B2 վարկանիշին (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ B2 վարկանիշին):

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություն, որի գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Այդ բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին հետևյալ իրական արժեքով արժեթղթերը.

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	432,847	1,326,598
Արժեթղթերի ընդամենը իրական արժեք	432,847	1,326,598

15 Ներդրումային արժեթղթեր

(ա) Իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– վարկանիշ չունեցող	28,827	-
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	28,827	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	28,827	-

(բ) Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	3,903,888	8,222,064
- Օտարերկրյա պետությունների պետական պարտատոմսեր Aaa վարկանիշով	1,051,838	1,066,267
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	4,955,726	9,288,331
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- վարկանիշ չունեցող	80,112	79,865
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	80,112	79,865
Բաժնային գործիքներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	315,123	314,666
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	5,350,961	9,682,862
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	8,724,605	4,065,678
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	8,724,605	4,065,678
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	14,075,566	13,748,540

(գ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	34,325,397	49,600,036
- Օտարերկրյա պետությունների պետական պարտատոմսեր	6,538,293	23,807,104
- ՀՀ պետական եվրապարտատոմսեր	9,141,918	10,960,978
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	50,005,608	84,368,118
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- կորպորատիվ պարտատոմսեր	48,674,155	41,623,531
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	48,674,155	41,623,531
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	98,679,763	125,991,649
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	57,939,856	38,753,411
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	57,939,856	38,753,411
Ընդամենը համախառն ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	156,619,619	164,745,060
Պարտքային կորստի պահուստ	(444,154)	(364,725)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	156,175,465	164,380,335

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Բանկի գնահատմամբ 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ վարկանիշ չունեցող կորպորատիվ պարտատոմսերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է

«Moody's» վարկանիշային գործակալության Aa2-ից B2 վարկանիշին (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ A2-ից B2 վարկանիշին):

Բանկը վաճառում է արժեթղթեր հետզման պայմանագրերի շրջանակում և ձեռք է բերում արժեթղթեր վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակում:

Հետզման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրա դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրել կամ վերավաճառվել այդ ֆինանսական ակտիվները Բանկի կողմից պարտագանգման բացակայության դեպքում, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պատճառով, չի ապահանջել դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն և ներառվում է հետզման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում (Ծանոթագրություն 21):

Այդ գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվություն ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

Բոլոր ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	219,056,250	206,444,515
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	208,967,187	203,542,344
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր	428,023,437	409,986,859
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ*	22,645,325	21,216,468
Պարտքային կորստի պահուստ	(8,577,193)	(7,202,509)
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	4,505,372	4,417,922
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր	446,596,941	428,418,740

(ա) Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	127,916,320	112,468,849
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	113,785,255	115,192,134
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	241,701,575	227,660,983
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	84,304,409	82,534,206
Հիփոթեքային վարկեր	82,912,534	82,203,900
Վարկային քարտեր	13,256,489	12,308,455
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	28,493,755	26,495,783
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	208,967,187	203,542,344
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	450,668,762	431,203,327
Պարտքային կորստի պահուստ	(8,577,193)	(7,202,509)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	442,091,569	424,000,818
Հաճախորդներին տրված՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող վարկեր		
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	4,505,372	4,417,922
Ընդամենը հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող վարկեր	446,596,941	428,418,740

(բ) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Համախառն վարկեր	Պարտքային կորուստներ	Չուտ վարկեր
Փուլ 1	442,237,856	(1,937,869)	440,299,987
Փուլ 2	5,937,555	(2,249,579)	3,687,976
Փուլ 3	6,998,724	(4,389,746)	2,608,978
Ընդամենը	455,174,135	(8,577,194)	446,596,941

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Համախառն վարկեր	Պարտքային կորուստներ	Չուտ վարկեր
Փուլ 1	424,514,584	(1,940,201)	422,574,383
Փուլ 2	5,817,942	(2,121,169)	3,696,773
Փուլ 3	5,288,723	(3,141,140)	2,147,584
Ընդամենը	435,621,249	(7,202,509)	428,418,740

(բ) Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 27-ի (բ) կետում:

(գ) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները ներառված են իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելում:

(դ) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ղեկավարության գնահատմամբ վարկերի, այդ թվում՝ 3-րդ փուլ դասված վարկերի իրական արժեքը ցածր չէ առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքից (բացառությամբ վերը նշված գրավով չսպահովված վարկերի):

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն հանգամանքից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե այդպիսի գնահատում իրականացվել է:

Մի քանի տեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել տեղին է արժեզրկման գնահատման համար: Ֆիզիկական անձանցից, օրինակ՝ ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից ստացված երաշխավորությունները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներառում են սպառողական վարկերը, վարկային քարտերը, հիփոթեքային և այլ վարկերը: Սպառողական վարկերը, վարկային քարտերը և այլ վարկերը (բացառությամբ ոսկու գրավով վարկերի) հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Այլ վարկերը ներառում են 10,242,071 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 9,158,181 հազար դրամ) համախառն հաշվեկշռային արժեքով ոսկու գրավով վարկերը: Ոսկու գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար

է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքներին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքները:

Հիփոթեքային վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Անշարժ գույքի գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքներին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքները:

(ե) Առգրավված գրավ

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	3,579,716	3,626,787
Այլ	159,335	159,335
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(186,398)	(186,398)
Ընդամենը առգրավված գրավ	3,552,653	3,599,724

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(զ) Գրավադրված ակտիվներ

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ 26,105,471 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 27,139,198 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 24):

(է) Վարկերի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Առևտուր	82,906,401	82,988,411
Շինարարություն	30,240,513	29,145,379
Արդյունաբերություն	36,575,523	32,899,145
Մենդի և խմիչքի արտադրություն	20,888,846	22,178,948
Տրանսպորտ և կապ	17,327,248	16,991,826
Ներդրումային ընկերություններ	4,625,820	4,652,978
Տուրիզմ, հյուրանոցային և ռեստորանային ծառայություններ	10,068,012	2,992,015
Էներգետիկայի ոլորտ	3,523,268	3,637,418
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	919,609	896,896
Այլ	39,131,707	35,695,889
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	208,967,187	203,542,344
	455,174,134	435,621,249
Պարտքային կորստի պահուստ	(8,577,193)	(7,202,509)
	446,596,941	428,418,740

(ը) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կապակցված վարկառուների մեկ խումբ, որին տրամադրված վարկի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին՝ մեկ խումբ): 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 14,399,632 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 14,241,783 հազար դրամ (առանց որպես գրավ ստացված դրամական միջոցների)):

(թ) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Վարձակալ- ված գույքի բարելավում	Սարքա- վորումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	9,811,057	776,921	5,043,094	385,006	5,423,504	1,940,578	23,380,160
Ավելացումներ	7,393	247,415	404,851	50,400	469,313	34,670	1,214,042
Օտարումներ			(23,799)	(15,624)	(24,500)	(60,542)	(124,465)
Մնացորդը առ 31 մարտի 2025թ.	9,818,450	1,024,336	5,424,146	419,782	5,868,317	1,914,706	24,469,737
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	(123,875)	(338,650)	(3,923,228)	(344,454)	(2,702,354)	(1,505,395)	(8,937,956)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(30,631)	(17,549)	(96,596)	(5,619)	(131,581)	(25,951)	(307,927)
Օտարումներ			23,799	15,624	24,500	59,613	123,536
Մնացորդը առ 31 մարտի 2025թ.	(154,506)	(356,199)	(3,996,025)	(334,449)	(2,809,435)	(1,471,733)	(9,122,347)
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 մարտի 2025թ.	9,663,944	668,137	1,428,121	85,333	3,058,882	442,973	15,347,390

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Վարձակալ- ված գույքի բարելավում	Սարքա- վորումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	9,117,000	582,993	5,008,793	385,006	6,269,523	1,844,533	23,207,848
Ավելացումներ	694,057	226,537	363,272	-	88,814	159,248	1,531,928
Օտարումներ	-	(32,609)	(328,971)	-	(934,833)	(63,203)	(1,359,616)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	9,811,057	776,921	5,043,094	385,006	5,423,504	1,940,578	23,380,160
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	-	(313,087)	(3,838,767)	(326,656)	(3,117,908)	(1,473,433)	(9,069,851)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(123,875)	(58,172)	(413,159)	(17,798)	(517,662)	(94,676)	(1,225,342)
Օտարումներ	-	32,609	328,698	-	933,217	62,713	1,357,237
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	(123,875)	(338,650)	(3,923,228)	(344,454)	(2,702,353)	(1,505,396)	(8,937,956)
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	9,687,182	438,271	1,119,866	40,552	2,721,151	435,182	14,442,204

Վերագնահատված ակտիվներ

Եթե շենքերը չվերագնահատվեին, 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ հողի և շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 4,627,512 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 4,628,538 հազար դրամ):

Հողի և շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ՝ կիրառված գնահատման մեթոդի դիտելի ելակետային տվյալների նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումների (գործակիցների) պատճառով:

18 Վարձակալություն

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, մասնաճյուղերի տարածքները և այլ տարածքներ, որոնց վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,938,986	2,420,279
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	-	39,612
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(119,367)	(520,905)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,819,619	1,938,986

(բ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	119,367	520,905
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	74,308	294,490

(գ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,241,356	2,731,024
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարում	(194,507)	(823,770)
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	(194,507)	(823,770)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացումներ	-	39,612
Տոկոսային ծախս	74,308	294,490
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,121,157	2,241,356

19 Այլ ակտիվներ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,139,030	6,657,713
Պարտքային կորստի պահուստ	(11,634)	(9,392)
Ընդամենը անորոշագրված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,127,396	6,648,321
Մատակարարներին տրված կանխավճարներ	7,368,526	5,169,902
Առգրավված ակտիվներ	3,552,653	3,599,724
Պաշարներ	1,345,698	1,055,849
Այլ	12,988	12,987
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	12,279,865	9,838,462
Ընդամենը այլ ակտիվներ	18,407,261	16,486,783

Այլ ֆինանսական ակտիվներն արժեգրված կամ ժամկետանց չեն: Բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասված են 1-ին փուլ:

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Բանկերից ստացված վարկեր	6,298,647	2,159,030
Կանոնավոր կերպով գնման պայմանագրեր – արտարժույթային սփոթ գործարքներ	4,511	4,097
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	14	14
Այլ	302	281
Ընդամենը բանկերի ավանդներ և մնացորդները	6,303,474	2,163,422

21 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Հետգնման պայմանագրերով ՀՀ ԿԲ-ին վճարվելիք գումարներ	54,062,257	35,047,856
Հետգնման պայմանագրերով տեղական բանկերին վճարվելիք գումարներ	8,596,306	4,021,770
	62,658,563	39,069,626

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված են ամորտիզացված արժեքով չափվող 57,939,856 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող 8,724,605 հազար դրամ գումարով արժեթղթերը (2024թ-ին՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող 38,753,411 հազար դրամ գումարով արժեթղթեր, որոնց իրական արժեքը կազմում էր 4,065,678 հազար դրամ):

22 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
– Ֆիզիկական անձիք	128,075,421	142,103,236
– Իրավաբանական անձիք	127,616,213	143,931,587
Ժամկետային ավանդներ		
– Ֆիզիկական անձիք	184,071,420	183,115,850
– Իրավաբանական անձիք	59,799,586	48,108,285
	499,562,640	517,258,958

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 11,213,716 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2024թ-ին՝ 29,304,004 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների համար:

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ հաճախորդ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 13,767,989 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 48,349,155 հազար դրամ):

23 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարով թողարկված տեղական պարտատոմսեր	13,769,801	13,927,553
ՀՀ դրամով թողարկված տեղական պարտատոմսեր	7,214,055	7,042,648
Եվրոյով թողարկված տեղական պարտատոմսեր	2,119,299	2,070,337
	23,103,155	23,040,538

2024թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով համապատասխանաբար 5,000,000 հազար դրամ, 15,000 հազար ԱՄՆ դոլար և 5,000 հազար եվրո անվանական արժեքով և տեղաբաշխել է 500 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով արժեթղթեր 2023թ-ին թողարկված արժեթղթերից (2023թ-ին՝ 15,000 հազար ԱՄՆ դոլարով անվանական արժեքով պարտքային արժեթղթեր, որոնցից 14,500 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով արժեթղթերը տեղաբաշխվել էին):

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

24 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Գրավով չապահովված փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	38,427,729	34,573,195
Գրավով ապահովված փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից և ՀՀ ԿԲ-ից	25,006,013	25,016,904
Գրավով ապահովված փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	2,930,460	2,998,460
	66,364,202	62,588,559
Ստորադաս փոխառություններ միկրոֆինանսավորման միջազգային հիմնադրամից	9,668,362	9,891,943
	76,032,564	72,480,502

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու ֆինանսական կազմակերպությունից (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք ֆինանսական կազմակերպությունից) ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 41,744,172 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 47,616,815 հազար դրամ):

Ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են Բանկի կապակցված կողմ չհանդիսացող երկու միկրոֆինանսավորման միջազգային հիմնադրամից ստացված երեք փոխառությունները, որոնց մարման ժամկետները լրանում են 2031թ. մայիսին, հուլիսին և նոյեմբերին:

Ստացված փոխառությունը Բանկը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություն, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Բանկի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական կատարումից հետո:

Բանկը չի խախտել փոխառության պայմանագրերի արտաքին կողմերի կողմից սահմանված սահմանափակումները (կովենանտները) 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

25 Այլ պարտավորություններ

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	4,077,775	3,551,201
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,218,928	4,082,158
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	8,296,703	7,633,359
Այլ կանխավճարներ	783,266	737,896
Արձակուրդի պահուստ	678,513	577,861
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	428,197	507,342
Ակնկալվող կորուստների պահուստ փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գծով	249,916	277,560
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	317,052	334,803
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	2,456,944	2,435,462
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	10,753,647	10,068,821

26 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 181,821 սովորական բաժնետոմսից (2024թ-ին՝ 181,821): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 220,500 դրամ (2024թ-ին՝ 220,500 դրամ):

2024թ. ընթացքում բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովը հաստատել է չբաշխված շահույթից 20,545,773 հազար դրամի փոխանցումը բաժնետիրական կապիտալ, որի արդյունքում մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքն աճել է:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է հողի և շենքերի վերագնահատման կուտակային դրական տարբերությունը՝ մաշվածությունը, ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը (առկայության դեպքում) չբաշխված շահույթ փոխանցելուց հետո:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը (արժեզրկումը կիրառելի է միայն պարտքային ներդրումային արժեթղթերի համար):

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստի ձևավորումը պահանջվում է Հայաստանի Հանրապետության կանոնակարգերով՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, այդ թվում՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական դեպքերի հետ կապված: Պահուստը ձևավորվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որի պահանջով գլխավոր պահուստը չպետք է լինի բաժնետիրական կապիտալի 15%-ից պակաս: Գլխավոր պահուստը կարող է օգտագործվել ՀՀ օրենսդրության համաձայն և նախատեսված չէ շահաբաժիններ վճարելու համար:

(զ) Ծահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Բանկի առավելագույն չքաշխված շահույթի չափով:

2024թ. ընթացքում Բանկը հայտարարել և վճարել է 18,000,280 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ սովորական բաժնետոմսերի գծով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահաբաժինները կազմում են 99,000 դրամ :

2024թ. ընթացքում Բանկը նաև հայտարարել և վճարել է 500,008 հազար դրամ գումարով միջանկյալ շահաբաժիններ սովորական բաժնետոմսերի գծով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահաբաժինները կազմում են 2,750 դրամ:

27 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Բանկի գործառնությունների կենսական տարրն է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափերը և հսկողության մեխանիզմները, անընդհատ վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների և ծառայությունների փոփոխությունները և հայտնվող լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Ռիսկերի կառավարման կոմիտեի, Վարկային կոմիտեի և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացման ուղղված ընթացիկ միջոցառումների բավարար լինելու որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման ծառայությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտներին առնչվող մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքային և այլ գնային ռիսկերը: Ծուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց օպտիմալ եկամտաբերություն:

Ծուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որի նախագահը Գործադիր տնօրենն է: Ծուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրենների խորհրդի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման ծառայության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի և Ռիսկերի կառավարման կոմիտեի կողմից:

Բացի այդ, Բանկն իրականացնում է մեծ թվով սթրես-թեստեր առանձին պորտֆելների և Բանկի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրես-թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ արտասովոր պայմաններում:

(i) **Տոկոսադրույքի ռիսկ**

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 մարտի 2025թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	53,931,312	-	-	-	-	55,035,705	108,967,017
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,963,497	-	-	30,768,876	32,732,373
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	412,503	-	-	-	-	-	412,503
Ներդրումային արժեթղթեր	8,338,504	894,626	8,344,987	102,146,866	50,239,752	315,123	170,279,858
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	44,090,235	32,461,559	69,548,378	199,259,937	101,236,832	-	446,596,941
	106,772,554	33,356,185	79,856,862	301,406,803	151,476,584	86,119,705	758,988,692
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,854,251	-	4,444,396	-	-	4,827	6,303,474
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	62,658,563	-	-	-	-	-	62,658,563
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	76,964,637	42,391,217	80,739,958	43,775,194	-	255,691,634	499,562,640
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,237,455	3,915,700	1,957,850	12,992,150	-	-	23,103,155
Այլ փոխառու միջոցներ	7,151,195	501,892	8,048,964	37,957,230	12,704,921	-	66,364,202
Ստորադաս փոխառություններ	-	85,043	-	-	9,583,319	-	9,668,362
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	171,020	211,519	241,515	1,209,602	287,501	-	2,121,157
	153,037,121	47,105,371	95,432,683	95,934,176	22,575,741	255,696,461	669,781,553
	(46,264,567)	(13,749,186)	(15,575,821)	205,472,627	128,900,843	(169,576,756)	89,207,139

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2024թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,939,940	-	-	-	-	51,426,397	101,366,337
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	56,130	-	1,970,896	-	-	31,495,389	33,522,415
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,241,719	-	-	-	-	-	1,241,719
Ներդրումային արժեթղթեր	21,899,308	8,941,781	11,314,216	102,041,321	33,616,448	315,801	178,128,875
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	71,036,695	49,274,505	65,478,459	237,170,453	5,458,628	-	428,418,740
	144,173,792	58,216,286	78,763,571	339,211,774	39,075,076	83,237,587	742,678,086
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	2,159,017	-	-	-	-	4,405	2,163,422
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	39,069,626	-	-	-	-	-	39,069,626
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ*	135,335,189	65,011,300	74,671,748	38,262,946	-	203,977,775	517,258,958
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	149,425	4,420,803	6,229,027	12,241,283	-	-	23,040,538
Այլ փոխառու միջոցներ	2,096,086	18,499,589	4,017,165	30,128,259	7,847,460	-	62,588,559
Ստորադաս փոխառություններ	4,080,247	-	281,507	1,830,466	3,699,723	-	9,891,943
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	179,706	167,772	300,061	1,284,023	309,794	-	2,241,356
	183,069,296	88,099,464	85,499,508	83,746,977	11,856,977	203,982,180	656,254,402
	(38,895,504)	(29,883,178)	(6,735,937)	255,464,797	27,218,099	(120,744,593)	86,423,684

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այդ տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	31.03.2025թ.			31.12.2024թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
- Նոստրո հաշիվներ բանկերում	-	0.05%-0.1%	0.04%-0.35%	-	0.05%-0.1%	0.04%-0.35%
- Բանկերում տեղաբաշխված կարճաժամկետ միջոցներ	-	4.30%	6.04%	-	4.30%	6.04%
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	8.98%	2.80%	-	8.98%	2.80%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	3.56%	-	-	3.56%
Ներդրումային արժեթղթեր						
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.27%	6.22%	7.36%	9.27%	6.22%	7.36%
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.68%	4.88%	-	10.68%	4.88%	-
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15.98%	8.78%	7.57%	15.98%	8.78%	7.57%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	11.45%	-	-	11.45%
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	7.39%	-	-	7.39%	-	-
Հանախորդների ժամկետային ավանդներ	9.13%	3.87%	1.83%	9.13%	3.87%	1.83%
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ	0.88%	0.08%	0.04%	0.88%	0.08%	0.04%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.31%	4.57%	3.07%	10.31%	4.57%	3.07%
Ստորադաս փոխառություններ	-	10.62%	9.47%	-	10.62%	9.47%
Այլ փոխառու միջոցներ	7.22%	7.26%	12.95%	7.95%	7.86%	4.56%
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	12.22%	-	-	12.22%	-	-

(ii) Արժութային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժութային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժութային ռիսկին, այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն: ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	40,449,500	8,385,266	12,024,303	60,859,070
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	49,190,676	13,319,643	-	62,510,319
Ներդրումային արժեթղթեր	23,585,963	7,899,173	62,494	31,547,630
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	89,353,103	25,415,387	-	114,768,490
Այլ ակտիվներ	2,758,878	131,683	10,295	2,900,856
Ընդամենը ակտիվներ	205,338,120	55,151,152	12,097,092	272,586,365
ՊԵՐՏՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	311	274	6,302,857	6,303,442
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	155,418,559	42,940,450	9,462,580	207,821,589
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	13,769,803	2,119,299	-	15,889,102
Այլ փոխառու միջոցներ	27,281,707	6,409,482	-	33,691,189
Ստորադաս փոխառություններ	5,882,928	3,785,434	-	9,668,362
Այլ պարտավորություններ	421,788	395,144	24,849	841,781
Ընդամենը պարտավորություններ	202,775,096	55,650,083	15,790,286	274,215,465
Չուտ դիրքը	2,563,024	(498,931)	(3,693,194)	(1,629,100)
Արժութային ավոփի պայմանագրեր	(113,721)	401,919	(288,198)	-
Չուտ դիրքը	2,449,303	(97,012)	(3,981,392)	(1,629,100)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12,357,119	37,717,333	11,865,739	61,940,191
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	21,902,277	5,189,740	-	27,092,017
Ներդրումային արժեթղթեր	65,455,068	9,917,467	-	75,372,535
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	1,241,719	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	86,141,996	22,682,599	-	108,824,595
Այլ ակտիվներ	3,661,070	115,837	12,965	3,789,872
Ընդամենը ակտիվներ	189,517,530	76,864,695	11,878,704	277,019,210
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,097	281	2,159,030	2,163,408
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	138,219,770	75,867,577	9,476,206	223,563,553
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	13,927,553	2,070,338	-	15,997,891
Այլ փոխառու միջոցներ	23,801,325	6,191,779	-	29,993,104
Ստորադաս փոխառություններ	6,111,627	3,780,316	-	9,891,943
Այլ պարտավորություններ	395,203	313,306	13,597	722,106
Ընդամենը պարտավորություններ	182,459,575	88,223,597	11,648,833	282,332,005
Զուտ դիրքը	7,057,955	(11,358,902)	229,871	(5,312,795)
Արժույթային սվոփի պայմանագրեր	(9,312,525)	9,312,525	-	-
Զուտ դիրքը	(2,254,570)	(2,046,377)	229,871	(5,312,795)

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է մինչև հարկումը հիմունքով և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 20%-ով	(489,861)	(450,914)
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 20%-ով	(19,402)	(409,275)

2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականությունն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման ծառայության ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկը վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկի դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկի դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Ռիսկերի կառավարման բաժնի, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնվում են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկի դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն բաժնի ղեկավարի կողմից: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկի դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրածախ վարկերի բաժնի կողմից Ռիսկերի կառավարման բաժնի հետ մեկտեղ մշակված գնահատման մոդելների և տվյալների ստուգման ընթացակարգերի միջոցով:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման, CoR և սահմանված սահմանաչափերի հետ համապատասխանության տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ամանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 16-ում:

Զճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ում:

Պարտքային ռիսկ. Ակնկալվող պարտքային կորստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Ծանոթագրություն 4(ե)(iv) կետում:

Արժեզրկման գնահատում

Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասորդները՝ գեղջված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է:

Ստորև ներկայացված են ակնյալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտագանցման հավանականության *Պարտագանցման հավանականությունը* որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահին՝ գնահատված ժամանակահատվածի ընթացքում, եթե գործիքը նախկինում չի ապագանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին *Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին* ապագա պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեզրված տոկոսները:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում *Կորուստը պարտագանցման դեպքում* կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահին տեղի ունենա պարտագանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ այդ թվում՝ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտագանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտագանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը:

Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, սակայն չկա պարտքային առումով արժեզրկված լինելու վկայություն, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում կամ ապահանջվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտագանգման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտագանգում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց՝ պայմանագրով նախատեսված ժամկետից, բացառությամբ պարտքային արժեթղթերի և բանկային ավանդների, որոնց դեպքում դիտարկվում է ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը:

Հանախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ հիմնվելով դեկլարության դատողությունների վրա: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Բանկը մանրամասն դիտարկում է, արդյոք դրա արդյունքում հանախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտագանգման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քլիրինգային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտագանգման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և

հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ընդհանուր վարկերի ժամկետանց դասերի միջև տեղափոխվող վարկերի մասնաբաժինը: Պարտագանցման հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք էական ազդեցություն ունեն պարտագանցման հավանականության վրա:

Իրավաբանական անձանց ներքին վարկանիշներ

Բանկը ներդրել է ներքին վարկանիշային մոդել իր իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար, որոնց համար արժեզրկումից կորուստները հաշվարկվում են պորտֆելի մակարդակով:

Բանկի ներքին իրավական ակտերի համաձայն՝ հաճախորդների վարկանիշների գնահատման համար օգտագործվում են հետևյալ գործոնների խմբերը.

- Ֆինանսական ցուցանիշներ և գործակիցներ,
- Գործունեության ոլորտ/տնտեսության նյութ,
- Վարկային պատմություն;
- Վարքագծային և այլ գործոններ:

Կիրառված վարկանիշային մոդելի համաձայն՝ հաճախորդի հնարավոր ամենաբարձր վարկանիշը AAA է, իսկ ամենացածրը՝ D:

Կիրառված վարկանիշային մոդելի համաձայն՝ պարտագանցման հավանականության դրույքները վերագրելի են վարկանշավորված հաճախորդներին՝ կախված նրանց վարկանիշից:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե՛ պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի կարողությունն առաջիկա պարտագանցման դեպքում և թե՛ հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտագանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքների համար պարտագանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքների համար պարտքի գումարը պարտագանցման պահին հավասար է այդ վարկերի հաշվեկշռային արժեքին:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին որոշվում է նախքան պարտագանցման տեղի ունենալու ամսաթիվը չկատարված պարտականություններով վարկերի վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում

Հաճախորդներին տրված 1-ին փուլի վարկերի, ինչպես նաև անհատական հիմունքով ոչ խոշոր 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար, Բանկը պարտագանցման դեպքում կորուստը հաշվարկում է պորտֆելի մակարդակով: Բանկը պարտագանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտագանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտագանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը և գեղջվում է պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն):

Պարտքային ռիսկի նշանակալի ան

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի

պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումներն ավելի քան 30 օր ժամկետանց են, սակայն ոչ ավել քան 90 օր բոլոր ակտիվների համար, բացառությամբ պարտքային ներդրումային արժեթղթերի և բանկային ավանդների:

Պարտքային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպություններում,
- վարկառուի զգալի ֆինանսական դժվարությունները,
- վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով,
- վարկանիշի էական վատթարացում՝ ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման պահին շնորհիվ վարկանիշի,
- մակրոտնտեսական ցուցանիշների վատթարացումը և դրանց հնարավոր ազդեցությունը վարկառուի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով: Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ (ոչ դրամական միջոցներով ապահովվածություն)	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	412,503	-	412,503	(412,503)	-	
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	412,503	-	412,503	(412,503)	-	
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(62,658,563)	-	(62,658,563)	62,658,563	-	
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(62,658,563)	-	(62,658,563)	62,658,563	-	

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ (ոչ դրամական միջոցներով ապահովվածություն)	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,241,719	-	1,241,719	(1,241,719)	-	
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,241,719	-	1,241,719	(1,241,719)	-	
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(39,069,626)	-	(39,069,626)	39,069,626	-	
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(39,069,626)	-	(39,069,626)	39,069,626	-	

Վերը աղյուսակներում բացահայտված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոնն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելները՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- փոխառու միջոցների հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ վանառվել որպես ապահովություն՝ դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության մոնիտորինգ:

Գանձապետական ծառայությունը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետական ծառայությունը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետական ծառայությունն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով: Ռիսկերի կառավարման բաժինն իրականացնում է իրացվելիության կանոնավոր ստրես-թեսթեր՝ շուկայական սովորական և ոչ բարենպաստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետական ծառայության կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը վերագրվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանին, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	(Ներհոսքի)/ արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,860,394	-	-	4,510,672	-	-	6,371,066	6,303,474
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	62,658,570	-	-	-	-	-	62,658,570	62,658,563
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	313,088,838	49,227,348	44,236,303	85,200,557	47,803,990	-	539,557,036	499,562,640
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,978,493	235,160	4,064,968	2,396,257	13,690,364	-	24,365,242	23,103,155
Այլ փոխառու միջոցներ	4,395,350	3,257,256	904,129	10,249,803	46,596,968	14,116,737	79,520,243	66,364,202
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	468,138	471,621	3,780,352	11,156,345	15,876,456	9,668,362
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	58,093	116,185	58,186	430,518	1,583,812	684,456	2,931,250	2,121,157
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	8,296,703	-	-	-	-	8,296,703	8,296,703
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	386,039,738	61,132,652	49,731,724	103,259,428	113,455,486	25,957,538	739,576,566	678,078,256
Փոխատվության հանձնառություններ	71,969,184	-	-	-	-	-	-	-

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	(Ներհոսքի)/ արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	2,170,723	-	-	-	-	-	2,170,723	2,163,422
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	39,096,561	-	-	-	-	-	39,096,561	39,069,626
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	307,259,539	32,899,925	67,091,343	78,780,276	41,951,936	-	527,983,018	517,258,958
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	150,675	4,526,278	6,461,044	13,807,030	-	24,945,026	23,040,538
Այլ փոխառու միջոցներ	112,966	1,173,745	7,735,360	7,627,449	46,843,799	11,552,532	75,598,677	62,588,559
Ստորադաս փոխառություններ	-	472,405	-	467,904	3,778,891	11,617,575	16,336,775	9,891,943
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	61,032	122,063	174,276	330,107	1,677,951	748,869	3,114,298	2,241,356
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,998,784	595,340	-	3,884,587	-	-	6,478,711	6,478,711
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	350,699,605	35,414,153	79,527,257	97,551,367	108,059,607	23,918,976	695,723,789	662,733,113
Փոխատվության հանձնառություններ	79,710,133	-	-	-	-	-	-	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում նախատեսված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱՎՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	108,967,017	-	-	-	-	-	-	108,967,017
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	156,807	-	2,510,355	-	-	30,065,211	-	32,732,373
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	412,503	-	-	-	-	-	-	412,503
Ներդրումային արժեթղթեր	7,036,544	1,301,960	9,239,613	102,146,866	50,239,752	315,123	-	170,279,858
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11,557,451	32,532,784	102,009,937	199,259,937	89,539,541	-	11,697,291	446,596,941
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	15,347,390	-	15,347,390
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,819,619	-	1,819,619
Այլ ակտիվներ	-	6,127,396	8,714,224	-	-	3,565,641	-	18,407,261
Ընդամենը ակտիվներ	128,130,322	39,962,140	122,474,129	301,406,803	139,779,293	51,112,984	11,697,291	794,562,962
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,859,078	-	4,444,396	-	-	-	-	6,303,474
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	62,658,563	-	-	-	-	-	-	62,658,563
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	284,278,449	48,377,822	42,391,217	80,739,958	43,775,194	-	-	499,562,640
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,076,050	161,405	5,873,550	12,992,150	-	-	-	23,103,155
Ստորադաս փոխառու միջոցներ	-	-	85,043	-	9,583,319	-	-	9,668,362
Այլ փոխառություններ	4,278,613	2,872,582	8,550,856	37,957,230	12,704,921	-	-	66,364,202
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	1,275,438	-	1,275,438
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	1,695,456	-	-	-	-	-	-	1,695,456
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	57,560	113,460	453,034	1,209,602	287,501	-	-	2,121,157
Այլ պարտավորություններ	1,528,515	8,296,702	678,513	249,916	-	-	-	10,753,646
Ընդամենը պարտավորություններ	360,432,284	59,821,971	62,476,609	133,148,856	66,350,935	1,275,438	-	683,506,093
Զուտ դիրքը	(232,301,962)	(19,859,831)	59,997,520	168,257,947	73,428,358	49,837,546	11,697,291	111,056,869

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	101,366,337	-	-	-	-	-	-	101,366,337
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	6,739	56,130	2,529,058	-	-	30,930,488	-	33,522,415
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,241,719	-	-	-	-	-	-	1,241,719
Ներդրումային արժեթղթեր	19,263,985	2,635,323	20,255,997	102,041,321	33,616,448	315,801	-	178,128,875
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,385,596	26,429,202	102,105,488	201,062,432	82,782,205	-	6,653,817	428,418,740
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	14,442,204	-	14,442,204
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,938,986	-	1,938,986
Այլ ակտիվներ	5,924,596	621,393	4,509,059	776,162	-	4,655,573	-	16,486,783
Ընդամենը ակտիվներ	137,188,972	29,742,048	129,399,602	303,879,915	116,398,653	52,283,052	6,653,817	775,546,059
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	2,163,422	-	-	-	-	-	-	2,163,422
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	39,069,626	-	-	-	-	-	-	39,069,626
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	307,108,617	32,204,347	139,683,048	38,262,946	-	-	-	517,258,958
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	149,425	10,649,830	12,241,283	-	-	-	23,040,538
Ստորադաս փոխառու միջոցներ	-	465,511	439,314	2,866,538	6,120,580	-	-	9,891,943
Այլ փոխառություններ	112,695	1,158,225	14,652,331	38,817,848	7,847,460	-	-	62,588,559
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	1,257,142	-	1,257,142
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	4,402,859	-	-	-	-	-	4,402,859
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	60,452	119,254	467,833	1,284,023	309,794	-	-	2,241,356
Այլ պարտավորություններ	1,998,785	1,437,482	4,462,448	2,170,105	-	-	-	10,068,820
Ընդամենը պարտավորություններ	350,513,597	39,937,103	170,354,804	95,642,743	14,277,834	1,257,142	-	671,983,223
Զուտ դիրքը	(213,324,625)	(10,195,055)	(40,955,202)	208,237,172	102,120,819	51,025,910	6,653,817	103,562,836

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ցուցանիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները, ցպահանջ ավանդները և ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Մտորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31.03.2025թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	31.12.2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Հաշվետու ամսվա միջին ցուցանիշ	64.55%	68.94%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

28 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Բանկի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը չեն փոփոխվել նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն չափին:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը:

	31.03.2025թ. հազ. դրամ Աուդիտի չներթարկված	31.12.2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չներթարկված
Հիմնական կապիտալ	88,412,117	93,567,425
Լրացուցիչ կապիտալ	16,368,283	15,619,157
Ընդամենը կապիտալ	104,780,400	109,186,582
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ՝ ներառյալ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	677,828,448	639,946,792
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցությունը)	15.46%	17.06%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն հաստատուն ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի տրամադրման հանձնառություններ	43,437,334	47,829,392
Վարկային քարտերի տրամադրման հանձնառություններ	9,841,710	10,044,079
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	18,690,140	20,594,992
	71,969,184	78,468,463
Պարտքային կորստի պահուստ	(249,916)	(277,560)

Վերը ներկայացված պայմանագրերով նախատեսված ընդհանուր փոխառվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը: Փոխառվության հանձնառությունները դասված են 1-ին փուլ:

30 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել զարգացած երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համարժեքորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	01.01.2025- 31.03.2025թ. հազ. դրամ	01.01.2024- 31.03.2024թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	136,841	140,210

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. մարտի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31.03.2025թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	31.12.2024թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	378,058	10.19%	379,731	10.18
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	683,591	8.84%	4,614,757	5.76%
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի ձեռքբերում	815,095	5.09%	821,033	5.09%

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	01.01.2025- 31.03.2025 թ. հազ. դրամ	01.01.2024- 31.03.2024 թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	9,169	10,390
Տոկոսային ծախս	(46,844)	(36,485)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը հիմնականում իրենցից ներկայացնում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ կապակցված կողմերը:

Ստորև ներկայացված են 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2025թ. մարտի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Այլ կապակցված կողմեր	
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	-	-	610,684	7.54%
Պարտքային կորստի պահուստ	-	-	(513)	-
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	708,405	6.28%	578,413	7.92%
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի ձեռքբերում	2,685,847	4.54%	228,405	4.60%
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	-	-	11,286	-
Տոկոսային ծախս	(49,140)	-	(19,811)	-
Այլ ծախսեր	-	-	(153,960)	-

Ստորև ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Այլ կապակցված կողմեր	
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	-	-	661,407	7.54%
Պարտքային կորստի պահուստ	-	-	(549)	-
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,902,433	4.59%	2,011,978	7.27%
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի ձեռքբերում	2,712,208	4.54%	230,773	4.60%
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	100	-	96,307	-
Տոկոսային ծախս	(330,086)	-	(72,137)	-
Այլ ծախսեր	-	-	(947,967)	-

32 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. Իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը ցածր էր վերջիններիս 156,175,465 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքից (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 164,380,335 հազար դրամ) 4,138,948 հազար դրամով (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,663,862 հազար դրամով):

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ այլ փոխառությունների, ստորադաս փոխառությունների, թողարկված պարտքային արժեթղթերի և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2025թ. մարտի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	28,827	-	-	28,827
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	1,051,838	12,708,605	-	13,760,443
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	-	-	315,123	315,123
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	4,505,372	4,505,372

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	1,066,267	12,367,606	-	13,433,873
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	-	-	295,395	295,395
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հանախորդներին տրված վարկեր	-	-	4,417,923	4,417,923

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են գուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գներ, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

«Ինեկորանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2024թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	13

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական Եզրակացություն

«Ինեկոբանկ» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ինեկոբանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր Էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների մասնագիտական Եթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԵՄՍ կանոնագրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Եթիկայի պահանջների, և կատարել ենք Եթիկայի գծով մեր այլ պարտականություններն այդ պահանջներին և ՀԵՄՍ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք դիտարկել ենք այդ հարցերը ֆինանսական հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջության, մեր աուդիտի համատեքստում և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով ակնկալվող վարկային կորուստներ

Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 16-ում:

Աուդիտի առանցքային հարց	Աուդիտի առանցքային հարցի հետ կապված իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները կազմում են ընդհանուր ակտիվների 55%-ը և ներառում են ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ, որոնք ներկայացված են ստորև:</p> <p>Ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատման մոդելով ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետ կապված.</p> <ul style="list-style-type: none"> - վարկային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտազանցման ռեպքերի ժամանակին բացահայտում հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների հետ կապված (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ 9) համաձայն), - պարտազանցման հավանականության և պարտազանցման ռեպքում առաջացող կորուստի գնահատում; - ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար: <p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների մեծ ծավալի և ակնկալվող վարկային կորուստների գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:</p>	<p>Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության հիմնական դրույթները ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ համապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում ներգրավելով նաև վարկային ռիսկի գծով մեր մասնագետներին:</p> <p>Ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատման հետ կապված ղեկավարության կողմից կատարված մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար մենք իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի՝ փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը - Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները: - Ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք ժամկետանց օրերի հաշվարկը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը, որն օգտագործվում է որպես հիմք վարկերը փուլերի միջև բաշխելու համար: - 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերին բաշխված՝ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար, որոնց գծով ակնկալվող վարկային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, գնահատել ենք համապատասխան մոդելների տեղին լինելը և ստուգել ենք ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկի մոդելներ մուտքագրված տվյալների ամբողջականությունը և ճշգրտությունը՝ մոդելի ելակետային տվյալները համադրելով առաջնային փաստաթղթերի տվյալների հետ ընտրանքային կարգով:

	<ul style="list-style-type: none"> - Իրավաբանական անձանց տրված՝ 3-րդ փուլ դասված վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող վարկային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ իրացվելի գրավի գծով ստացվելիք գնահատված մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները՝ հիմք ընդունելով շուկայում հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը: - գնահատել ենք ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարած գնահատումները 2024թ. փաստացի արդյունքների հետ: - գնահատել ենք նաև, արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին:
--	---

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղապես է տարեկան հաշվետվությունում ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ այս աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք չենք արտահայտում որևէ ձևի հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և ծանոթանալիս դիտարկել, արդյոք այլ տեղեկատվությունն Եականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքներին կամ այլ կերպ կարող է Եականորեն խեղաթյուրված լինել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով Եական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը

կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Բանկը լուծարելու կամ Բանկի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, որպես մեկ ամբողջություն, զերծ են Եական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի Եական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են Եական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի պատճառով ֆինանսական հաշվետվությունների Եական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի պատճառով Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է Եական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Եական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքի կիրառման դադարեցմանը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև

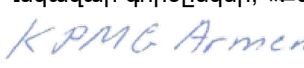
Ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հետ, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցվում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների շուրջ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ որջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդ հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է որջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

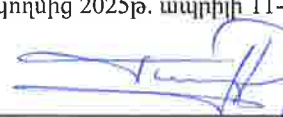
Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Իրինա Գևորգյան
Ղեկավար գործընկեր, «ԲԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՉԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ-ի տնօրեն

«ԲԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՉԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ
11 ապրիլի 2025թ.

	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	5	62,404,454	49,925,649
Այլ տոկոսային եկամուտ	5	2,337,413	1,336,074
Տոկոսային ծախս	5	(23,762,895)	(18,687,023)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		40,978,972	32,574,700
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	6	11,367,678	9,889,473
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	6	(5,133,973)	(4,036,544)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով գուտ եկամուտ		6,233,705	5,852,929
Չուտ վնաս իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով		-	(72,592)
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	7	7,333,181	7,528,491
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	8	188,458	489,364
Գործառնական եկամուտ		54,734,316	46,372,892
Չուտ կորուստներ ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից	9	(919,550)	(512,730)
Գործառնական եկամուտն արժեզրկումից հետո		53,814,766	45,860,162
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(11,459,217)	(8,265,913)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	10	(6,571,229)	(5,242,835)
Ծահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		35,784,320	32,351,414
Ծահութահարկի գծով ծախս	11	(6,580,793)	(5,987,961)
Տարվա շահույթ		29,203,527	26,363,453
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Հողի և շենքերի վերագնահատում		-	2,558,708
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս</i>		-	2,558,708
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		260,945	283,436
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>		260,945	283,436
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի		260,945	2,842,144
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		29,464,472	29,205,597

8-ից 86-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Տնօրինության կողմից 2025թ. ապրիլի 11-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Հայկ Ոսկանյան
 Գործադիր տնօրեն

Արշալույս Մահակյան
 Գլխավոր-ժաշկապահ

	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	101,366,337	62,862,898
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13	33,522,415	29,521,172
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14	1,241,719	534,704
Ներդրումային արժեթղթեր	15		
– Բանկի կողմից պահվող		135,383,844	121,543,425
– Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված		42,745,031	11,213,119
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16	428,418,740	336,897,912
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	14,442,204	14,137,997
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	18	1,938,986	2,420,279
Այլ ակտիվներ	19	16,486,783	12,317,052
Ընդամենը ակտիվներ		775,546,059	591,448,558
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	2,163,422	5,143,275
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	21	39,069,626	9,653,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22	517,258,958	407,348,572
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	23	23,040,538	12,471,310
Այլ փոխառու միջոցներ	24	62,588,559	43,388,885
Ստորադաս փոխառություններ	24	9,891,943	6,285,253
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		4,402,859	4,376,994
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,257,142	915,828
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	18	2,241,356	2,731,024
Այլ պարտավորություններ	25	10,068,820	6,534,863
Ընդամենը պարտավորություններ		671,983,223	498,849,906
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ	26		
Բաժնետիրական կապիտալ		40,091,531	19,545,758
Էմիսիոն եկամուտ		7,753,923	7,753,923
Գլխավոր պահուստ		6,100,000	3,500,000
Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ		4,148,088	4,220,851
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		300,177	39,232
Չբաշխված շահույթ		45,169,117	57,538,888
Ընդամենը սեփական կապիտալ		103,562,836	92,598,652
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		775,546,059	591,448,558

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		62,470,891	50,534,335
Վճարված տոկոսներ		(21,629,392)	(16,436,262)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		11,292,921	9,860,025
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(5,133,973)	(4,036,544)
Չուտ մուտքեր իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից		-	(50,446)
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնականություններից		7,829,887	8,225,716
Այլ գուտ մուտքեր գործառնական գործունեությունից		188,458	489,364
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական և անձնակազմի գծով ծախսեր		(14,523,534)	(12,451,170)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր փոխատվություններ		(4,278,798)	(2,483,021)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		(708,744)	2,524,792
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(94,277,978)	(55,405,540)
Այլ ակտիվներ		(3,906,227)	1,032,346
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		(2,735,729)	(1,074,968)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		29,430,899	3,675,525
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		114,564,203	28,695,525
Այլ պարտավորություններ		1,725,668	(1,717,167)
Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը		80,308,552	11,382,510
Վճարված շահութահարկ		(6,270,895)	(5,785,042)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		74,037,657	5,597,468
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,531,928)	(1,316,919)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք		2,379	46,887
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(160,734,589)	(147,676,447)
Մուտքեր իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի մարումից		115,140,190	113,056,573
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր		(47,123,948)	(35,889,906)
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ	26	(18,500,288)	(13,000,001)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	23	13,246,690	5,683,043
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	23	(2,500,000)	-
Ստացված այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	24	38,139,182	12,496,778
Այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս պարտավորությունների մարում	24	(15,531,813)	(12,691,431)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարումներ	18	(823,770)	(774,703)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր		14,030,001	(8,286,314)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		40,943,710	(38,578,752)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(2,419,157)	(247,308)
Արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունների ազդեցություն		(21,114)	30,106
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ		62,862,898	101,658,852
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	12	101,366,337	62,862,898

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	19,545,758	7,753,923	3,500,000	4,220,851	39,232	57,538,888	92,598,652
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	29,203,527	29,203,527
Այլ համապարփակ եկամուտ							
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ							
– իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	-	-	260,945	-	260,945
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	260,945	-	260,945
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	260,945	29,203,527	29,464,472
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում							
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում	20,545,773	-	-	-	-	(20,545,773)	-
Գլխավոր պահուստի համալրում	-	-	2,600,000	-	-	(2,600,000)	-
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(18,500,288)	(18,500,288)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	20,545,773	-	2,600,000	-	-	(41,646,061)	(18,500,288)
Տեղափոխում վերագնահատումից աճից չբաշխված շահույթ	-	-	-	(72,763)	-	72,763	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	40,091,531	7,753,923	6,100,000	4,148,088	300,177	45,169,117	103,562,836

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	19,545,758	7,753,923	3,500,000	1,687,386	(244,204)	44,150,193	76,393,056
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	26,363,453	26,363,453
Այլ համապարփակ եկամուտ							
Հողի և շենքերի վերագնահատում՝ առանց շահութահարկի	-	-	-	2,558,708	-	-	2,558,708
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ							
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	-	-	283,436	-	283,436
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	2,558,708	283,436	-	2,842,144
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	2,558,708	283,436	26,363,453	29,205,597
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում							
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(13,000,001)	(13,000,001)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(13,000,001)	(13,000,001)
Տեղափոխում վերագնահատումից աճից չբաղիված շահույթ	-	-	-	(25,243)	-	25,243	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	19,545,758	7,753,923	3,500,000	4,220,851	39,232	57,538,888	92,598,652

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ինելոքս» ՓԲԸ-ն (Բանկ) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 1996թ-ին: Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0001, Թումանյան փ. 17:

Բանկն ունի 22 մասնաճյուղ (2023թ-ին՝ 25 մասնաճյուղ) և գլխամասային գրասենյակ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծ մասը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերի կազմը հետևյալն էր.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
«Ինելոք Գրուպ» ՓԲԸ	34.98%	-
Կարեն Սաֆարյան	34.58%	34.58%
Ավետիս Բալոյան	5.00%	39.98%
Այլ	25.44%	25.44%

Բանկի խոշոր բաժնետերերն են Ավետիս Բալոյանը (ուղղակի և անուղղակի մասնակցություն՝ 39.98%) և Կարեն Սաֆարյանը (34.58%): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, շարունակական բնույթ կրող ռազմական հակամարտությունը Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև, որի ավարտին Լեռնային Ղարաբաղի տարածքն անցավ Ադրբեջանի վերահսկողության ներքո 2023թ. սեպտեմբերին, և Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև շարունակվող ռազմական հակամարտությունը մեծացրել է անորոշությունը գործարար միջավայրում: Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև իրավիճակը շարունակում է լարված մնալ՝ երկրների միջև սահմանի սահմանազատման շուրջ շարունակվող տարաձայնությունների պատճառով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այսպես գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և հողի ու շենքերի, որոնք ներկայացված են վերագնահատված արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 396.56 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 413.89 դրամ և 447.9 դրամ 1 եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4(ե)(i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, և ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՊԿ) չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 27(գ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է Ծանոթագրություն 27(զ)-ում՝ ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել երկարաժամկետ տվյալներ ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատման մոդելի համար:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի փոփոխություններ

Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Որոշ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ առաջին անգամ կիրառվում են 2024թ-ին, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց հետ կապված որոշում է կայացվել իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկը և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված վարկային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող վարկային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված վարկային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող վարկային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի մասով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը վարկային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող տոկոսադրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո վարկային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում վարկային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին վարկային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի վարկային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում վարկային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4(ե)(iv) կետում:

Ներկայացում

Ծախույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է տոկոսային եկամուտը ֆինանսական վարձակալությունից ստացվելիք գումարների գծով:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է տոկոսային ծախսը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4(գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները և վաճառքների գծով միջնորդավճարները, ճանաչվում է համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրման, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հանախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս: Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հանախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հանախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Բանկը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող վարկային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող վարկային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորդել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այդ գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը:

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, տոկոսային եկամտաբերության որոշակի մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի կողմից առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված վարկային ռիսկի և փոխառվողության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այդ դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այդ պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեզրեսի իրավունքի ֆինանսական ակտիվ), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Բանկն ունի հաստատուն տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Բանկը որոշել է, որ այդ վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այդ հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված վարկային ռիսկի և փոխառվողության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Բանկն այդ վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iii)):

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվները դասակարգվել են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

- Բանկերին և հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառվությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և չափվում են ամորտիզացված արժեքով ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ չեն առաջացնում դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:
- Ներդրումային պարտքային արժեթղթերը, որոնք ներառում են պետական և կորպորատիվ պարտատոմսերը. ներդրումային արժեթղթերի այս պորտֆելները, որոնք պահվում են բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար, դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ չեն առաջացնում դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

- Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները, վերավաճառքի (հակադարձ ռեպո) պայմանագրերով արժեթղթերի գնումն իրենից չի ներկայացնում հիմքում ընկած արժեթղթերի գնում հաշվապահական հաշվառման նպատակների համար և հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, քանի որ չեն փոխանցվում սեփականության հետ կապված ռիսկերն ու հատույցները: Հակադարձ հետգնման պայմանագրի համաձայն՝ վճարված հատուցումը հաշվառվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվները դասակարգվել են որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

- Ներդրումային պարտքային արժեթղթերը, որոնք ներառում են պետական և կորպորատիվ պարտատոմսերը, ներդրումային արժեթղթերի պորտֆելները, որոնք պահվում են բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու միջոցով, թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ չեն առաջացնում դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:
- Բաժնային գործիքներ. Բանկն անշրջելիորեն որոշել է դասակարգել բաժնային գործիքները, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով, որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և չափել իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվները դասակարգվել են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

- Հանախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները, որոնք չեն առաջացնում դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Հետգնման (ռեպո) պայմանագրերով արժեթղթերի վաճառքն իրենից չի ներկայացնում հիմքում ընկած արժեթղթերի վաճառք հաշվապահական հաշվառման նպատակների համար և հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, քանի որ չեն փոխանցվում սեփականության հետ կապված ռիսկերն ու հատույցները: Հետգնման պայմանագրի համաձայն՝ ստացված հատուցումը հաշվառվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապահանջվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապահանջումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապահանջման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատում տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Դա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և գեղջված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղջելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 27(գ):

Բանկը ճանաչում է կորուստի պահուստ ակնկալվող վարկային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորուստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր վարկային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով վարկային ռիսկը նշանակալիորեն չի անել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 27(գ)):

12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող վարկային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող վարկային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե վարկային թիսը նշանակալիորեն անել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները վարկային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները վարկային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող վարկային կորուստների չափում

Ակնկալվող վարկային կորուստները վարկային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք վարկային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝* որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք վարկային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝* որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխառվության հանձնառություններ՝* որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝* որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած վարկային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 27(գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(ii)), և ակնկալվող վարկային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 27(գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վարկային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող վարկային ֆինանսական ակտիվները վարկային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը վարկային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի վարկային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար ակտիվ շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է վարկային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում վարկային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման վարկային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանակությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Դա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող վարկային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող վարկային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող վարկային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և

- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեգրկումից զուտ կորուստներ» հոդվածում շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

(զ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)),
- ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները:

(ե) Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)) և
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)):

(ը) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր, այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառու միջոցները և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(թ) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դերիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Բանկը չունի իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

(ժ) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ի) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեխանական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Հողը և շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Բանկը վերագնահատում է նաև կառուցման ընթացքում գտնվող շենքերը: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա հողի և շենքերի իրական արժեքների փոփոխություններից: Եթե հողի և շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի

շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Եթե հողի և շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 50 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ 5-ից 7 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում 9 տարի
- փոխադրամիջոցներ 5 տարի
- այլ 5-ից 7 տարի

(i) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահաբաժիններ

Ծահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ի) Առգրավված գրավ

Առգրավված գույքը հաշվառվում է սկզբնական արժեքից և գուտ իրացման արժեքից նվազագույնով:

(ծ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածքներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները: Ընթացիկ հարկի վճարման ենթակա կամ ստացվելիք գումարն իրենից ներկայացնում է հարկի վճարման կամ ստացման ենթակա ակնկալվող գումարի լավագույն գնահատականը, որն արտացոլում է շահութահարկի հետ կապված անորոշությունը, եթե այդպիսին կա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք գործարքի պահին ոչ ազդում են հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա և ոչ առաջացնում են հավասար հարկվող կան նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային գեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այնուհետև հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(կ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեությունում, որից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից:

(հ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(i) ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահույթահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության գուտ շահույթը չի փոխվի:
- Ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեկ ծանոթագրությունում:
- Տրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Ներկայումս Բանկը գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության կառուցվածքի և ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Բանկը նաև գնահատում է ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

(ii) Այլ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

5 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	48,794,126	39,314,451
Ներդրումային արժեթղթեր	11,490,699	8,627,543
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,029,434	1,764,746
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	73,543	208,282
Այլ	16,652	10,627
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	62,404,454	49,925,649
Տոկոսային եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներից	2,180,256	1,320,389
Տոկոսային եկամուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող վարկերից	157,157	15,685
Այլ տոկոսային եկամուտ	2,337,413	1,336,074
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	64,741,867	51,261,723
Տոկոսային ծախս		
Հանախորդներին ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	15,726,337	12,313,878
Այլ փոխառու միջոցներ	3,907,711	3,816,867
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	1,834,490	944,638
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,084,293	577,873
Ստորադաս փոխառություններ	816,722	597,459
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	294,490	303,149
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	98,852	133,159
Ընդամենը տոկոսային ծախս	23,762,895	18,687,023
Չուտ տոկոսային եկամուտ	40,978,972	32,574,700

6 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	7,883,543	6,290,065
Դրամական փոխանցումներ	1,233,165	1,241,626
Հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	984,100	1,234,969
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	462,394	313,790
Դրամական միջոցների կանխիկացում	344,193	431,445
Այլ	460,283	377,578
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	11,367,678	9,889,473
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	3,820,756	3,065,723
SMS-ի միջոցով ծանուցման վճարներ	567,958	440,312
Ֆինանսական կազմակերպությունների հետ իրականացվող կանխիկ և անկանխիկ գործառնությունների գծով ծախսեր	344,468	269,201
Դրամական փոխանցումներ	204,508	204,401
Այլ	196,283	56,907
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	5,133,973	4,036,544
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ	6,233,705	5,852,929

Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը չափվում է հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված հատուցման հիման վրա: Բանկը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Պայմանավորված ծառայությունների բնույթով՝ Բանկը չունի էական պայմանագրի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ:

Ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչումը ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայություններ	Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցում է բանկային ծառայություններ, այդ թվում՝ հաշիվների կառավարման, վարկային քարտերի և հաշիվների սպասարկման, փոխանցումների ծառայություններ: Հաշիվների ընթացիկ կառավարման և սպասարկման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից ամսական կտրվածքով: Բանկը կանոնավոր կերպով սահմանում է դրույքաչափեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների համար՝ առանձին հիմունքով: Գործարքների վճարները, ներառյալ դրամական փոխանցումների և գործարքների մշակման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:	Հաշիվների վարումից ստացվող հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց: Գործարքների և գործարքների մշակման վճարները ճանաչվում են ժամանակի որոշակի պահին՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:

7 Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Չուտ օգուտ արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից	7,829,887	8,225,716
Չուտ կորուստ արտարժույթի վերագնահատումից	(496,706)	(697,225)
	7,333,181	7,528,491

8 Չուտ այլ գործառնական եկամուտ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	260,314	589,816
Այլ	(71,856)	(100,452)
	188,458	489,364

9 Չուտ կորուստներ ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(777,926)	(484,942)
Ներդրումային արժեթղթեր	(125,390)	(55,859)
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(58,318)	(32,629)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(21,114)	30,106
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	61,959	26,119
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(490)	2,239
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,729	2,236
	(919,550)	(512,730)

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հաճախորդներին տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. և 2023թ. համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	380,257	1,426	317,323	699,006
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,776	(73)	(1,703)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(609)	3,268	(2,659)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3,589)	(1,666)	5,255	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(139,810)	83,207	(463,481)	(520,084)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	230,636	-	-	230,636
Վերադարձ	-	-	410,117	410,117
Դուրսգրումներ	-	-	(38,965)	(38,965)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններ	(5,218)	(170)	(2,338)	(7,726)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	463,443	85,992	223,549	772,984

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,593,095	1,543,553	919,146	4,055,794
Տեղափոխում 1-ին փուլ	364,181	(323,751)	(40,430)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(95,995)	132,048	(36,053)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(35,438)	(1,047,053)	1,082,491	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(1,318,307)	1,730,470	(314,217)	97,946
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	969,428	-	-	969,428
Վերադարձ	-	-	2,024,837	2,024,837
Դուրսգրումներ	-	-	(718,112)	(718,112)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններ	(205)	(90)	(73)	(368)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,476,759	2,035,177	2,917,589	6,429,525

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	212,066	16,642	374,136	602,844
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,332	(1,332)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(369)	379	(10)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,460)	(3,543)	5,003	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(21,212)	(10,767)	(278,977)	(310,956)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	183,136	-	-	183,136
Վերադարձ	-	-	297,314	297,314
Դուրսգրումներ	-	-	(81,582)	(81,582)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններ	6,764	47	1,439	8,250
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	380,257	1,426	317,323	699,006

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,310,093	1,360,176	1,932,843	4,603,112
Տեղափոխում 1-ին փուլ	254,483	(234,818)	(19,665)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(59,363)	75,118	(15,755)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(47,938)	(518,821)	566,759	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(2,006,987)	861,823	(384,648)	(1,529,812)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	2,142,574	-	-	2,142,574
Վերադարձ	-	-	2,028,856	2,028,856
Դուրսգրումներ	-	-	(3,189,295)	(3,189,295)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններ	233	75	51	359
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,593,095	1,543,553	919,146	4,055,794

10 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա*	1,746,249	1,702,807
Համակարգչային ծրագրերի և սերվերի սպասարկման ծախսեր	1,384,003	818,539
Վճարումներ Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	697,074	603,691
Շուկայավարում և հասարակայնության հետ կապեր	627,857	354,897
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	494,512	451,214
Մասնագիտական ծառայություններ**	236,796	147,341
Վարձակալության ծախսեր	196,293	91,613
Չհատուցվող հարկեր	146,306	104,849
Ապահովագրություն	128,707	120,690
Անվտանգության ծառայություն	115,497	113,789
Կապի ծառայություններ	84,981	86,206
Գրասենյակային ծախսեր	75,478	73,680
Վարկային բյուրո վճարված վճարներ	38,147	34,233
Այլ	599,329	539,286
	6,571,229	5,242,835

* 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մաշվածության և ամորտիզացիայի գումարում ներառված 520,905 հազար դրամ գումարը (2023թ-ին՝ 512,227 հազար դրամ) վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ամորտիզացիային (տես Ծանոթագրություն 18 (ա, բ)):

** 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մասնագիտական ծառայությունների գումարում ներառված Բանկի 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի արժեքը՝ 45,200 հազար դրամի չափով (2023թ-ին՝ ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի արժեքը՝ 43,200 հազար դրամի չափով և ոչ աուդիտորական ծառայությունների արժեքը՝ 8,280 հազար դրամի չափով), որոնք պետք է վճարվեն/ենթակա են վճարման աուդիտորական ընկերությանը: Նշված բոլոր գումարները ներկայացված են ներառյալ ԱԱՀ:

11 Ծախսատարների գծով ծախս

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	6,285,683	5,938,815
Պակաս հաշվարկված նախորդ տարիներում	11,077	3,886
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	284,033	45,260
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	6,580,793	5,987,961

2024թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ-ին՝ 18%):

Հարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2024թ. հազ. դրամ	%	2023թ. հազ. դրամ	%
Շահույթը մինչև շահութահարկով հարկումը	35,784,320		32,351,414	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	6,441,178	18.0	5,823,254	18.0
Չնվազեցվող ծախսեր	128,538	0.4	160,821	0.5
Պակաս հաշվարկված նախորդ տարիներում	11,077	0.0	3,886	0.0
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	6,580,793	18.4	5,987,961	18.5

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	568	3,800	-	4,368
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(56,127)	(44,074)	-	(100,201)
Ներդրումային արժեթղթեր	(48,968)	(45,455)	(57,281)	(151,704)
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(59,114)	(339,465)	-	(398,579)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(1,171,769)	(7,532)	-	(1,179,301)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(435,650)	86,633	-	(349,017)
Այլ ակտիվներ	4,187	(27,390)	-	(23,203)
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	33,803	(33,803)	-	-
Այլ փոխառու միջոցներ	(22,579)	(34,445)	-	(57,024)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	491,584	(88,140)	-	403,444
Այլ պարտավորություններ	348,237	245,838	-	594,075
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(915,828)	(284,033)	(57,281)	(1,257,142)

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,987	(5,419)	-	568
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(23,741)	(32,386)	-	(56,127)
Ներդրումային արժեթղթեր	83,045	(69,795)	(62,218)	(48,968)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(242,129)	183,015	-	(59,114)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(639,875)	29,774	(561,668)	(1,171,769)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(421,814)	(13,836)	-	(435,650)
Այլ ակտիվներ	(22,991)	27,178	-	4,187
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	33,803	-	33,803
Այլ փոխառու միջոցներ	(38,136)	15,557	-	(22,579)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	470,427	21,157	-	491,584
Այլ պարտավորություններ	582,545	(234,308)	-	348,237
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(246,682)	(45,260)	(623,886)	(915,828)

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	19,198,009	16,896,071
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	28,278,202	14,341,469
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	23,054	-
- A1-ից A3 վարկանիշով	1,651,775	678,480
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	619,395	158,335
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	1,327,442	353,429
- B1-ից ցածր վարկանիշով	4,179	1,970
- վարկանիշ չունեցող	822,147	528,038
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	4,447,992	1,720,252
Կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ բանկերում		
- A1-ից A3 վարկանիշով	39,920,530	21,753,838
- վարկանիշ չունեցող	9,545,873	8,154,423
Ընդամենը կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ բանկերում	49,466,403	29,908,261
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	101,390,606	62,866,053
Վարկային կորստի պահուստ	(24,269)	(3,155)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	101,366,337	62,862,898

Վարկային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «վարկանիշ չունեցող» դասում ներառված են շուկայական շուքով արտահայտված 9,884,334 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2023թ-ին՝ 8,251,081 հազար դրամ): Մնացորդները պահվում են արժույթային դիրքի կառավարման նպատակով, և Բանկի գնահատմամբ այդ մնացորդներից միջոցներ ելքագրելու հնարավորությունը սահմանափակված չէ:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը, բացի ՀՀ ԿԲ-ից, ունի տեղաբաշխված միջոցներ պայմանագրային կողմ հանդիսացող երկու բանկում (2023թ-ին՝ մեկ բանկում՝ բացի ՀՀ ԿԲ-ից), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 40,889,595 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 22,279,985 հազար դրամ):

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 13) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

13 Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	6,432,500	5,427,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	24,500,705	23,357,078
Բանկերին տրված փոխատվություններ		
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	-	161,916
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	2,033,765	-
- վարկանիշ չունեցող	15,756	257
Ավանդներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում՝ գրավադրված երաշխավորությունների դիմաց		
- A1-ից A3 վարկանիշով	231,988	236,802
- Baa1 վարկանիշով	310,418	335,925
Կանոնավոր կերպով գնման պայմանագրեր, արտարժույթային սփոթ գործարքներ		
- A1-ից A3 վարկանիշով	-	342
- վարկանիշ չունեցող	-	5,798
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	33,525,132	29,525,618
Վարկային կորստի պահուստ	(2,717)	(4,446)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ	33,522,415	29,521,172

Վարկային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Բանկի գնահատմամբ վարկանիշ չունեցող գործիքների համար պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» գործակալության վարկանիշային համակարգի Ba3-ից B1 վարկանիշին (2023թ-ին՝ Ba3-ից B1 վարկանիշին):

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Մնացորդները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտացված միջոցը, որը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2023թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2023թ-ին՝ 6%՝ ՀՀ դրամով և 12%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին օրական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 12), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն մնացորդ յուրաքանչյուր օրվա վերջում: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում:

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

(գ) Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների որակ

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված բոլոր վարկերը և փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

14 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վարկանիշ չունեցող միջին չափի հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	1,242,265	-
Վարկանիշ չունեցող փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	-	534,760
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	1,242,265	534,760
Վարկային կորստի պահուստ	(546)	(56)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	1,241,719	534,704

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները ժամկետանց չեն:

Բանկի գնահատմամբ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ որպես «վարկանիշ չունեցող» դասակարգված՝ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B2 վարկանիշին (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ B2 վարկանիշին):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություն, որի գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Այդ բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին հետևյալ իրական արժեքով արժեթղթերը:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	1,326,598	566,433
Արժեթղթերի ընդամենը իրական արժեք	1,326,598	566,433

15 Ներդրումային արժեթղթեր

(ա) Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
– Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	8,222,064	12,921,901
– Օտարերկրյա պետությունների պետական պարտատոմսեր Aaa վարկանիշով	1,066,267	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	9,288,331	12,921,901
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– վարկանիշ չունեցող	79,865	122,544
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	79,865	122,544
Բաժնային գործիքներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	314,666	30,792
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	9,682,862	13,075,237
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
– Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	4,065,678	-
Ընդամենը վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	4,065,678	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13,748,540	13,075,237

(բ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	49,600,036	62,252,341
- Օտարերկրյա պետությունների պետական պարտատոմսեր Aaa վարկանիշով	17,833,113	11,243,779
- ՀՀ պետական եվրապարտատոմսեր	10,960,978	11,178,477
- Օտարերկրյա պետությունների պետական պարտատոմսեր Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	4,961,117	905,887
- Օտարերկրյա պետությունների պետական պարտատոմսեր B3 վարկանիշով	1,012,874	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	84,368,118	85,580,484
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	370,922	-
- A1-ից A3 վարկանիշով	4,483,589	5,543,643
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	7,339,426	5,092,727
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	23,226,067	8,374,450
- B1 կամ ցածր վարկանիշով	955,387	814,056
- վարկանիշ չունեցող	5,248,140	3,273,682
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	41,623,531	23,098,558
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	125,991,649	108,679,042
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	38,753,411	11,236,919
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	38,753,411	11,236,919
Ընդամենը համախառն ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	164,745,060	119,915,961
Վարկային կորստի պահուստ	(364,725)	(234,654)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	164,380,335	119,681,307

Վարկային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Բանկի գնահատմամբ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկանիշ չունեցող կորպորատիվ պարտատոմսերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության Aa2-ից B2 վարկանիշին (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ A2-ից B2 վարկանիշին):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը, բացի ՀՀ կառավարությունից, ունի մեկ պայմանագրային կողմ (2023թ-ին՝ մեկ պայմանագրային կողմ, բացի ՀՀ կառավարությունից), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 18,899,379 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 11,243,779 հազար դրամ):

Բանկը վաճառում է արժեթղթեր հետգնման պայմանագրերի շրջանակում և ձեռք է բերում արժեթղթեր վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակում:

Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրա դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրել կամ վերավաճառվել այդ ֆինանսական ակտիվները Բանկի կողմից պարտագանցման բացակայության դեպքում, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պատճառով, չի

ապանանաչել դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն և ներառվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում (Ծանոթագրություն 21):

Այդ գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվություն ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

Բոլոր ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ. ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերման արդյունքում պորտֆելի համախառն հաշվեկշռային արժեքն աճել է 159,753,450 հազար դրամով (2023թ-ին՝ 36,316,354 հազար դրամով), որի հետևանքով 12-ամսյա հիմունքով չափվող կորստի պահուստը համապատասխանաբար աճել է 182,556 հազար դրամով (2023թ-ին՝ 61,992 հազար դրամով): 2024թ. ընթացքում 115,069,667 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 4,112,191 հազար դրամ) ընդհանուր համախառն հաշվեկշռային արժեքով ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի մարման արդյունքում 1-ին փուլի կորստի պահուստը նվազել է 248,990 հազար դրամով (2023թ-ին՝ 8,645 հազար դրամով):

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	206,444,515	166,015,951
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	203,542,344	160,107,200
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր	409,986,859	326,123,151
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ*	21,216,468	13,601,289
Վարկային կորստի պահուստ	(7,202,509)	(4,754,800)
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	4,417,922	1,928,272
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր	428,418,740	336,897,912

* Բանկն առանձնացրել է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները 2024թ-ին: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համադրելի տվյալներում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:

(ա) Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	112,468,849	83,415,131
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	115,192,134	96,202,109
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	227,660,983	179,617,240
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	82,534,206	67,001,890
Հիփոթեքային վարկեր	82,203,900	63,625,746
Վարկային քարտեր	12,308,455	9,611,642
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	26,495,783	19,867,922
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	203,542,344	160,107,200
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	431,203,327	339,724,440
Վարկային կորստի պահուստ	(7,202,509)	(4,754,800)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	424,000,818	334,969,640

(բ) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	112,229,916	238,933	-	112,468,849
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	112,229,916	238,933	-	112,468,849
Վարկային կորստի պահուստ	(248,560)	(271)	-	(248,831)
Ընդամենը գուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	111,981,356	238,662	-	112,220,018
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	114,169,897	156,369	121,102	114,447,368
- 30-90 օր ժամկետանց	-	161,758	4,119	165,877
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	578,889	578,889
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	114,169,897	318,127	704,110	115,192,134
Վարկային կորստի պահուստ	(214,883)	(85,721)	(223,549)	(524,153)
Ընդամենը գուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	113,955,014	232,406	480,561	114,667,981
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	226,399,813	557,060	704,110	227,660,983
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված գուտ վարկեր	225,936,370	471,068	480,561	226,887,999

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	74,147,365	3,478,104	423,138	78,048,607
- մինչև 30 օր ժամկետանց	472,822	257,152	76,558	806,532
- 30-90 օր ժամկետանց	6,407	527,506	161,130	695,043
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	2,984,024	2,984,024
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	74,626,594	4,262,762	3,644,850	82,534,206
Վարկային կորստի պահուստ	(1,216,371)	(1,692,609)	(2,534,246)	(5,443,226)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր	73,410,223	2,570,153	1,110,604	77,090,980
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	81,733,911	129,353	124,278	81,987,542
- մինչև 30 օր ժամկետանց	23,793	-	5,820	29,613
- 30-90 օր ժամկետանց	-	-	1,974	1,974
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	184,771	184,771
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	81,757,704	129,353	316,843	82,203,900
Վարկային կորստի պահուստ	(25,936)	(3,730)	(49,512)	(79,178)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	81,731,768	125,623	267,331	82,124,722
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	11,105,922	596,160	29,869	11,731,951
- մինչև 30 օր ժամկետանց	68,107	31,657	4,182	103,946
- 30-90 օր ժամկետանց	-	95,182	11,527	106,709
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	365,849	365,849
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր	11,174,029	722,999	411,427	12,308,455
Վարկային կորստի պահուստ	(198,672)	(313,572)	(269,571)	(781,815)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	10,975,357	409,427	141,856	11,526,640
Այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	26,038,644	88,956	111,367	26,238,967
- մինչև 30 օր ժամկետանց	99,779	24,896	5,876	130,551
- 30-90 օր ժամկետանց	100	31,916	20,367	52,383
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	73,882	73,882
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	26,138,523	145,768	211,492	26,495,783
Վարկային կորստի պահուստ	(35,780)	(25,266)	(64,260)	(125,306)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	26,102,743	120,502	147,232	26,370,477
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	193,696,850	5,260,882	4,584,612	203,542,344
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	192,220,091	3,225,705	1,667,023	197,112,819
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	420,096,663	5,817,942	5,288,722	431,203,327
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	418,156,461	3,696,773	2,147,584	424,000,818

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի կազմում ներառված են 21,216,468 հազար դրամ գումարով ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները, որոնք ժամկետանց չեն և դասված են 1-ին փուլ: Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների գծով վարկային կորստի պահուստը կազմում է 36,387 հազար դրամ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	83,146,594	268,537	-	83,415,131
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	83,146,594	268,537	-	83,415,131
Վարկային կորստի պահուստ	(196,481)	(440)	-	(196,921)
Ընդամենը գուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	82,950,113	268,097	-	83,218,210
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	95,281,950	46,217	301,073	95,629,240
- մինչև 30 օր ժամկետանց	12,915	52,246	9,223	74,384
- 30-90 օր ժամկետանց	-	1,993	155,058	157,051
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	341,434	341,434
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	95,294,865	100,456	806,788	96,202,109
Վարկային կորստի պահուստ	(183,776)	(985)	(317,323)	(502,084)
Ընդամենը գուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	95,111,089	99,471	489,465	95,700,025
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	178,441,459	368,993	806,788	179,617,240
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված գուտ վարկեր	178,061,202	367,568	489,465	178,918,235
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	62,196,574	2,606,657	256,864	65,060,095
- մինչև 30 օր ժամկետանց	471,778	152,873	44,324	668,975
- 30-90 օր ժամկետանց	-	446,829	69,215	516,044
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	756,776	756,776
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	62,668,352	3,206,359	1,127,179	67,001,890
Վարկային կորստի պահուստ	(1,323,942)	(1,413,720)	(775,718)	(3,513,380)
Ընդամենը գուտ սպառողական վարկեր	61,344,410	1,792,639	351,461	63,488,510
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	63,347,063	118,842	73,119	63,539,024
- մինչև 30 օր ժամկետանց	52,154	-	-	52,154
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	34,568	34,568
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	63,399,217	118,842	107,687	63,625,746
Վարկային կորստի պահուստ	(4,038)	(3,047)	(23,296)	(30,381)
Ընդամենը գուտ հիփոթեքային վարկեր	63,395,179	115,795	84,391	63,595,365

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկային քարտեր				
նշ ժամկետանց	9,178,796	246,017	14,723	9,439,536
մինչև 30 օր ժամկետանց	26,504	13,970	2,666	43,140
30-90 օր ժամկետանց	-	44,356	6,134	50,490
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	78,476	78,476
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր	9,205,300	304,343	101,999	9,611,642
Վարկային կորստի պահուստ	(145,802)	(115,802)	(66,983)	(328,587)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	9,059,498	188,541	35,016	9,283,055
Այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց				
- նշ ժամկետանց	19,517,650	29,918	40,353	19,587,921
- մինչև 30 օր ժամկետանց	45,574	19,601	8,004	73,179
- 30-90 օր ժամկետանց	-	19,843	100,752	120,595
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	86,227	86,227
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	19,563,224	69,362	235,336	19,867,922
Վարկային կորստի պահուստ	(119,311)	(10,985)	(53,151)	(183,447)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	19,443,913	58,377	182,185	19,684,475
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	154,836,093	3,698,906	1,572,201	160,107,200
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	153,243,000	2,155,352	653,053	156,051,405
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	333,277,552	4,067,899	2,378,989	339,724,440
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	331,304,202	2,522,920	1,142,518	334,969,640

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի կազմում ներառված են 13,601,290 հազար դրամ գումարով ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները, որոնք ժամկետանց չեն և դասված են 1-ին փուլ: Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների գծով վարկային կորստի պահուստը կազմում է 28,779 հազար դրամ:

Ստորև ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նշանակալի փոփոխությունները, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	178,441,459	368,993	806,788	179,617,240
Տեղափոխում 1-ին փուլ	156,920	(44,724)	(112,196)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(423,824)	440,997	(17,173)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(324,100)	(26,666)	350,766	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	124,080,817	-	-	124,080,817
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(93,994,768)	(221,213)	(764,024)	(94,980,005)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	18,463,309	39,673	68,797	18,571,779
Վերադարձ	-	-	410,117	410,117
Դուրսգրումներ	-	-	(38,965)	(38,965)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	226,399,813	557,060	704,110	227,660,983

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշագցված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	154,836,093	3,698,906	1,572,201	160,107,200
Տեղափոխում 1-ին փուլ	887,249	(819,540)	(67,709)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(6,508,034)	6,564,458	(56,424)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,963,837)	(2,130,529)	4,094,366	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	101,433,551	-	-	101,433,551
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(82,478,299)	(2,760,337)	(2,751,395)	(87,990,031)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	27,490,127	707,924	486,848	28,684,899
Վերադարձ	-	-	2,024,837	2,024,837
Դուրսգրումներ	-	-	(718,112)	(718,112)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	193,696,850	5,260,882	4,584,612	203,542,344

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշագցված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	156,588,659	2,286,918	1,225,118	160,100,695
Տեղափոխում 1-ին փուլ	817,449	(817,449)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(72,414)	80,371	(7,957)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(139,125)	(71,135)	210,260	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	91,284,298	-	-	91,284,298
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(89,392,399)	(1,249,078)	(957,059)	(91,598,536)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	19,354,991	139,366	120,694	19,615,051
Վերադարձ	-	-	297,314	297,314
Դուրսգրումներ	-	-	(81,582)	(81,582)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	178,441,459	368,993	806,788	179,617,240

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշագցված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	117,808,909	3,196,227	2,884,390	123,889,526
Տեղափոխում 1-ին փուլ	621,003	(589,663)	(31,340)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(3,972,652)	3,995,801	(23,149)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(623,853)	(704,782)	1,328,635	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	83,714,558	-	-	83,714,558
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(65,225,421)	(2,765,777)	(1,798,398)	(69,789,596)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	22,513,549	567,100	372,502	23,453,151
Վերադարձ	-	-	2,028,856	2,028,856
Դուրսգրումներ	-	-	(3,189,295)	(3,189,295)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	154,836,093	3,698,906	1,572,201	160,107,200

(զ) Վարկային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Վարկային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 27-ի (բ) կետում:

(դ) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները ներառված են իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելում: Ստորև ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	8,805,544	5,205,127
Մեկից երկու տարի ժամկետով	7,565,266	5,009,203
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	5,345,976	3,728,427
Երեքից չորս տարի ժամկետով	2,683,364	1,716,808
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	812,304	721,210
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	182,304	155,550
	25,394,758	16,536,325
Չվաստակառ Ֆինանսական եկամուտ	(4,178,290)	(2,935,035)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում	21,216,468	13,601,290
Արժեզրկման գծով պահուստ	(36,387)	(28,779)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում	21,180,081	13,572,511

(ե) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների բնույթի վերաբերյալ (առանց արժեզրկման):

	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	
	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	166,569,895	145,403,825
Սարքավորումներ	18,053,611	3,392,545
Անձնական երաշխավորություններ	16,883,271	14,856,986
Փոխադրամիջոցներ	3,911,111	1,554,905
Կառավարության երաշխավորություն	2,998,200	1,998,200
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	1,186,537	3,187,256
Այլ գրավ և գրավով չապահովված վարկեր	16,804,813	8,035,052
Ընդամենը հաճախորդներին տրված՝ արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր	226,407,438	178,428,769
Վարկային առումով արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	372,097	327,344
Այլ գրավ	108,464	162,121
Ընդամենը վարկային առումով արժեզրկված վարկեր	480,561	489,465
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	226,887,999	178,918,234

Ղեկավարության գնահատմամբ վարկերի, այդ թվում՝ 3-րդ փուլ դասված վարկերի իրական արժեքը ցածր չէ առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքից (բացառությամբ վերը նշված գրավով չապահովված վարկերի):

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն հանգամանքից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե այդպիսի գնահատում իրականացվել է:

Մի քանի տեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել տեղին է արժեզրկման գնահատման համար: Ֆիզիկական անձանցից, օրինակ՝ ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից ստացված երաշխավորությունները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներառում են սպառողական վարկերը, վարկային քարտերը, հիփոթեքային և այլ վարկերը: Սպառողական վարկերը, վարկային քարտերը և այլ վարկերը (բացառությամբ ոսկու գրավով վարկերի) հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Այլ վարկերը ներառում են 9,158,181 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 6,547,235 հազար դրամ) համախառն հաշվեկշռային արժեքով ոսկու գրավով վարկերը: Ոսկու գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքներին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքները:

Հիփոթեքային վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Անշարժ գույքի գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքներին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքները:

(ե) Առգրավված գրավ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 232,511 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 290,502 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 565,927 հազար դրամ գումարով գրավը վաճառվել է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում (2023թ-ին՝ 859,050 հազար դրամ): 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	3,626,787	3,959,394
Այլ	159,335	160,144
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(186,398)	(103,183)
Ընդամենը առգրավված գրավ	3,599,724	4,016,355

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(զ) Գրավադրված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 27,139,198 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 23,226,747 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 24):

(Է) Վարկերի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Առևտուր	82,988,411	70,078,318
Շինարարություն	29,145,379	23,435,021
Արդյունաբերություն	32,899,145	21,678,025
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	22,178,948	19,996,026
Տրանսպորտ և կապ	16,991,826	12,726,412
Ներդրումային ընկերություններ	4,652,978	2,811,532
Տուրիզմ, հյուրանոցային և ռեստորանային ծառայություններ	2,992,015	2,732,753
Էներգետիկայի ոլորտ	3,637,418	2,687,539
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	896,896	1,360,897
Այլ	35,695,889	24,038,984
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	203,542,344	160,107,205
	435,621,249	341,652,712
Վարկային կորստի պահուստ	(7,202,509)	(4,754,800)
	428,418,740	336,897,912

Ստորև ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի կետերոնացավածությունն ըստ տարածաշրջանների:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Հայաստան	219,433,017	177,372,796
Եվրոպական միություն	6,674,689	2,244,444
Այլ երկրներ	1,553,277	-
	227,660,983	179,617,240

(ը) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կապակցված վարկառուների մեկ խումբ, որին տրամադրված վարկի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին՝ մեկ խումբ): 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 14,241,783 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 9,291,316 հազար դրամ (առանց որպես գրավ ստացված դրամական միջոցների)):

(թ) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Սարքա- վորումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	9,117,000	582,993	5,008,793	385,006	6,269,523	1,844,533	23,207,848
Ավելացումներ	694,057	226,537	363,272	-	88,814	159,248	1,531,928
Օտարումներ	-	(32,609)	(328,971)	-	(934,833)	(63,203)	(1,359,616)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	9,811,057	776,921	5,043,094	385,006	5,423,504	1,940,578	23,380,160
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	-	(313,087)	(3,838,767)	(326,656)	(3,117,908)	(1,473,433)	(9,069,851)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(123,875)	(58,172)	(413,159)	(17,798)	(517,662)	(94,676)	(1,225,342)
Օտարումներ	-	32,609	328,698	-	933,217	62,713	1,357,237
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	(123,875)	(338,650)	(3,923,228)	(344,454)	(2,702,353)	(1,505,396)	(8,937,956)
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	9,687,182	438,271	1,119,866	40,552	2,721,151	435,182	14,442,204
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	6,039,465	515,422	4,695,299	382,555	5,767,401	1,700,202	19,100,344
Ավելացումներ	237,797	67,799	313,494	17,522	502,122	175,919	1,314,653
Օտարումներ	-	(228)	-	(15,071)	-	(31,588)	(46,887)
Կուտակված մաշվածության բացառում	(280,638)	-	-	-	-	-	(280,638)
Վերագնահատում	3,120,376	-	-	-	-	-	3,120,376
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9,117,000	582,993	5,008,793	385,006	6,269,523	1,844,533	23,207,848
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	(220,096)	(277,751)	(3,365,006)	(306,027)	(2,602,582)	(1,435,215)	(8,206,677)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(60,542)	(35,564)	(473,761)	(35,700)	(515,326)	(69,687)	(1,190,580)
Օտարումներ	-	228	-	15,071	-	31,469	46,768
Կուտակված մաշվածության բացառում	280,638	-	-	-	-	-	280,638
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	(313,087)	(3,838,767)	(326,656)	(3,117,908)	(1,473,433)	(9,069,851)
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9,117,000	269,906	1,170,026	58,350	3,151,615	371,100	14,137,997

Վերագնահատված ակտիվներ

Եթե շենքերը չվերագնահատվեին, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հողի և շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 4,628,538 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 3,969,621 հազար դրամ):

Ծենքերի իրական արժեքը վերջին անգամ որոշվել և գրանցվել է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անկախ լիցենզավորված գնահատող ընկերության՝ «ԱրՎիԷՄ Քոնսալտ» ՄՊԸ-ի կողմից իրականացված գնահատման հիման վրա: Իրական արժեքը որոշվել է օգտագործման նպատակի, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով նմանատիպ գույքի համար հայտարարված սկզբնական վաճառքի գների հիման վրա՝ կիրառելով գործակիցներ ելակետային գներն օգտագործման նպատակի, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի տարբերությունների մասով ճշգրտելու համար: Հիմնվելով անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծության վրա՝ դեկավարությունը գտնում է, որ հողի և շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հողի և շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ՝ կիրառված գնահատման մեթոդի դիտելի ելակետային տվյալների նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումների (գործակիցների) պատճառով:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի 1,160,758 հազար դրամ գումարով հանձնառություններ հիմնական միջոցների գծով (2023թ-ին՝ 322,360 հազար դրամ):

Հողի և շենքերի արժեքում ներառված է անավարտ շինարարության գնահատված արժեքը 4,681,612 հազար դրամի չափով (2023թ-ին՝ 4,200,000 հազար դրամ):

18 Վարձակալություն

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, մասնագյուղերի տարածքները և այլ տարածքներ, որոնց վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,420,279	2,343,410
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	472,836	660,268
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(520,905)	(512,227)
Վարձակալության ավարտված պայմանագրեր	(433,224)	(71,172)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,938,986	2,420,279

(բ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	520,905	512,227
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	294,490	303,149

(գ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,731,024	2,613,481
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարում	(823,770)	(774,703)
Ընդամենը փոփոխություններ	(823,770)	(774,703)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացումներ	472,836	660,268
	294,490	303,149
Ավարտված վարձակալություն	(433,224)	(71,171)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,241,356	2,731,024

19 Այլ ակտիվներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ*	6,439,527	3,715,200
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	218,186	243,768
Վարկային կորստի պահուստ	(9,392)	(71,351)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,648,321	3,887,617
Մատակարարներին տրված կանխավճարներ	5,169,902	4,126,585
Առգրավված ակտիվներ	3,599,724	4,016,355
Պաշարներ	1,055,849	246,355
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	27,049
Այլ	12,987	13,091
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	9,838,462	8,429,435
Ընդամենը այլ ակտիվներ	16,486,783	12,317,052

* Ղեկավարության գնահատմամբ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններից ստացվելիք գումարների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B2 վարկանիշին (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ B2 վարկանիշին):

Այլ ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն: Բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասված են 1-ին փուլ:

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բանկերից ստացված վարկեր	2,159,030	5,140,961
Կանոնավոր կերպով գնման պայմանագրեր – արտարժույթային սիոթ գործարքներ	4,097	1,580
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	14	14
Այլ	281	720
Ընդամենը բանկերի ավանդներ և մնացորդները	2,163,422	5,143,275

21 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Հետգնման պայմանագրերով ՀՀ ԿԲ-ին վճարվելիք գումարներ	35,047,856	6,007,754
Հետգնման պայմանագրերով տեղական բանկերին վճարվելիք գումարներ	4,021,770	3,646,148
	39,069,626	9,653,902

Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված են ամորտիզացված արժեքով չափվող 38,753,411 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը, որոնց իրական արժեքը կազմում է 36,951,437 հազար դրամ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող 4,065,678 հազար դրամ գումարով արժեթղթերը (2023թ-ին՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող 11,236,919 հազար դրամ գումարով արժեթղթեր, որոնց իրական արժեքը կազմում էր 9,924,871 հազար դրամ):

22 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	142,103,236	138,826,250
- Իրավաբանական անձիք	143,931,587	90,318,840
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	183,115,850	148,603,124
- Իրավաբանական անձիք	48,108,285	29,600,358
	517,258,958	407,348,572

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 29,304,004 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2023թ-ին՝ 5,220,713 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու հաճախորդ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն այդպիսի հաճախորդ չուներ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 48,349,155 հազար դրամ:

23 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարով թողարկված տեղական պարտատոմսեր	13,927,553	7,926,412
ՀՀ դրամով թողարկված տեղական պարտատոմսեր	7,042,648	4,544,898
Եվրոյով թողարկված տեղական պարտատոմսեր	2,070,337	-
	23,040,538	12,471,310

2024թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով՝ համապատասխանաբար 5,000,000 հազար դրամ, 15,000 հազար ԱՄՆ դոլար և 5,000 հազար եվրո անվանական արժեքով և տեղաբաշխել է 500 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով արժեթղթեր 2023թ-ին թողարկված արժեթղթերից (2023թ-ին՝ 15,000 հազար ԱՄՆ դոլարով անվանական արժեքով պարտքային արժեթղթեր, որոնցից 14,500 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով արժեթղթերը տեղաբաշխվել էին):

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	12,471,310	6,528,169
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր թողարկումից	13,246,690	5,683,043
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(2,500,000)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	10,746,690	5,683,043
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը Այլ փոփոխություններ	(191,005)	242,472
Տոկոսային ծախս	1,084,293	577,873
Վճարված տոկոսներ	(1,070,750)	(560,247)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	23,040,538	12,471,310

24 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Գրավով չապահովված փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	34,573,195	18,596,688
Գրավով ապահովված փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից և ՀՀ ԿԲ-ից	25,016,904	21,491,346
Գրավով ապահովված փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	2,998,460	3,300,851
	62,588,559	43,388,885
Ստորադաս փոխառություններ միկրոֆինանսավորման միջազգային հիմնադրամից	9,891,943	6,285,253
	72,480,502	49,674,138

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք ֆինանսական կազմակերպությունից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու ֆինանսական կազմակերպությունից) ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 47,616,815 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,281,834 հազար դրամ):

Ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են Բանկի կապակցված կողմ չհանդիսացող երկու միկրոֆինանսավորման միջազգային հիմնադրամից ստացված երեք փոխառությունները, որոնց մարման ժամկետները լրանում են 2031թ. մայիսին, հուլիսին և նոյեմբերին (2023թ-ին՝ Բանկի կապակցված կողմ չհանդիսացող միջազգային հիմնադրամից ստացված մեկ փոխառություն, որի մարման ժամկետը լրանում է 2026թ. փետրվարին):

Ստացված փոխառությունը Բանկը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություն, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Բանկի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական կատարումից հետո:

Բանկը չի խախտել փոխառության պայմանագրերի արտաքին կողմերի կողմից սահմանված սահմանափակումները (կովենանտները) 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	43,388,885	6,285,253	49,674,138
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ			
Մուտքեր	34,374,797	3,764,385	38,139,182
Մարումներ	(15,531,813)	-	(15,531,813)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	18,842,984	3,764,385	22,607,369
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	102,430	(272,239)	(169,809)
Այլ փոփոխություններ	-	-	-
Տոկոսային ծախս	3,907,711	816,722	4,724,433
Վճարված տոկոսներ	(3,653,451)	(702,178)	(4,355,629)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	62,588,559	9,891,943	72,480,502

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	43,153,419	6,102,830	49,256,249
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ			
Մուտքեր	12,496,778	-	12,496,778
Մարումներ	(12,691,431)	-	(12,691,431)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(194,653)	-	(194,653)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	265,880	183,047	448,927
Այլ փոփոխություններ			
Տոկոսային ծախս	3,816,867	597,459	4,414,326
Վճարված տոկոսներ	(3,652,628)	(598,083)	(4,250,711)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	43,388,885	6,285,253	49,674,138

25 Այլ պարտավորություններ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	3,551,201	1,951,077
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,927,510	1,762,179
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	6,478,711	3,713,256
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	1,661,991	1,094,723
Այլ կանխավճարներ	737,896	640,229
Արձակուրդի պահուստ	577,861	607,421
Ակնկալվող կորուստների պահուստ փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գծով	277,560	219,242
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	334,801	259,992
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	3,590,109	2,821,607
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	10,068,820	6,534,863

26 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ և Էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 181,821 սովորական բաժնետոմսից (2023թ-ին՝ 181,821): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 220,500 դրամ (2023թ-ին՝ 107,500 դրամ):

2024թ. ընթացքում բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովը հաստատել է չբաշխված շահույթից 20,545,773 հազար դրամի փոխանցումը բաժնետիրական կապիտալ, որի արդյունքում մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքն աճել է:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է հողի և շենքերի վերագնահատման կուտակային դրական տարբերությունը՝ մաշվածությունը, ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը (ամպայության դեպքում) չբաշխված շահույթ փոխանցելուց հետո:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը (արժեզրկումը կիրառելի է միայն պարտքային ներդրումային արժեթղթերի համար):

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստի ձևավորումը պահանջվում է Հայաստանի Հանրապետության կանոնակարգերով՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, այդ թվում՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական դեպքերի հետ կապված: Պահուստը ձևավորվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որի պահանջով գլխավոր պահուստը չպետք է լինի բաժնետիրական կապիտալի 15%-ից պակաս: Գլխավոր պահուստը կարող է օգտագործվել ՀՀ օրենսդրության համաձայն և նախատեսված չէ շահաբաժիններ վճարելու համար:

(գ) Ծահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2024թ. ընթացքում Բանկը հայտարարել և վճարել է 18,000,280 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ (2023թ-ին՝ 13,000,001 հազար դրամ) սովորական բաժնետոմսերի գծով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահաբաժինները կազմում են 99,000 դրամ (2023թ-ին՝ 71,499 դրամ):

2024թ. ընթացքում Բանկը նաև հայտարարել և վճարել է 500,008 հազար դրամ գումարով միջանկյալ շահաբաժիններ (2023թ-ին միջանկյալ շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարել) սովորական բաժնետոմսերի գծով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահաբաժինները կազմում են 2,750 դրամ (2023թ-ին միջանկյալ շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարել):

27 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Բանկի գործառնությունների կենսական տարրն է: Ծուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափերը և հսկողության մեխանիզմները, անընդհատ վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների և ծառայությունների փոփոխությունները և հայտնվող լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման ծառայությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի դեպարտամենտի տնօրենը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումն ապահովելու համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Բանկի խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Ռիսկերի կառավարման կոմիտեի, Վարկային կոմիտեի և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեի հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների բավարար լինելու որոշմանը: Բացի վարկային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման ծառայությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանրիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտներին առնչվող մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքային և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց օպտիմալ եկամտաբերություն:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որի նախագահը Գործադիր տնօրենն է: Շուկայական ռիսկի գծով Իտրիդի կողմից հաստատվում են Ռիսկի ախորժակի սահմանաչափեր՝ Ռիսկերի կառավարման ծառայության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի և Ռիսկերի կառավարման կոմիտեի կողմից:

Բացի այդ, Բանկն իրականացնում է մեծ թվով սթրես-թեստեր առանձին պորտֆելների և Բանկի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրես-թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ արտասովոր պայմաններում:

(i) **Տոկոսադրույքի ռիսկ**

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2024թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,939,940	-	-	-	-	51,426,397	101,366,337
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	56,130	-	1,970,896	-	-	31,495,389	33,522,415
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,241,719	-	-	-	-	-	1,241,719
Ներդրումային արժեթղթեր	21,899,308	8,941,781	11,314,216	102,041,321	33,616,448	315,801	178,128,875
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	71,036,695	49,274,505	65,478,459	237,170,453	5,458,628	-	428,418,740
	144,173,792	58,216,286	78,763,571	339,211,774	39,075,076	83,237,587	742,678,086
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	2,159,017	-	-	-	-	4,405	2,163,422
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	39,069,626	-	-	-	-	-	39,069,626
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ*	135,335,189	65,011,300	74,671,748	38,262,946	-	203,977,775	517,258,958
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	149,425	4,420,803	6,229,027	12,241,283	-	-	23,040,538
Այլ փոխառու միջոցներ	2,096,086	18,499,589	4,017,165	30,128,259	7,847,460	-	62,588,559
Ստորադաս փոխառություններ	4,080,247	-	281,507	1,830,466	3,699,723	-	9,891,943
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	179,706	167,772	300,061	1,284,023	309,794	-	2,241,356
	183,069,296	88,099,464	85,499,508	83,746,977	11,856,977	203,982,180	656,254,402
	(38,895,504)	(29,883,178)	(6,735,937)	255,464,797	27,218,099	(120,744,593)	86,423,684

«Մինչև 3 ամիս» դասում ներառված են 82,057,048 հազար դրամ գումարով ցպահանջ ավանդները, որոնց տոկոսադրույքները հրապարակվում են Բանկի կողմից և բարձրացվում/նվազեցվում են միայն Բանկի հայեցողությամբ:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2023թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,970,316	-	-	-	-	31,892,582	62,862,898
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	335,874	-	-	-	29,185,298	29,521,172
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	534,704	-	-	-	-	-	534,704
Ներդրումային արժեթղթեր	12,705,919	7,347,997	4,292,057	62,859,030	45,520,749	30,792	132,756,544
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	34,105,706	31,685,546	54,825,410	201,614,946	14,666,304	-	336,897,912
	78,316,645	39,369,417	59,117,467	264,473,976	60,187,053	61,108,672	562,573,230
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	5,140,961	-	-	-	-	2,314	5,143,275
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9,653,902	-	-	-	-	-	9,653,902
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ*	130,983,012	45,515,069	62,583,674	22,554,808	-	145,712,009	407,348,572
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	66,040	2,714,026	261,536	9,429,708	-	-	12,471,310
Այլ փոխառու միջոցներ	2,998,449	13,367,566	5,144,683	19,637,994	2,240,193	-	43,388,885
Ստորադաս փոխառություններ	303,754	-	288,827	5,692,672	-	-	6,285,253
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	126,486	123,278	248,479	1,393,272	839,509	-	2,731,024
	149,272,604	61,719,939	68,527,199	58,708,454	3,079,702	145,714,323	487,022,221
	(70,955,959)	(22,350,522)	(9,409,732)	205,765,522	57,107,351	(84,605,651)	75,551,009

«Մինչև 3 ամիս» դասում ներառված են 83,431,283 հազար դրամ գումարով ցպահանջ ավանդները, որոնց տոկոսադրույքները հրապարակվում են Բանկի կողմից և բարձրացվում/նվազեցվում են միայն Բանկի հայեցողությամբ:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այդ տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ.			2023թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
- Նոստրո հաշիվներ բանկերում	-	0.05%-0.1%	0.04%-0.35%	-	0.05%-0.1%	0.04%-0.25%
- Բանկերում տեղաբաշխված կարճաժամկետ միջոցներ	-	4.30%	6.04%	-	5.10%	9.99%
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	8.98%	2.80%	-	-	2.80%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	3.56%	9.90%	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր						
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.27%	6.22%	7.36%	9.20%	6.01%	6.94%
- Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.68%	4.88%	-	10.88%	6.53%	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15.98%	8.78%	7.57%	16.54%	8.81%	7.68%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	11.45%	9.96%	4.44%	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	7.39%	-	-	9.43%	4.35%	-
Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	9.13%	3.87%	1.83%	9.48%	3.34%	1.38%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ	0.88%	0.08%	0.04%	0.88%	0.08%	0.04%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.31%	4.57%	3.07%	10.08%	4.48%	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	10.62%	9.47%	-	10.63%	-
Այլ փոխառու միջոցներ	7.95%	7.86%	4.56%	8.60%	8.31%	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	12.22%	-	-	12.22%	-	-

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ գուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դիրքերի հիման վրա:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ աճ	(192,019)	(616,902)
100 բկ գուգահեռ նվազում	192,019	616,902

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2024թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2023թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ աճ	(282,262)	(218,495)
100 բկ գուգահեռ նվազում	282,262	218,495

(ii) Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12,357,119	37,717,333	11,865,739	61,940,191
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	21,902,277	5,189,740	-	27,092,017
Ներդրումային արժեթղթեր	65,455,068	9,917,467	-	75,372,535
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	1,241,719	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	86,141,996	22,682,599	-	108,824,595
Այլ ակտիվներ	3,661,070	115,837	12,965	3,789,872
Ընդամենը ակտիվներ	189,517,530	76,864,695	11,878,704	277,019,210
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	4,097	281	2,159,030	2,163,408
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	138,219,770	75,867,577	9,476,206	223,563,553
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	13,927,553	2,070,338	-	15,997,891
Այլ փոխառու միջոցներ	23,801,325	6,191,779	-	29,993,104
Ստորադաս փոխառություններ	6,111,627	3,780,316	-	9,891,943
Այլ պարտավորություններ	395,203	313,306	13,597	722,106
Ընդամենը պարտավորություններ	182,459,575	88,223,597	11,648,833	282,332,005
Զուտ դիրքը	7,057,955	(11,358,902)	229,871	(5,312,795)
Արժույթային ավոփի պայմանագրեր	(9,312,525)	9,312,525	-	-
Զուտ դիրքը	(2,254,570)	(2,046,377)	229,871	(5,312,795)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,320,900	8,607,008	10,077,165	41,005,073
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18,883,439	5,209,997	-	24,093,436
Ներդրումային արժեթղթեր	34,226,250	10,601,200	-	44,827,450
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	82,821,660	13,480,071	91,959	96,393,690
Այլ ակտիվներ	1,759,476	58,151	13,984	1,831,611
Ընդամենը ակտիվներ	160,011,725	37,956,427	10,183,108	208,151,260
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	3,240,476	872	423	3,241,771
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	3,646,148	-	-	3,646,148
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	127,215,846	39,307,663	8,820,303	175,343,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	7,926,413	-	-	7,926,413
Այլ փոխառու միջոցներ	10,104,017	-	-	10,104,017
Ստորադաս փոխառություններ	6,285,253	-	-	6,285,253
Այլ պարտավորություններ	325,652	526,104	5,425	857,181
Ընդամենը պարտավորություններ	158,743,805	39,834,639	8,826,151	207,404,595
Չուտ դիրքը	1,267,920	(1,878,212)	1,356,957	746,665
Արժույթային սվոփի պայմանագրեր	738,762	487,481	(1,226,243)	-
Չուտ դիրքը	2,006,682	(1,390,731)	130,714	746,665

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է մինչև հարկումը հիմունքով և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 20%-ով	(450,914)	401,336
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 20%-ով	(409,275)	(278,146)

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման ծառայության ստեղծումը՝ վարկային ռիսկը վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն դիտարկվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկի դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկի դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկային Ռիսկերի ծառայության, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնվում են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկի դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն բաժնի ղեկավարի կողմից: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկային ռիսկերի ծառայության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է վարկային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկերի հայտերն դիտարկվում են Ռիսկերի կառավարման ծառայության կողմից մշակված վարկարժանության գնահատման ավտոմատ մոդելների և տվյալների ստուգման ընթացակարգերի միջոցով, իսկ անհատական դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրաձախ վարկային ռիսկերի բաժնի կողմից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման ծառայության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման, CoR և սահմանված սահմանաչափերի հետ համապատասխանության տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ամանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 16-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով վարկային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ում:

Վարկային ռիսկ. Ակնկալվող վարկային կորստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Ծանոթագրություն 4(ե)(iv) կետում:

Արժեզրկման գնահատում

Բանկն ակնկալվող վարկային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է:

Ստորև ներկայացված են ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտազանցման հավանականության *Պարտազանցման հավանականությունը* որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահին՝ գնահատված ժամանակահատվածի ընթացքում, եթե գործիքը նախկինում չի ապահանջվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին *Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին* ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեզրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում *Կորուստը պարտազանցման դեպքում* կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահին տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ այդ թվում՝ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն վարկային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստներ), եթե տեղի չի ունեցել վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստների վրա:

12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող վարկային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտազանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը:

Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված վարկային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի վարկային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, սակայն չկա վարկային առումով արժեզրկված լինելու վկայություն, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են վարկային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված վարկային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված վարկային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին վարկային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված վարկային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող վարկային կորուստները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստները:

Պարտագանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (վարկային առումով արժեզրկված) ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց՝ պայմանագրով նախատեսված ժամկետից, բացառությամբ պարտքային արժեթղթերի և բանկային ավանդների, որոնց դեպքում դիտարկվում է ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը:

Հաճախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ հիմնվելով դեկավարության դատողությունների վրա: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Բանկը մանրամասն դիտարկում է, արդյոք դրա արդյունքում հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտագանցման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քլիրինգային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտագանցման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը:

Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ընդհանուր վարկերի ժամկետանց դասերի միջև տեղափոխվող վարկերի մասնաբաժինը: Պարտագանգման հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք էական ազդեցություն ունեն պարտագանգման հավանականության վրա:

Իրավաբանական անձանց ներքին վարկանիշներ

Բանկը ներդրել է ներքին վարկանիշային մոդելի իր իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար, որոնց համար արժեզրկումից կորուստները հաշվարկվում են պորտֆելի մակարդակով:

Արդյունքում, պարտագանգման հավանականությունը գնահատելու համար իրավաբանական անձանց տրված վարկերի մոտ 98.8%-ի համար (2023թ-ին՝ 98.8%) օգտագործվել են ներքին վարկանիշներ:

Բանկի ներքին իրավական ակտերի համաձայն՝ հաճախորդների վարկանիշների գնահատման համար օգտագործվում են հետևյալ գործոնների խմբերը.

- Ֆինանսական ցուցանիշներ և գործակիցներ,
- Գործունեության ոլորտ/տնտեսության ճյուղ,
- Վարկային պատմություն;
- Վարքագծային և այլ գործոններ:

Կիրառված վարկանիշային մոդելի համաձայն՝ հաճախորդի հնարավոր ամենաբարձր վարկանիշը AAA է, իսկ ամենացածրը՝ D:

Կիրառված վարկանիշային մոդելի համաձայն՝ պարտագանգման հավանականության դրույքները վերագրելի են վարկանշավորված հաճախորդներին՝ կախված նրանց վարկանիշից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի որակի մասին, որոնց Բանկը շնորհել է ներքին վարկանիշներ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և սահմանել է պարտագանգման հավանականության համապատասխան տիրույթ:

	Համախառն գումար	Վարկային կորստի պահուստ	Չուտ գումար	Պարտագանգման հավանականության տիրույթ
AAA-A	179,573,040	215,871	179,357,168	0.42% - 1.23%
BBB-B	44,268,380	218,046	44,050,334	2.11% - 6.19%
C	791,418	12,861	778,557	10.60%
D	191,439	5,188	186,251	18.15%
	224,824,277	451,966	224,372,310	

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի որակի մասին, որոնց Բանկը շնորհել է ներքին վարկանիշներ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և սահմանել է պարտագանգման հավանականության համապատասխան տիրույթ:

	Համախառն գումար	Վարկային կորստի պահուստ	Չուտ գումար	Պարտագանգման հավանականության տիրույթ
AAA-A	148,148,705	147,457	12,077,722	0.09%-0.61%
BBB-B	29,118,897	168,786	19,588,575	0.61%-5.07%
C	940,388	19,245	21,171,437	3.55%-8.53%
D	1,241,853	42,776	39,408,965	6.00% - 14.16%
	179,449,843	378,264	179,071,578	

Պարտքի գումարը պարտագանգման պահին

Պարտքի գումարը պարտագանգման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե՛ պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի կարողությունն առաջիկա պարտագանգման դեպքում և թե՛ հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտագանգման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտագանգման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքների համար պարտագանգման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքների համար պարտքի գումարը պարտագանգման պահին հավասար է այդ վարկերի հաշվեկշռային արժեքին:

Պարտքի գումարը պարտագանգման պահին որոշվում է նախքան պարտագանգման տեղի ունենալու ամսաթիվը չկատարված պարտականություններով վարկերի վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանգման դեպքում

Հաճախորդներին տրված 1-ին փուլի վարկերի, ինչպես նաև անհատական հիմունքով ոչ խոշոր 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար, Բանկը պարտագանգման դեպքում կորուստը հաշվարկում է պորտֆելի մակարդակով: Բանկը պարտագանգման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտագանգման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտագանգման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում է պարտագանգման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումներն ավելի քան 30 օր ժամկետանց են, սակայն ոչ ավել քան 90 օր բոլոր ակտիվների համար, բացառությամբ վարկային ներդրումային արժեթղթերի և բանկային ավանդների:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպություններում,
- վարկառուի զգալի ֆինանսական դժվարությունները,
- վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով,
- վարկանիշի էական վատթարացում՝ ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման պահին շնորհիվ վարկանիշի,
- մակրոտնտեսական ցուցանիշների վատթարացումը և դրանց հնարավոր ազդեցությունը վարկառուի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող վարկային կորուստների մոդելներում Բանկը որպես ապագայամետ տեղեկատվություն օգտագործում է ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված մակրոտնտեսական ցուցանիշները:

Այագայամետ տեղեկատվությունը Բանկը ստանում է երրորդ կողմերից (Արժույթի միջազգային հիմնադրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկից և Եվրասիական զարգացման բանկից): Բանկի Վարկային ռիսկի կառավարման վարչության փորձագետները որոշում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները:

2024թ-ին բազային կանխատեսումների հետ մեկտեղ (տեղի ունենալու 50% (2023թ-ին՝ 60%) հավանականությամբ) Բանկն օգտագործում է նաև ցնցող մակրոտնտեսական փոփոխականներ ակնկալվող վարկային կորուստները լավատեսական (տեղի ունենալու 15% (2023թ-ին՝ 15%) հավանականությամբ) և վատատեսական (տեղի ունենալու 35% (2023թ-ին՝ 25%) հավանականությամբ) սցենարներով հաշվարկելու համար:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկի յուրաքանչյուր սցենարում օգտագործված մակրոտնտեսական ցուցանիշները/ենթադրությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՊԿ սցենար	Որոշված հավանականություն, %			
		2025թ.	2026թ.	2027թ.	
Հիմնական գործոն					
Վարկավորման ծավալը ՀՀ տնտեսությունում, անվանական (տարեկան աճ)	Լավատեսական	15%	20%	20%	20%
	Բազային	50%	12%	11%	11%
	Վատատեսական	35%	-1%	-1%	-1%
ՀՆԱ, անվանական (տարեկան աճ)	Լավատեսական	15%	9%	10%	10%
	Բազային	50%	8%	9%	9%
	Վատատեսական	35%	-4%	-4%	-4%
Պետական բյուջեի եկամուտներ (տարեկան աճ)	Լավատեսական	15%	18%	18%	18%
	Բազային	50%	6%	8%	7%
	Վատատեսական	35%	1%	1%	1%
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք	Լավատեսական	15%	395.72	395.72	395.72
	Բազային	50%	398.00	399.00	399.00
	Վատատեսական	35%	501.78	501.78	501.78
Պետական բյուջեի պակասուրդ (տարեկան աճ)	Լավատեսական	15%	-8%	-14%	-18%
	Բազային	50%	23%	-14%	-18%
	Վատատեսական	35%	54%	-14%	-18%
Արտահանում (տարեկան աճ)	Լավատեսական	15%	54%	54%	54%
	Բազային	50%	-42%	1%	-3%
	Վատատեսական	35%	-73%	0%	0%
Արդյունաբերական արտադրության ծավալը (տարեկան աճ)	Լավատեսական	15%	10%	10%	10%
	Բազային	50%	6%	5%	5%
	Վատատեսական	35%	0%	0%	0%
Գործազրկություն (%)	Լավատեսական	15%	11.80	10.08	8.60
	Բազային	50%	14.36	14.89	14.89
	Վատատեսական	35%	14.96	16.19	17.53
ՄԳԻ, նախորդ տարվա համեմատ, կուտակային	Լավատեսական	15%	100.26	100.26	100.26
	Բազային	50%	103.10	104.00	104.00
	Վատատեսական	35%	107.21	107.21	107.21
Իրական ՀՆԱ (տարեկան աճ)	Լավատեսական	15%	6%	6%	6%
	Բազային	50%	5%	5%	5%
	Վատատեսական	35%	-4%	-4%	-4%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկի յուրաքանչյուր սցենարում օգտագործված մակրոտնտեսական ցուցանիշները/ենթադրությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հիմնական գործոն	Որոշված		2024թ.
	ԱՊԿ սցենար	հավանականություն, %	
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք	Լավատեսական	60%	404.8
	Բազային	15%	431.9
	Վատատեսական	25%	527.4
Արտահանում, մլն. ԱՄՆ դոլար	Լավատեսական	60%	973.1
	Բազային	15%	948.5
	Վատատեսական	25%	913.4

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետզնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզնման, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի գծով: Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին	Ֆին. վիճակի մասին	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Զուտ գումար
		հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական գործիքներ (ոչ դրամական միջոցներով ապահովվածություն)	
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,241,719	-	1,241,719	(1,241,719)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,241,719	-	1,241,719	(1,241,719)	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(39,069,626)	-	(39,069,626)	39,069,626	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(39,069,626)	-	(39,069,626)	39,069,626	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին	Ֆին. վիճակի մասին	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Զուտ գումար
		հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական գործիքներ (ոչ դրամական միջոցներով ապահովվածություն)	
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	534,704	-	534,704	(534,704)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	534,704	-	534,704	(534,704)	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(9,653,902)	-	(9,653,902)	9,653,902	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(9,653,902)	-	(9,653,902)	9,653,902	-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոնն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելները՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- փոխառու միջոցների հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ վաճառվել որպես ապահովություն՝ դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության մոնիտորինգ:

Գանձապետական ծառայությունը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետական ծառայությունը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետական ծառայությունն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով: Ռիսկերի կառավարման ծառայությունը իրականացնում է իրացվելիության կանոնավոր ստրես-թեսթեր՝ շուկայական սովորական և ոչ բարենպաստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետական ծառայության կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը վերագրվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանին, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	(Ներհոսքի)/ արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	2,170,723	-	-	-	-	-	2,170,723	2,163,422
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	39,096,561	-	-	-	-	-	39,096,561	39,069,626
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	307,259,539	32,899,925	67,091,343	78,780,276	41,951,936	-	527,983,018	517,258,958
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	150,675	4,526,278	6,461,044	13,807,030	-	24,945,026	23,040,538
Այլ փոխառու միջոցներ	112,966	1,173,745	7,735,360	7,627,449	46,843,799	11,552,532	75,598,677	62,588,559
Ստորադաս փոխառություններ	-	472,405	-	467,904	3,778,891	11,617,575	16,336,775	9,891,943
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	61,032	122,063	174,276	330,107	1,677,951	748,869	3,114,298	2,241,356
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,998,784	595,340	-	3,884,587	-	-	6,478,711	6,478,711
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	350,699,605	35,414,153	79,527,257	97,551,367	108,059,607	23,918,976	695,723,789	662,733,113
Փոխատվության հանձնառություններ	79,710,133	-	-	-	-	-	-	-

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	(Ներհոսքի)/ արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	5,146,136	-	-	-	-	-	5,146,136	5,143,275
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9,660,064	-	-	-	-	-	9,660,064	9,653,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	246,122,498	31,259,106	46,962,065	65,724,457	24,551,035	-	414,619,161	407,348,572
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	66,574	2,829,917	275,505	10,255,333	-	13,427,329	12,471,310
Այլ փոխառու միջոցներ	474,892	1,207,324	6,892,942	8,375,911	31,029,127	3,569,163	51,549,359	43,388,885
Ստորադաս փոխառություններ	-	543,696	-	307,306	6,820,507	-	7,671,509	6,285,253
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	68,810	137,621	198,931	382,094	2,087,877	1,017,876	3,893,209	2,731,024
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	803,303	315,437	-	2,594,516	-	-	3,713,256	3,713,256
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	262,275,703	33,529,758	56,883,855	77,659,789	74,743,879	4,587,039	509,680,023	490,735,477
Փոխատվության հանձնառություններ	58,431,886	-	-	-	-	-	-	-

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ըստ ավանդատուի պահանջի, որի դեպքում ավանդատուն կորցնում է հաշվեգրված տոկոսները: Վերը ներկայացված աղյուսակում այդ ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Ստորև ներկայացված է այդ ավանդների դասակարգումն ըստ մարման ժամկետների:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	17,611,544	15,995,272
1-ից 3 ամիս ժամկետով	27,466,471	24,479,567
3-ից 6 ամիս ժամկետով	47,917,444	33,909,799
6-ից 12 ամիս ժամկետով	63,227,464	53,945,782
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	26,892,927	20,272,704
	183,115,850	148,603,124

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱՎՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	101,366,337	-	-	-	-	-	-	101,366,337
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	6,739	56,130	2,529,058	-	-	30,930,488	-	33,522,415
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,241,719	-	-	-	-	-	-	1,241,719
Ներդրումային արժեթղթեր	19,263,985	2,635,323	20,255,997	102,041,321	33,616,448	315,801	-	178,128,875
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,385,596	26,429,202	102,105,488	201,062,432	82,782,205	-	6,653,817	428,418,740
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	14,442,204	-	14,442,204
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,938,986	-	1,938,986
Այլ ակտիվներ	5,924,596	621,393	4,509,059	776,162	-	4,655,573	-	16,486,783
Ընդամենը ակտիվներ	137,188,972	29,742,048	129,399,602	303,879,915	116,398,653	52,283,052	6,653,817	775,546,059
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	2,163,422	-	-	-	-	-	-	2,163,422
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	39,069,626	-	-	-	-	-	-	39,069,626
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	307,108,617	32,204,347	139,683,048	38,262,946	-	-	-	517,258,958
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	149,425	10,649,830	12,241,283	-	-	-	23,040,538
Ստորադաս փոխառու միջոցներ	-	465,511	439,314	2,866,538	6,120,580	-	-	9,891,943
Այլ փոխառություններ	112,695	1,158,225	14,652,331	38,817,848	7,847,460	-	-	62,588,559
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	1,257,142	-	1,257,142
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	4,402,859	-	-	-	-	-	4,402,859
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	60,452	119,254	467,833	1,284,023	309,794	-	-	2,241,356
Այլ պարտավորություններ	1,998,785	1,437,482	4,462,448	2,170,105	-	-	-	10,068,820
Ընդամենը պարտավորություններ	350,513,597	39,937,103	170,354,804	95,642,743	14,277,834	1,257,142	-	671,983,223
Զուտ դիրքը	(213,324,625)	(10,195,055)	(40,955,202)	208,237,172	102,120,819	51,025,910	6,653,817	103,562,836

Բացասական կարճաժամկետ ժամկետայնության դիրքը կառավարելու համար Բանկը հիմնվում է ներդրումային արժեթղթերի պորտֆելի վրա, որից 13,748,540 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը կարող են վաճառվել, իսկ 164,745,060 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը կարող են գրավադրվել հետզնման պայմանագրերով, և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ժամկետային ավանդները կերկարաձգվեն մարման ժամկետից հետո և այն հասնաձևանքի վրա, որ ցպահանջ պարտավորությունների նվազագույն օրական մնացորդը պակաս չի եղել 217,890,143 հազար դրամից վերջին երկու տարիների ընթացքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	62,862,898	-	-	-	-	-	-	62,862,898
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	168,285	-	572,641	-	-	28,780,246	-	29,521,172
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	534,704	-	-	-	-	-	-	534,704
Ներդրումային արժեթղթեր	11,422,798	1,283,121	11,640,054	62,859,030	45,520,749	30,792	-	132,756,544
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	8,334,844	20,976,504	75,605,821	163,972,278	63,765,088	-	4,243,377	336,897,912
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	14,137,997	-	14,137,997
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,420,279	-	2,420,279
Այլ ակտիվներ	3,499,030	273,920	3,862,690	391,653	-	4,289,759	-	12,317,052
Ընդամենը ակտիվներ	86,822,559	22,533,545	91,681,206	227,222,961	109,285,837	49,659,073	4,243,377	591,448,558
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	5,143,275	-	-	-	-	-	-	5,143,275
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9,653,902	-	-	-	-	-	-	9,653,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	245,984,925	30,710,096	108,098,743	22,554,808	-	-	-	407,348,572
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	66,040	2,975,562	9,429,708	-	-	-	12,471,310
Ստորադաս փոխառու միջոցներ	-	303,754	288,827	5,692,672	-	-	-	6,285,253
Այլ փոխառություններ	417,646	1,112,214	14,058,925	25,559,908	2,240,192	-	-	43,388,885
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	915,828	-	915,828
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	4,376,994	-	-	-	-	-	4,376,994
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	42,674	83,812	371,757	1,393,272	839,509	-	-	2,731,024
Այլ պարտավորություններ	803,303	1,006,813	3,201,937	1,522,810	-	-	-	6,534,863
Ընդամենը պարտավորություններ	262,045,725	37,659,723	128,995,751	66,153,178	3,079,701	915,828	-	498,849,906
Չուս դիրքը	(175,223,166)	(15,126,178)	(37,314,545)	161,069,783	106,206,136	48,743,245	4,243,377	92,598,652

Բացասական կարճաժամկետ ժամկետայնության դիրքը կառավարելու համար Բանկը հիմնվում է ներդրումային արժեթղթերի պորտֆելի վրա, որից 13,075,237 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը կարող են վաճառվել, իսկ 119,915,961 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը կարող են գրավադրվել հետգնման պայմանագրերով, և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ժամկետային ավանդները կերկարաձգվեն մարման ժամկետից հետո և այն հանգամանքի վրա, որ ցպահանջ պարտավորությունների նվազագույն օրական մնացորդը պակաս չի եղել 194,330,035 հազար դրամից վերջին երկու տարիների ընթացքում:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ցուցանիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները, ցպահանջ ավանդները և ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. հազ. դրամ Առդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Առդիտի չենթարկված
Դեկտեմբեր ամսվա միջին ցուցանիշ	68.94%	74.32%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

28 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Բանկի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր վարկային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը չեն փոփոխվել նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն չափին:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Հիմնական կապիտալ	92,898,409	85,455,552
Լրացուցիչ կապիտալ	16,489,026	6,907,272
Ընդամենը կապիտալ	109,387,435	92,362,824
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ՝ ներառյալ վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	656,559,649	505,042,841
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցությունը)	16.66%	18.29%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն հաստատուն ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի տրամադրման հանձնառություններ	47,829,392	32,491,542
Վարկային քարտերի տրամադրման հանձնառություններ	10,044,079	9,226,945
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	20,594,992	16,713,399
	78,468,463	58,431,886
Վարկային կորստի պահուստ	(277,560)	(219,242)

Վերը ներկայացված պայմանագրերով նախատեսված ընդհանուր փոխառվածքային հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը: Փոխառվածքային հանձնառությունները դասված են 1-ին փուլ:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների ընդհանուր գումարից 10,736,422 հազար դրամ գումարով գործիքներն ունեն ներքին վարկանիշ, որոնցից A-AAA վարկանիշով գործիքները կազմում են 8,908,329 հազար դրամ և B-BBB վարկանիշով գործիքները՝ 1,828,093 հազար դրամ (2023թ-ին ներքին վարկանիշ ունեին ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների ընդհանուր գումարից 12,299,252 հազար դրամ գումարով գործիքները, որոնցից A-AAA վարկանիշով գործիքները կազմում էին 9,407,406 հազար դրամ և B-BBB վարկանիշով գործիքները՝ 2,891,846 հազար դրամ):

30 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել զարգացած երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համարժեքորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	2,711,851	842,389

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2023թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	379,731	10.18	375,916	11.78%
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,614,757	5.76%	4,700,762	7.82%
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի ձեռքբերում	821,033	5.09%	-	-
Այլ պարտավորություններ	1,966,294	-	486,451	-

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	27,494	43,888
Տոկոսային ծախս	(325,629)	(213,205)

(զ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը հիմնականում իրենցից ներկայացնում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ կապակցված կողմերը:

Ստորև ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Այլ կապակցված կողմեր	
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	-	-	661,407	7.54%
Վարկային կորստի պահուստ	-	-	(549)	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,902,433	4.59%	2,011,978	7.27%
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի ձեռքբերում	2,712,208	4.54%	230,773	4.60%
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	100	-	96,307	-
Տոկոսային ծախս	(330,086)	-	(72,137)	-
Այլ ծախսեր			(947,967)	

Ստորև ներկայացված են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Այլ կապակցված կողմեր	
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	4,146	12.56%	912,072	5.66%
Վարկային կորստի պահուստ	(13)		(427)	
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8,949,841	5.59%	1,179,724	7.46%
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	56		35,234	
Տոկոսային ծախս	(363,922)		(58,081)	
Այլ ծախսեր	-		(422,964)	

32 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. Իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը ցածր էր վերջիններիս 164,401,053 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 119,681,308 հազար դրամ) 2,083,039 հազար դրամով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,186,858 հազար դրամով):

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ այլ փոխառությունների, ստորադաս փոխառությունների, թողարկված պարտքային արժեթղթերի և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	1,066,267	12,367,606	-	13,433,873
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	-	-	295,395	295,395
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	4,417,923	4,417,923

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	-	13,044,445	-	13,044,445
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	-	-	30,792	30,754
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	1,928,272	1,928,272

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գներ, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունն առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը գեղջելու համար արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 8.1%-8.8% (2023թ-ին՝ 8.1%-8.7%) գեղջման դրույքներ և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 11.2%-21.3% (2023թ-ին՝ 14.0%-21.3%) գեղջման դրույքներ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունն առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ արտարժույթով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 3.0%-9.7% (2023թ-ին՝ 4.5%-9.9%) դրույքներ և ՀՀ դրամով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 8.2%-9.7% (2023թ-ին՝ 9.0%-10.8%) դրույքներ:

Այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս փոխառությունների իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունն առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ արտարժույթով արտահայտված միջոցների գծով կիրառվում են 4.3%-11.0% (2023թ-ին՝ 7.6%-8.6%) դրույքներ և ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցների գծով կիրառվում են 7.5%-13.5% (2023թ-ին՝ 7.6%-11.7%) դրույքներ:

Ընթացիկ հաշիվների և ավանդների իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունն առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ արտարժույթով ներգրավված միջոցների գծով կիրառվում են 2.0%-4.5% (2023թ-ին՝ 2.5%-4.0%) դրույքներ և ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների գծով կիրառվում են 8.1%-9.9% (2023թ-ին՝ 8.1%-9.7%) գեղջման դրույքներ:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունն օգտագործել է 6% (2023թ-ին՝ 6%) գեղջման դրույք:

Համադրում

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ դասակարգված իրական արժեքի փոփոխությունների համադրումը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկերի	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ կորպորատիվ բաժնետոմսեր
Շահույթ կամ վնաս		
Իրական արժեքը առ 1 հունվարի	1,928,272	30,792
Գնումներ	2,703,760	208,098
Մարումներ	(115,987)	-
Ճանաչված տոկոսային եկամուտ	157,157	-
Չուտ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից	(255,280)	-
Իրական արժեքի փոփոխություն	-	56,505
Իրական արժեքը առ 31 դեկտեմբերի	4,417,922	295,395

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ դասակարգված իրական արժեքի փոփոխությունների համադրումը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկերի	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ կորպորատիվ բաժնետոմսեր
Շահույթ կամ վնաս		
Իրական արժեքը առ 1 հունվարի	-	30,754
Գնումներ	1,849,266	-
Մարումներ	(13,672)	-
Ճանաչված տոկոսային եկամուտ	15,685	-
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	76,993	-
Իրական արժեքի փոփոխություն	-	38
Իրական արժեքը առ 31 դեկտեմբերի	1,928,272	30,792

«Ինեկորանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ֆինանսական տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	13

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական Եզրակացություն

«Ինեկոբանկ» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ինեկոբանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2023թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր Էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՅՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՅՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ենթակայացված Է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք Էթիկայի պահանջման մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի Էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել ենք այդ հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք տրամադրում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ

Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից Շանթազրույթում 16-ում:

Աուդիտի առանցքային հարց	Աուդիտի առանցքային հարցի հետ կապված իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները կազմում են ընդհանուր ակտիվների 57%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ, որոնք ներկայացված են ստորև:</p> <p>Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետ կապված.</p> <ul style="list-style-type: none"> - պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտազանցման ղեկավարի ժամանակին բացահայտում հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների հետ կապված (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ 9) համաձայն), - պարտազանցման հավանականության և պարտազանցման ղեկավարում առաջացող կորստի գնահատում; - ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար. <p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների մեծ ծավալի և ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:</p>	<p>Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության առանցքային դրույթները ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ համապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում ներգրավելով նաև պարտքային ռիսկի գծով մեր մասնագետներին:</p> <p>Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետ կապված ղեկավարության կողմից կատարված մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար մենք իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի՝ փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, թե արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները: - ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք ժամկետանց օրերի հաշվարկը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը, որն օգտագործվում է որպես հիմք վարկերը փուլերի միջև բաշխելու համար: - 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերին բաշխված՝ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, գնահատել ենք համապատասխան մոդելների տեղին լինելը և ստուգել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մոդելներ մուտքագրված տվյալների ամբողջականությունը և ճշգրտությունը՝ մոդելի ելակետային տվյալները համադրելով առաջնային փաստաթղթերի տվյալների հետ ընտրանքային կարգով:

	<ul style="list-style-type: none"> - իրավաբանական անձանց տրված՝ 3-րդ փուլ բաշխված վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ իրացվելի գրավի գծով գնահատված մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները՝ հիմք ընդունելով շուկայում հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը: - գնահատել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարած գնահատումները 2023թ. փաստացի արդյունքների հետ: - գնահատել ենք նաև, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:
--	--

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ այս աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ընթերցել վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությունն ընթերցելիս դիտարկել, թե արդյոք ամկա են Էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվության միջև կամ այլ Էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով Էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Բանկը լուծարելու կամ Բանկի

գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են Եական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի Եական խեղաթյուրումը, երբ առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են Եական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների Եական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է Եական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Եական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեությունը շարունակելու դադարեցմանը:

– գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Իրինա Գևորգյան
Ղեկավար գործընկեր, «ԲԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն

«ԲԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՍՊԸ
9 ապրիլի 2024թ.

	Ծնթյու.	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեղծողով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	5	51,261,723	39,899,958
Տոկոսային ծախս	5	(18,687,023)	(16,788,441)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		32,574,700	23,111,517
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	6	9,889,473	7,187,756
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	6	(4,036,544)	(3,073,144)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		5,852,929	4,114,612
Չուտ (վնաս)/օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով		(72,592)	355,977
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	7	7,528,491	12,609,714
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով		-	218
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	8	489,364	373,211
Գործառնական եկամուտ		46,372,892	40,565,249
Ֆինանսական գործիքների (արժեզրկումից զուտ կորուստներ)/արժեզրկման զուտ վերականգնում	9	(512,730)	1,768,295
Գործառնական եկամուտն արժեզրկումից հետո		45,860,162	42,333,544
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(8,265,913)	(8,909,257)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	10	(5,242,835)	(4,398,268)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		32,351,414	29,026,019
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(5,987,961)	(5,380,377)
Շահույթ տարվա համար		26,363,453	23,645,642
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Հողի և շենքերի վերագնահատում		2,558,708	-
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս</i>		<i>2,558,708</i>	<i>-</i>
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		283,436	(379,787)
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար		-	1,390
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>		<i>283,436</i>	<i>(378,397)</i>
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)՝ առանց շահութահարկի		2,842,144	(378,397)
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		29,205,597	23,267,245

8-ից 82-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Տնօրինության կողմից 2024թ. ապրիլի 9-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Հայկ Ոսկանյան
 Գործադիր տնօրեն

Արշալույս Սահակյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	62,862,898	101,658,852
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		-	23,991
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13	29,521,172	27,111,928
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14	534,704	3,088,545
Ներդրումային արժեթղթեր	15		
– Բանկի կողմից պահվող		121,543,425	90,439,987
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		11,213,119	5,838,637
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16	336,897,912	278,784,266
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	14,137,997	10,893,667
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	18	2,420,279	2,343,410
Այլ ակտիվներ	19	12,317,052	12,807,231
Ընդամենը ակտիվներ		591,448,558	532,990,514
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	5,143,275	6,329,864
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	21	9,653,902	5,576,694
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ		-	1,845
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22	407,348,572	373,383,546
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	23	12,471,310	6,528,169
Այլ փոխառու միջոցներ	24	43,388,885	43,153,419
Ստորադաս փոխառություններ	24	6,285,253	6,102,830
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		4,376,994	4,223,221
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	915,828	246,682
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	18	2,731,024	2,613,481
Այլ պարտավորություններ	25	6,534,863	8,437,707
Ընդամենը պարտավորություններ		498,849,906	456,597,458
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ	26		
Բաժնետիրական կապիտալ		19,545,758	19,545,758
Էմիսիոն եկամուտ		7,753,923	7,753,923
Գլխավոր պահուստ		3,500,000	3,500,000
Ծենքերի վերագնահատման պահուստ		4,220,851	1,687,386
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		39,232	(244,204)
Զբաղիված շահույթ		57,538,888	44,150,193
Ընդամենը սեփական կապիտալ		92,598,652	76,393,056
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		591,448,558	532,990,514

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	50,534,335	39,564,896
Վճարված տոկոսներ	(16,436,262)	(16,547,030)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	9,860,025	7,160,312
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(4,036,544)	(3,073,144)
Չուտ մուտքեր իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	(50,446)	315,199
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	8,225,716	13,595,033
Այլ մուտքեր գործառնական գործունեությունից	489,364	187,434
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական և անձնակազմի գծով ծախսեր	(12,451,170)	(9,516,830)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(2,483,021)	(16,349,821)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	2,524,792	312,902
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(55,405,540)	(72,866,310)
Այլ ակտիվներ	1,032,346	(5,584,105)
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ		
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(1,074,968)	6,995,494
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	3,675,525	(36,478,199)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,695,525	143,463,311
Այլ պարտավորություններ	(1,717,167)	3,579,557
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը	11,382,510	54,758,699
Վճարված շահութահարկ	(5,785,042)	(2,211,400)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	5,597,468	52,547,299
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(1,316,919)	(1,379,111)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք	46,887	16,289
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(147,676,447)	(7,225,487)
Մուտքեր իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի մարումից	113,056,573	2,338,485
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	(35,889,906)	(6,249,824)
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վճարված շահարժիհներ	26 (13,000,001)	(6,000,094)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	23 5,683,043	4,736,188
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	23 -	(1,500,000)
Ստացված այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս պարտավորություններ	24 12,496,778	13,694,502
Այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս պարտավորությունների մարում	24 (12,691,431)	(21,086,605)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարումներ	18 (774,703)	(722,644)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	(8,286,314)	(10,878,653)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ	(38,578,752)	35,418,822
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(247,308)	(9,631,992)
Արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը	30,106	(25,949)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	101,658,852	75,897,971
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	12 62,862,898	101,658,852

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	19,545,758	7,753,923	3,500,000	1,687,386	(244,204)	44,150,193	76,393,056
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	26,363,453	26,363,453
Այլ համապարփակ եկամուտ							
Հողի և շենքերի վերագնահատում՝ առանց շահութահարկի	-	-	-	2,558,708	-	-	2,558,708
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ							
– իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	-	-	283,436	-	283,436
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	2,558,708	283,436	-	2,842,144
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	2,558,708	283,436	26,363,453	29,205,597
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում							
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(13,000,001)	(13,000,001)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(13,000,001)	(13,000,001)
Տեղափոխում վերագնահատումից աճից չբաշխված շահույթ	-	-	-	(25,243)	-	25,243	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	19,545,758	7,753,923	3,500,000	4,220,851	39,232	57,538,888	92,598,652

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահա- տումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	14,545,680	7,753,923	3,500,000	1,712,628	134,193	31,479,481	59,125,905
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	23,645,642	23,645,642
Այլ համապարփակ վնաս							
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ							
– իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	-	-	(379,787)	-	(379,787)
– շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	-	-	-	-	1,390	-	1,390
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս	-	-	-	-	(378,397)	-	(378,397)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	(378,397)	23,645,642	23,267,245
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում							
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում	5,000,078	-	-	-	-	(5,000,078)	-
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(6,000,094)	(6,000,094)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	5,000,078	-	-	-	-	(11,000,172)	(6,000,094)
Տեղափոխում վերագնահատումից աճից չբաղիված շահույթ	-	-	-	(25,242)	-	25,242	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	19,545,758	7,753,923	3,500,000	1,687,386	(244,204)	44,150,193	76,393,056

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ինելոքսնկ» ՓԲԸ-ն (Բանկ) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 1996թ-ին: Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0001, Թումանյան փ. 17:

Բանկն ունի 25 մասնաճյուղ (2022թ-ին՝ 24 մասնաճյուղ) և գլխամասային գրասենյակ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի բաժնետերերն են Ավետիս Բալոյանը (39.98%) և Կարեն Սաֆարյանը (34.58%):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2020թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանի և Հայաստանի միջև բռնկվեց զինված հակամարտություն Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ, որին հաջորդեց հրադադարի մասին համաձայնագիրը: Չնայած հրադադարի մասին համաձայնագրի, Հայաստանի և Ադրբեջանի զինված ուժերը ներքաշվեցին սահմանային բախման մեջ, ինչն իր հերթին մեծացրեց անորոշությունը գործարար միջավայրում: 2023թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանի ռազմական ուժերը սկսեցին նոր ռազմական գործողություն, որի հետևանքով Լեռնային Ղարաբաղի բնակչությունը ստիպված էր լքել իր բնակավայրը և տեղափոխվել Հայաստան՝ Ադրբեջանին թողնելով հսկողությունը տարածքի նկատմամբ:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հումքային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՄ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՀՄՄ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և հողի ու շենքերի, որոնք ներկայացված են վերագնահատված արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 404.79 դրամ և 393.57 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և համապատասխանաբար 447.90 դրամ և 420.06 դրամ 1 եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն սպազա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4(ե) (i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման մեջ սպազայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 27(գ):
- չափանիշների սահմանում՝ որոշելու համար ֆինանսական ակտիվների դուրսգրման սահմանաչափը, որից հետո վերականգնումներ չեն ակնկալվում:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար – Ծանոթագրություն 27(գ),
- հողի և շենքերի վերագնահատում – Ծանոթագրություն 17:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի փոփոխություններ

Կառուցվող շենքերի վերագնահատում

Բանկը վերանայել է հիմնական միջոցների իր հաշվառման մեթոդը սկզբնական ճանաչումից հետո հիմնական միջոցների որոշակի դասերի չափման տեսանկյունից: Բանկը նախկինում չափում էր կառուցվող շենքերը՝ օգտագործելով սկզբնական արժեքի մոդելը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին Բանկը որոշեց փոխել «Հող և շենքեր» դասում ներառված կառուցվող շենքերի հաշվառման մեթոդը, քանի որ գտնում է, որ արժեքի վերագնահատման մոդելն ավելի արդիական տեղեկատվություն է տրամադրում իր ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին՝ առավել համապատասխանելով իր մրցակիցների կողմից կիրառվող մոտեցումներին: Բացի այդ, գնահատման հասանելի մեթոդներն ապահովում են շենքի իրական արժեքի արժանահավատ գնահատում: Բանկը վերագնահատման մոդելը կիրառել է առաջընթաց:

Սկզբնական ճանաչումից հետո կառուցվող շենքերը չափվում են իրական արժեքով վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ, մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 17-ում:

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և ստանդարտների մեկնաբանություններ

Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Որոշ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ առաջին անգամ կիրառվում են 2023թ-ին, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

Տեղեկատվություն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի վերաբերյալ

Բանկը կիրառում է «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումը» (ՀՀՄՄ 1-ի և ՖՀՄՄ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ) 2023թ. հունվարի 1-ից: Թեև փոփոխությունները չեն հանգեցրել որևէ փոփոխության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում, դրանք ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պահանջում են բացահայտել հաշվապահական հաշվառման «էական», այլ ոչ «նյութական» մասերը: Փոփոխությունները ներառում են նաև ուղեցույց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ կապված էականության հասկացության կիրառման վերաբերյալ՝ օգնելով կազմակերպություններին տրամադրել կազմակերպությանը հատուկ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ օգտակար տեղեկատվություն, որն անհրաժեշտ է օգտագործողներին ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվությունը հասկանալու համար:

Դեկվարությունը վերանայել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և թարմացրել է Ծանոթագրություն 4-ում «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր» (2022թ-ին՝ «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր») բացահայտված որոշակի տեղեկատվությունը՝ փոփոխություններին համապատասխան:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց հետ կապված որոշում է կայացվել իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկը և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի մասով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող տոկոսադրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4(գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները և վճառքների գծով միջնորդավճարները, ճանաչվում է համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրման, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս: Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Բանկը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը

հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապահանջման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 27(գ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չհասնող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի անել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 27(գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն անել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն,
- *օգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*՝ որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք երթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 27(գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 27(գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է անորոշագույն արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանակությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Դա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝* որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝* սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝* Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝* ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(ե) Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը (տես՝ Ծանոթագրություն 4(ե)(i)) և
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(i)):

(ը) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր, այլ փոխառություններ և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառությունները և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(թ) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դերիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՄ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4(ե)(iv)) ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

(ժ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ի) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Հողատարածքը և շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա հողատարածքի և շենքերի իրական արժեքների փոփոխություններից: Եթե հողատարածքի և շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Մակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Եթե հողատարածքի և շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Մակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 50 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ 5-ից 7 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում 9 տարի
- փոխադրամիջոցներ 5 տարի
- այլ 5-ից 7 տարի

(լ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահաբաժիններ

Ծահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի

(ի) Առգրավված գրավ

Առգրավված գույքը հաշվառվում է սկզբնական արժեքից և գուտ իրացման արժեքից նվազագույնով:

(ծ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները: Ընթացիկ հարկի վճարման ենթակա կամ ստացվելիք գումարն իրենից ներկայացնում է հարկի վճարման կամ ստացման ենթակա ակնկալվող գումարի լավագույն գնահատականը, որն արտացոլում է շահութահարկի հետ կապված անորոշությունը, եթե այդպիսին կա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք գործարքի պահին ո՛չ ազդում են հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա և ո՛չ առաջացնում են հավասար հարկվող կան նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(կ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեությունում, որից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից:

(հ) Գեռևա չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2023թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների և փոփոխությունների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1- փոփոխություններ)
- Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)

5 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	40,650,525	31,691,759
Ներդրումային արժեթղթեր	8,627,543	7,701,476
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,764,746	454,132
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	208,282	24,986
Այլ	10,627	27,605
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	51,261,723	39,899,958
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,313,878	8,906,103
Այլ փոխառություններ	3,816,867	3,619,665
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	944,638	2,652,965
Ստորադաս փոխառություններ	597,459	663,384
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	577,873	492,910
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	303,149	281,065
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	133,159	172,349
Ընդամենը տոկոսային ծախս	18,687,023	16,788,441
Չուտ տոկոսային եկամուտ	32,574,700	23,111,517

6 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	6,290,065	3,429,303
Դրամական փոխանցումներ	1,241,626	894,992
Հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	1,234,969	868,844
Դրամական միջոցների կանխիկացում	431,445	1,257,176
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	313,790	190,038
Այլ	377,578	547,403
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	9,889,473	7,187,756
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	3,065,723	2,069,587
SMS-ի միջոցով ծանուցման վճարներ	440,312	205,412
Ֆինանսական կազմակերպությունների հետ իրականացվող կանխիկ և անկանխիկ գործառնությունների գծով ծախսեր	269,201	570,705
Դրամական փոխանցումներ	204,401	197,911
Այլ	56,907	29,529
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	4,036,544	3,073,144
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ	5,852,929	4,114,612

Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը չափվում է հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված հատուցման հիման վրա: Բանկը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Պայմանավորված ծառայությունների բնույթով՝ Բանկը չունի էական պայմանագրի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ:

Ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչումը ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայություններ	Բանկը մատուցում է բանկային ծառայություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, այդ թվում՝ հաշիվների կառավարման, վարկային քարտերի և հաշիվների սպասարկման, փոխանցումների ծառայություններ: Հաշիվների ընթացիկ կառավարման և սպասարկման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից ամսական կտրվածքով: Բանկը կանոնավոր կերպով սահմանում է դրույքաչափեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների համար առանձին հիմունքով: Գործարքների վճարները, ներառյալ դրամական փոխանցումների և գործարքների մշակման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:	Հաշիվների վարումից ստացվող հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց: Գործարքների և գործարքների մշակման վճարները ճանաչվում են ժամանակի որոշակի պահին՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:

7 Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Չուտ օգուտ արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից	8,225,716	13,595,033
Չուտ կորուստ արտարժույթի վերագնահատումից	(697,225)	(985,319)
	7,528,491	12,609,714

8 Չուտ այլ գործառնական եկամուտ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	589,816	525,404
Այլ	(100,452)	(152,193)
	489,364	373,211

9 Ֆինանսական գործիքների (արժեզրկումից զուտ կորուստներ)/ արժեզրկման զուտ վերականգնում

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(484,942)	1,796,060
Ներդրումային արժեթղթեր	(55,859)	6,882
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(32,629)	80,454
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,106	(25,949)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	26,119	(82,069)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	2,239	(401)
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,236	(6,682)
	(512,730)	1,768,295

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հաճախորդներին տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2023թ. և 2022թ. համար:

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	212,066	16,642	374,136	602,844
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,332	(1,332)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(369)	379	(10)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,460)	(3,543)	5,003	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(21,212)	(10,767)	(278,977)	(310,956)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	183,136	-	-	183,136
Վերականգնումներ	-	-	297,314	297,314
Չուտ դուրսգրումներ	-	-	(81,582)	(81,582)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններ	6,764	47	1,439	8,250
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	380,257	1,426	317,323	699,006

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,310,093	1,360,176	1,932,843	4,603,112
Տեղափոխում 1-ին փուլ	254,483	(234,818)	(19,665)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(59,363)	75,118	(15,755)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(47,938)	(518,821)	566,759	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(2,006,987)	861,823	(384,648)	(1,529,812)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	2,142,574	-	-	2,142,574
Վերականգնումներ	-	-	2,028,856	2,028,856
Չուտ դուրսգրումներ	-	-	(3,189,295)	(3,189,295)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններ	233	75	51	359
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,593,095	1,543,553	919,146	4,055,794

հազ. դրամ	2022թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	214,663	125,734	848,969	1,189,366
Տեղափոխում 1-ին փուլ	122,647	(71,782)	(50,865)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(113)	1,085	(972)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(9)	(147)	156	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(226,182)	(33,288)	(193,171)	(452,641)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	131,357	-	-	131,357
Վերականգնումներ	-	-	433,309	433,309
Չուտ դուրսգրումներ	-	-	(596,250)	(596,250)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններ	(30,297)	(4,960)	(67,040)	(102,297)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	212,066	16,642	374,136	602,844

հազ. դրամ	2022թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,650,619	1,823,929	3,428,153	6,902,701
Տեղափոխում 1-ին փուլ	580,624	(523,579)	(57,045)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(92,467)	154,847	(62,380)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(29,709)	(346,745)	376,454	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(2,063,486)	252,190	(818,928)	(2,630,224)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,267,359	-	-	1,267,359
Վերականգնումներ	-	-	3,056,662	3,056,662
Չուտ դուրսգրումներ	-	-	(3,983,773)	(3,983,773)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններ	(2,847)	(466)	(6,300)	(9,613)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,310,093	1,360,176	1,932,843	4,603,112

10 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա*	1,702,807	1,684,589
Համակարգչային ծրագրերի և սերվերի սպասարկման ծախսեր	818,539	619,215
Վճարումներ Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	603,691	439,657
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	451,214	379,249
Շուկայավարում և հասարակայնության հետ կապեր	354,897	392,743
Մասնագիտական ծառայություններ**	147,341	88,095
Ապահովագրություն	120,690	113,563
Անվտանգության ծառայություն	113,789	76,461
Չհատուցվող հարկեր	104,849	69,148
Վարձակալության ծախսեր	91,613	42,203
Կապի ծառայություններ	86,206	82,717
Գրասենյակային ծախսեր	73,680	72,860
Վարկային բյուրոյին վճարված վճարներ	34,233	61,571
Այլ	539,286	276,197
	5,242,835	4,398,268

* 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մաշվածության և ամորտիզացիայի գումարում ներառված 512,227 հազար դրամ գումարը (2022թ-ին՝ 510,518 հազար դրամ) վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ամորտիզացիային (տես Ծանոթագրություն 18 (ա, բ)):

** 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մասնագիտական ծառայությունների գումարում ներառված Բանկի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի արժեքը՝ 43,200 հազար դրամի չափով և ոչ աուդիտորական ծառայությունների արժեքը՝ 8,280 հազար դրամի չափով, որոնք պետք է վճարվեն աուդիտորական ընկերությանը: Նշված բոլոր գումարները ներկայացված են ներառյալ ԱԱՀ:

11 Ծահութահարկի գծով ծախս

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	5,938,815	5,539,438
Պակաս հաշվարկված նախորդ տարիներում	3,886	1,390
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	45,260	(160,451)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	5,987,961	5,380,377

2023թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ-ին՝ 18%):

Հարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2023թ. հազ. դրամ	%	2022թ. հազ. դրամ	%
Շահույթը մինչև շահութահարկով հարկումը	32,351,414		29,026,019	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	5,823,254	18.0	5,224,683	18.0
Չնվազեցվող ծախսեր	160,821	0.5	154,304	0.5
Պակաս հաշվարկված նախորդ տարիներում	3,886	0.0	1,390	0.0
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	5,987,961	18.5	5,380,377	18.5

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,987	(5,419)	-	568
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(23,741)	(32,386)	-	(56,127)
Ներդրումային արժեթղթեր	83,045	(69,795)	(62,218)	(48,968)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(242,129)	183,015	-	(59,114)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(639,875)	29,774	(561,668)	(1,171,769)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(421,814)	(13,836)	-	(435,650)
Այլ ակտիվներ	(22,991)	27,178	-	4,187
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	33,803	-	33,803
Այլ փոխառու միջոցներ	(38,136)	15,557	-	(22,579)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	470,427	21,157	-	491,584
Այլ պարտավորություններ	582,545	(234,308)	-	348,237
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(246,682)	(45,260)	(623,886)	(915,828)

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,316	4,671	-	5,987
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(5,575)	(18,166)	-	(23,741)
Ներդրումային արժեթղթեր	(3,643)	3,624	83,064	83,045
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(156,262)	(85,867)	-	(242,129)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(576,772)	(63,103)	-	(639,875)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(362,700)	(59,114)	-	(421,814)
Այլ ակտիվներ	40,737	(63,728)	-	(22,991)
Այլ փոխառու միջոցներ	(38,839)	703	-	(38,136)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	398,904	71,523	-	470,427
Այլ պարտավորություններ	212,637	369,908	-	582,545
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(490,197)	160,451	83,064	(246,682)

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	16,896,071	16,942,913
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	14,341,469	73,706,221
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- A1-ից A3 վարկանիշով	678,480	1,909,766
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	158,335	-
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	353,429	759,278
- B1-ից ցածր վարկանիշով	1,970	2,036
- վարկանիշ չունեցող	528,038	615,026
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	1,720,252	3,286,106
Կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ բանկերում		
- A1-ից A3 վարկանիշով	21,753,838	-
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	1,180,873
- վարկանիշ չունեցող*	8,154,423	6,576,000
Ընդամենը կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ բանկերում	29,908,261	7,756,873
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	62,866,053	101,692,113
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,155)	(33,261)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	62,862,898	101,658,852

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Բանկի գնահատմամբ վարկանիշ չունեցող գործիքների համար պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» գործակալության վարկանիշային համակարգի B1-ից B3 վարկանիշին: Բանկի գնահատմամբ այդ մնացորդներից միջոցների ելքագրելու իրավունքը չի սահմանափակվում:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը, բացի ՀՀ ԿԲ-ից, ունի տեղաբաշխված միջոցներ պայմանագրային կողմ հանդիսացող մեկ բանկում (2022թ-ին Բանկը տեղաբաշխված միջոցներ ուներ միայն ՀՀ ԿԲ-ում), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 22,279,985 հազար դրամ (2022թ-ին այդպիսի մնացորդներ չկային):

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 13) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

13 Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	5,427,500	3,615,000
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	23,357,078	19,826,268
Բանկերին տրված փոխատվություններ		
– Baa1-ից Ba3 վարկանիշով	161,916	393,570
– վարկանիշ չունեցող	257	3,052,350
Երաշխավորությունների դիմաց գրավադրված՝ ավանդներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում		
– A1 վարկանիշով	236,802	230,239
– Baa1 վարկանիշով	335,925	-
Սովորական ձևի գնման պայմանագրեր – արտարժույթային սփոթ գործարքներ		
– A1-ից A3 վարկանիշով	342	1,130
– վարկանիշ չունեցող	5,798	53
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	29,525,618	27,118,610
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,446)	(6,682)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ	29,521,172	27,111,928

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Բանկի գնահատմամբ վարկանիշ չունեցող գործիքների համար պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» գործակալության վարկանիշային համակարգի Ba3-ից B1 վարկանիշին:

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Մնացորդները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտացված միջոցը, որը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2022թ-ին՝ 10%՝ ՀՀ դրամով և 8%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին օրական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 12), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն մնացորդ յուրաքանչյուր օրվա վերջում: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում:

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

(գ) Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակ

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված բոլոր վարկերը և փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

14 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Վարկանիշ չունեցող փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ,	534,760	-
Վարկանիշ չունեցող հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	-	3,090,840
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	534,760	3,090,840
Պարտքային կորստի պահուստ	(56)	(2,295)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	534,704	3,088,545

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները ժամկետանց չեն:

Բանկի գնահատմամբ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկանիշ չունեցող հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B2 վարկանիշին (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ B2 վարկանիշին):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություն, որի գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Այդ բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին հետևյալ իրական արժեքով արժեթղթերը:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	566,433	3,128,294
Արժեթղթերի ընդամենը իրական արժեք	566,433	3,128,294

15 Ներդրումային արժեթղթեր

(ա) Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
– Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	12,921,901	3,055,575
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	12,921,901	3,055,575
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– վարկանիշ չունեցող*	122,544	119,154
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	122,544	119,154
Բաժնային գործիքներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	30,792	30,754
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	13,075,237	3,205,483
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
– Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	-	5,838,637
Ընդամենը վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	-	5,838,637
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13,075,237	9,044,120

(բ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	62,252,341	70,882,297
- Aaa վարկանիշով օտարերկրյա պետությունների պետական պարտատոմսեր	11,243,779	3,495,846
- ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	11,178,477	10,862,517
- Baa3 վարկանիշով օտարերկրյա պետությունների պետական պարտատոմսեր	905,887	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	85,580,484	85,240,660
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- A1-ից A3 վարկանիշով	5,543,643	-
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	5,092,727	-
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	8,374,450	1,122,291
- B1 կամ ցածր վարկանիշով	814,056	-
- վարկանիշ չունեցող*	3,273,682	1,058,598
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	23,098,558	2,180,889
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	108,679,042	87,421,549
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	11,236,919	-
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	11,236,919	-
Ընդամենը համախառն ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	119,915,961	87,421,549
Պարտքային կորստի պահուստ	(234,654)	(187,045)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	119,681,307	87,234,504

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները: Բանկի գնահատմամբ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկանիշ չունեցող կորպորատիվ պարտատոմսերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության A2-ից B2 վարկանիշին (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ B2-ին):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը, բացի ՀՀ կառավարությունից, ունի մեկ պայմանագրային կողմ (2022թ-ին՝ միայն ՀՀ կառավարությունը), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 11,243,779 հազար դրամ (2022թ-ին այդպիսի մնացորդներ չկային):

Բանկը վաճառում է արժեթղթեր հետգնման պայմանագրերի շրջանակում և ձեռք է բերում արժեթղթեր վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակում:

Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրա դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրել կամ վերավաճառվել այդ ֆինանսական ակտիվները Բանկի կողմից պարտագանցման բացակայության դեպքում, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պատճառով, չի ապահանջել դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն և ներառվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում (Ծանոթագրություն 21):

Այդ գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվություն ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

Բոլոր ներդրումային արժեթղթերը ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2023թ. ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերման արդյունքում պորտֆելի համախառն հաշվեկշռային արժեքն աճել է 36,316,354 հազար դրամով (2022թ-ին՝ 6,666,522 հազար դրամով), որի հետևանքով 12-ամսյա հիմունքով չափվող կորստի պահուստը համապատասխանաբար աճել է 61,992 հազար դրամով (2022թ-ին՝ 7,381 հազար դրամով): 2023թ. ընթացքում 4,112,191 հազար դրամ (2022թ-ին՝ զրո) ընդհանուր համախառն հաշվեկշռային արժեքով ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի մարման արդյունքում 1-ին փուլի կորստի պահուստը նվազել է 8,645 հազար դրամով (2022թ-ին՝ զրո):

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	83,415,131	77,416,711
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	96,202,109	82,683,984
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	179,617,240	160,100,695
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	67,001,890	54,091,195
Հիփոթեքային վարկեր	63,625,746	48,795,801
Վարկային քարտեր	9,611,642	8,075,742
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	19,867,922	12,926,788
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	160,107,200	123,889,526
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող համախառն վարկեր	339,724,440	283,990,221
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,754,800)	(5,205,955)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ վարկեր	334,969,640	278,784,266
Հաճախորդներին տրված՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող վարկեր		
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1,928,272	-
Ընդամենը հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող վարկեր	336,897,912	278,784,266

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	83,146,594	268,537	-	83,415,131
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	83,146,594	268,537	-	83,415,131
Պարտքային կորստի պահուստ	(196,481)	(440)	-	(196,921)
Ընդամենը գուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	82,950,113	268,097	-	83,218,210
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	95,281,950	46,217	301,073	95,629,240
– մինչև 30 օր ժամկետանց	12,915	52,246	9,223	74,384
– 30-90 օր ժամկետանց	-	1,993	155,058	157,051
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	341,434	341,434
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	95,294,865	100,456	806,788	96,202,109
Պարտքային կորստի պահուստ	(183,776)	(985)	(317,323)	(502,084)
Ընդամենը գուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	95,111,089	99,471	489,465	95,700,025
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	178,441,459	368,993	806,788	179,617,240
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված գուտ վարկեր	178,061,202	367,568	489,465	178,918,235
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	62,196,574	2,606,657	256,864	65,060,095
– մինչև 30 օր ժամկետանց	471,778	152,873	44,324	668,975
– 30-90 օր ժամկետանց	-	446,829	69,215	516,044
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	756,776	756,776
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	62,668,352	3,206,359	1,127,179	67,001,890
Պարտքային կորստի պահուստ	(1,323,942)	(1,413,720)	(775,718)	(3,513,380)
Ընդամենը գուտ սպառողական վարկեր	61,344,410	1,792,639	351,461	63,488,510
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	63,347,063	118,842	73,119	63,539,024
– մինչև 30 օր ժամկետանց	52,154	-	-	52,154
– ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	34,568	34,568
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	63,399,217	118,842	107,687	63,625,746
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,038)	(3,047)	(23,296)	(30,381)
Ընդամենը գուտ հիփոթեքային վարկեր	63,395,179	115,795	84,391	63,595,365

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	9,178,796	246,017	14,723	9,439,536
- մինչև 30 օր ժամկետանց	26,504	13,970	2,666	43,140
- 30-90 օր ժամկետանց	-	44,356	6,134	50,490
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	78,476	78,476
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր	9,205,300	304,343	101,999	9,611,642
Պարտքային կորստի պահուստ	(145,802)	(115,802)	(66,983)	(328,587)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	9,059,498	188,541	35,016	9,283,055
Այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	19,517,650	29,918	40,353	19,587,921
- մինչև 30 օր ժամկետանց	45,574	19,601	8,004	73,179
- 30-90 օր ժամկետանց	-	19,843	100,752	120,595
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	86,227	86,227
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	19,563,224	69,362	235,336	19,867,922
Պարտքային կորստի պահուստ	(119,311)	(10,985)	(53,151)	(183,447)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	19,443,913	58,377	182,185	19,684,475
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	154,836,093	3,698,906	1,572,201	160,107,200
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	153,243,000	2,155,352	653,053	156,051,405
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	333,277,552	4,067,899	2,378,989	339,724,440
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	331,304,202	2,522,920	1,142,518	334,969,640

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	76,014,921	1,317,772	-	77,332,693
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	84,018	84,018
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	76,014,921	1,317,772	84,018	77,416,711
Պարտքային կորստի պահուստ	(100,343)	(7,481)	(105)	(107,929)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	75,914,578	1,310,291	83,913	77,308,782
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	80,555,209	914,945	355,072	81,825,226
- մինչև 30 օր ժամկետանց	18,529	40,163	49,983	108,675
- 30-90 օր ժամկետանց	-	14,038	-	14,038
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	736,045	736,045
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	80,573,738	969,146	1,141,100	82,683,984
Պարտքային կորստի պահուստ	(111,721)	(9,162)	(374,030)	(494,913)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	80,462,017	959,984	767,070	82,189,071
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	156,588,659	2,286,918	1,225,118	160,100,695
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	156,376,595	2,270,275	850,983	159,497,853
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	48,484,836	2,305,243	220,834	51,010,913
- մինչև 30 օր ժամկետանց	395,129	144,281	34,272	573,682
- 30-90 օր ժամկետանց	-	364,662	67,892	432,554
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	2,074,046	2,074,046
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	48,879,965	2,814,186	2,397,044	54,091,195
Պարտքային կորստի պահուստ	(1,037,373)	(1,256,287)	(1,711,148)	(4,004,808)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր	47,842,592	1,557,899	685,896	50,086,387
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	48,648,394	53,106	17,388	48,718,888
- մինչև 30 օր ժամկետանց	18,456	-	-	18,456
- 30-90 օր ժամկետանց	-	8,712	4,985	13,697
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	44,760	44,760
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	48,666,850	61,818	67,133	48,795,801
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,513)	(1,811)	(4,684)	(10,008)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	48,663,337	60,007	62,449	48,785,793

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	7,545,679	175,948	5,784	7,727,411
- մինչև 30 օր ժամկետանց	26,809	13,943	2,734	43,486
- 30-90 օր ժամկետանց	-	32,967	5,440	38,407
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	266,438	266,438
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր	7,572,488	222,858	280,396	8,075,742
Պարտքային կորստի պահուստ	(129,234)	(80,629)	(172,411)	(382,274)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	7,443,254	142,229	107,985	7,693,468
Այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	12,611,503	55,461	25,626	12,692,590
- մինչև 30 օր ժամկետանց	78,103	4,836	6,099	89,038
- 30-90 օր ժամկետանց	-	37,068	3,331	40,399
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	104,761	104,761
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	12,689,606	97,365	139,817	12,926,788
Պարտքային կորստի պահուստ	(139,973)	(21,448)	(44,602)	(206,023)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	12,549,633	75,917	95,215	12,720,765
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	117,808,909	3,196,227	2,884,390	123,889,526
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	116,498,816	1,836,052	951,545	119,286,413
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	274,397,568	5,483,145	4,109,508	283,990,221
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	272,875,411	4,106,327	1,802,528	278,784,266

Ստորև ներկայացված են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նշանակալի փոփոխությունները, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների:

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	156,588,659	2,286,918	1,225,118	160,100,695
Տեղափոխում 1-ին փուլ	817,449	(817,449)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(72,414)	80,371	(7,957)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(139,125)	(71,135)	210,260	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	91,284,298	-	-	91,284,298
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(89,392,399)	(1,249,078)	(957,059)	(91,598,536)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	19,354,991	139,366	120,694	19,615,051
Վերականգնումներ	-	-	297,314	297,314
Դուրսգրումներ	-	-	(81,582)	(81,582)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	178,441,459	368,993	806,788	179,617,240

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	117,808,909	3,196,227	2,884,390	123,889,526
Տեղափոխում 1-ին փուլ	621,003	(589,663)	(31,340)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(3,972,652)	3,995,801	(23,149)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(623,853)	(704,782)	1,328,635	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	83,714,558	-	-	83,714,558
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(65,225,421)	(2,765,777)	(1,798,398)	(69,789,596)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	22,513,549	567,100	372,502	23,453,151
Վերականգնումներ	-	-	2,028,856	2,028,856
Դուրսգրումներ	-	-	(3,189,295)	(3,189,295)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	154,836,093	3,698,906	1,572,201	160,107,200

հազ. դրամ	2022թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	118,029,184	6,213,936	2,533,489	126,776,609
Տեղափոխում 1-ին փուլ	2,530,942	(2,349,807)	(181,135)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(64,938)	257,667	(192,729)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(5,082)	(1,302)	6,384	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	98,264,653	-	-	98,264,653
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(62,542,849)	(1,375,165)	(614,427)	(64,532,441)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	376,749	(458,411)	(163,523)	(245,185)
Վերականգնումներ	-	-	433,309	433,309
Դուրսգրումներ	-	-	(596,250)	(596,250)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	156,588,659	2,286,918	1,225,118	160,100,695

հազ. դրամ	2022թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	94,337,816	3,958,626	4,267,744	102,564,186
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,244,979	(1,166,270)	(78,709)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,472,265)	2,558,974	(86,709)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(749,606)	(722,465)	1,472,071	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	62,322,673	-	-	62,322,673
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(50,213,944)	(1,769,087)	(2,097,971)	(54,081,002)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	13,339,256	336,449	335,075	14,010,780
Վերականգնումներ	-	-	3,056,662	3,056,662
Դուրսգրումներ	-	-	(3,983,773)	(3,983,773)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	117,808,909	3,196,227	2,884,390	123,889,526

(բ) Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 27-ի (բ) կետում:

(գ) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների բնույթի վերաբերյալ (առանց արժեզրկման):

	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	
	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	145,403,825	133,191,832
Սարքավորումներ	3,392,545	828,756
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	3,187,256	8,325,125
Փոխադրամիջոցներ	1,554,905	535,596
Անձնական երաշխավորություններ	18,783,458	10,458,294
Պաշարներ	-	2,812,578
Այլ գրավ	8,035,052	2,494,689
Ընդամենը հաճախորդներին տրված՝ արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր	180,357,041	158,646,870
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	239,815	835,553
Այլ գրավ	249,651	15,429
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	489,466	850,982
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	180,846,507	159,497,852

Ղեկավարության գնահատմամբ վարկերի, այդ թվում՝ 3-րդ փուլ դասված վարկերի իրական արժեքը ցածր չէ առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքից:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն հանգամանքից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է:

Մի քանի տեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել տեղին է արժեզրկման գնահատման համար: Ֆիզիկական անձանցից, օրինակ՝ ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից ստացված երաշխավորությունները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներառում են սպառողական վարկերը, վարկային քարտերը, հիփոթեքային և այլ վարկերը: Սպառողական վարկերը, վարկային քարտերը և այլ վարկերը (բացառությամբ ոսկու գրավով վարկերի) հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Այլ վարկերը ներառում են 6,547,235 հազար դրամ (2022թ-ին՝ 4,906,711 հազար դրամ) համախառն հաշվեկշռային արժեքով ոսկու գրավով վարկերը: Ոսկու գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքներին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքները:

Հիփոթեքային վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Անշարժ գույքի գրավի իրական արժեքն առնվազն հավասար է համապատասխան վարկերի հաշվեկշռային արժեքներին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվին որոշված արժեքները:

(դ) Առգրավված գրավ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 290,502 հազար դրամ (2022թ-ին՝ 62,293 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հանախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 859,050 հազար դրամ գումարով գրավը վաճառվել է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում (2022թ-ին՝ 293,334 հազար դրամ): 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	3,959,394	4,382,644
Այլ	160,144	305,443
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(103,183)	(123,054)
Ընդամենը առգրավված գրավ	4,016,355	4,565,033

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 23,226,747 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հանախորդներին տրված վարկերը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 22,246,260 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 24):

(զ) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Առևտուր	70,078,318	60,828,355
Ծինարարություն	23,435,021	13,065,568
Արդյունաբերություն	21,678,025	20,439,750
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	19,996,026	18,552,681
Տրանսպորտ և կապ	12,726,412	11,503,268
Ներդրումային ընկերություններ	2,811,532	13,996,931
Տուրիզմ, հյուրանոցային և ռեստորանային ծառայություններ	2,732,753	2,597,760
Էներգետիկայի ոլորտ	2,687,539	1,626,417
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	1,360,897	925,324
Այլ	24,038,984	16,564,641
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	160,107,205	123,889,526
	341,652,712	283,990,221
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,754,800)	(5,205,955)
	336,897,912	278,784,266

(է) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խումբ, որին տրամադրված վարկի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ-ին այդպիսի վարկառու չկար): 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 9,291,316 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,989,099 հազար դրամ (առանց որպես գրավ ստացված դրամական միջոցների)):

(ը) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Սարքա- վորումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	6,039,465	515,422	4,695,299	382,555	5,767,401	1,700,202	19,100,344
Ավելացումներ	237,797	67,799	313,494	17,522	502,122	175,919	1,314,653
Օտարումներ	-	(228)	-	(15,071)	-	(31,588)	(46,887)
Կուտակված մաշվածության բացառում	(280,638)	-	-	-	-	-	(280,638)
Վերագնահատում	3,120,376	-	-	-	-	-	3,120,376
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9,117,000	582,993	5,008,793	385,006	6,269,523	1,844,533	23,207,848
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	(220,096)	(277,751)	(3,365,006)	(306,027)	(2,602,582)	(1,435,215)	(8,206,677)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(60,542)	(35,564)	(473,761)	(35,700)	(515,326)	(69,687)	(1,190,580)
Օտարումներ	-	228	-	15,071	-	31,469	46,768
Կուտակված մաշվածության բացառում	280,638	-	-	-	-	-	280,638
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	(313,087)	(3,838,767)	(326,656)	(3,117,908)	(1,473,433)	(9,069,851)
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9,117,000	269,906	1,170,026	58,350	3,151,615	371,100	14,137,997
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	5,957,451	424,989	4,433,035	363,408	5,136,628	1,603,208	17,918,719
Ավելացումներ	82,014	78,433	407,680	34,065	648,093	128,826	1,379,111
Օտարումներ	-	-	(145,416)	(23,051)	(17,320)	(11,699)	(197,486)
Վերադասակարգում	-	12,000	-	8,133	-	(20,133)	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	6,039,465	515,422	4,695,299	382,555	5,767,401	1,700,202	19,100,344
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	(162,056)	(244,735)	(3,040,670)	(283,251)	(2,117,093)	(1,370,578)	(7,218,383)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(58,040)	(33,016)	(463,641)	(45,828)	(491,507)	(82,039)	(1,174,071)
Օտարումներ	-	-	145,235	23,051	6,018	11,472	185,777
Վերադասակարգում	-	-	(5,930)	-	-	5,930	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	(220,096)	(277,751)	(3,365,006)	(306,027)	(2,602,582)	(1,435,215)	(8,206,677)
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,819,369	237,671	1,330,293	76,528	3,164,819	264,987	10,893,667

Վերագնահատված ակտիվներ

Եթե շենքերը չվերագնահատվեին, 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հողի և շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,969,621 հազար դրամ (2022թ-ին՝ 3,731,142 հազար դրամ):

Ծեղերի իրական արժեքը վերջին անգամ որոշվել և գրանցվել է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անկախ լիցենզավորված գնահատող ընկերության՝ «ԱրՎիԷՄ Քոնսալտ» ՍՊԸ-ի կողմից իրականացված գնահատման հիման վրա: Իրական արժեքը որոշվել է օգտագործման նպատակի, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով նմանատիպ գույքի համար հայտարարված սկզբնական վաճառքի գների հիման վրա՝ կիրառելով գործակիցներ ելակետային գներն օգտագործման նպատակի, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի տարբերությունների մասով ճշգրտելու համար:

Հողի և շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ՝ կիրառված գնահատման մեթոդի դիտելի ելակետային տվյալների նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումների (գործակիցների) պատճառով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի 322,360 հազար դրամ գումարով հանձնառություններ հիմնական միջոցների գծով (2022թ-ին Բանկն այդպիսի հանձնառություններ չուներ):

Հողի և շենքերի արժեքում ներառված է անավարտ շինարարության գնահատված արժեքը 4,200,000 հազար դրամի չափով (2022թ-ին՝ 2,869,000 հազար դրամ):

18 Վարձակալություն

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, մասնաճյուղերի տարածքները և այլ տարածքներ, որոնց վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,343,410	2,015,000
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	660,268	838,928
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(512,227)	(510,518)
Վարձակալության ավարտված պայմանագրեր	(71,172)	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,420,279	2,343,410

(բ) Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	512,227	510,518
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	303,149	281,065

(գ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,613,481	2,216,132
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարում	(774,703)	(722,644)
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	(774,703)	(722,644)
Այլ փոփոխություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացումներ	660,268	838,928
Տոկոսային ծախս	303,149	281,065
Ավարտված վարձակալություն	(71,171)	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,731,024	2,613,481

19 Այլ ակտիվներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ*	3,958,968	4,483,935
Պարտքային կորստի պահուստ	(71,351)	(97,470)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	3,887,617	4,386,465
Մատակարարներին տրված կանխավճարներ	4,126,585	3,270,433
Առգրավված ակտիվներ	4,016,355	4,565,033
Պաշարներ	246,355	503,095
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ	27,049	69,104
Այլ	13,091	13,101
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	8,429,435	8,420,766
Ընդամենը այլ ակտիվներ	12,317,052	12,807,231

* Ղեկավարության գնահատմամբ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններից ստացվելիք գումարների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B2 վարկանիշին (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ B2 վարկանիշին):

Այլ ակտիվներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն: Բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասված են 1-ին փուլ:

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Բանկերից ստացված վարկեր	5,140,961	6,305,517
Սովորական ձևի գնման պայմանագրեր – արտարժույթային սվոփ գործարքներ	1,580	24,044
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	14	14
Այլ	720	289
Ընդամենը բանկերի ավանդներ և մնացորդները	5,143,275	6,329,864

21 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում ՀՀ ԿԲ-ին վճարվելիք գումարներ	6,007,754	5,576,694
Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում տեղական բանկերին վճարվելիք գումարներ	3,646,148	-
	9,653,902	5,576,694

Հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված են ամորտիզացված արժեքով չափվող 11,236,919 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը, որոնց իրական արժեքը կազմում է 9,924,871 հազար դրամ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022թ-ին՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ 5,838,637 հազար դրամ գումարով արժեթղթեր):

22 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	138,826,250	114,304,940
- Իրավաբանական անձինք	90,318,840	102,849,363
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	148,603,124	111,928,586
- Իրավաբանական անձինք	29,600,358	44,300,657
	407,348,572	373,383,546

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 5,220,713 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2022թ-ին՝ 9,161,787 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխաստվության հանձնառությունների դիմաց:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ հաճախորդ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 52,701,647 հազար դրամ:

23 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամով թողարկված տեղական պարտատոմսեր	4,544,898	4,546,263
ԱՄՆ դոլարով թողարկված տեղական պարտատոմսեր	7,926,412	1,981,906
	12,471,310	6,528,169

2023թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է պարտքային արժեթղթեր ԱՄՆ դոլարով՝ 15,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով, որոնցից 14,500 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով արժեթղթերը տեղաբաշխվել են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022թ-ին՝ պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով՝ 2,000,000 հազար դրամ անվանական արժեքով և ԱՄՆ դոլարով՝ 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով):

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,528,169	3,589,601
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր թողարկումից	5,683,043	4,736,188
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	-	(1,500,000)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	5,683,043	3,236,188
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	242,472	(262,045)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	577,873	492,910
Վճարված տոկոսներ	(560,247)	(528,485)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	12,471,310	6,528,169

24 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Գրավով չապահովված փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	18,596,688	22,294,484
Գրավով ապահովված փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից և ՀՀ ԿԲ-ից	21,491,346	17,619,809
Գրավով ապահովված փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	3,300,851	3,239,126
	43,388,885	43,153,419
Ստորադաս փոխառություններ միկրոֆինանսավորման միջազգային հիմնադրամից	6,285,253	6,102,830
	49,674,138	49,256,249

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու ֆինանսական կազմակերպությունից (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք) ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 31,281,834 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 38,201,213 հազար դրամ):

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է կապակցված կողմ չհանդիսացող միկրոֆինանսավորման միջազգային հիմնադրամից ստացված փոխառությունը, որի մարման ժամկետը լրանում է 2026թ. փետրվարին:

Ստացված փոխառությունները Բանկը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Բանկի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական կատարումից հետո:

Բանկը չի խախտել փոխառության պայմանագրերի արտաքին սահմանափակումները (կովենանտները) 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	43,153,419	6,102,830	49,256,249
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ			
Մուտքեր	12,496,778	-	12,496,778
Մարումներ	(12,691,431)	-	(12,691,431)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(194,653)	-	(194,653)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	265,880	183,047	448,927
Այլ փոփոխություններ			
Տոկոսային ծախս	3,816,867	597,459	4,414,326
Վճարված տոկոսներ	(3,652,628)	(598,083)	(4,250,711)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	43,388,885	6,285,253	49,674,138

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	52,839,543	7,441,804	60,281,347
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ			
Մուտքեր	13,694,502	-	13,694,502
Մարումներ	(21,086,605)	-	(21,086,605)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(7,392,103)	-	(7,392,103)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(2,274,526)	(1,298,550)	(3,573,076)
Այլ փոփոխություններ			
Այլ փոփոխություններ	(63,178)	(29,194)	(92,372)
Տոկոսային ծախս	3,619,665	663,384	4,283,049
Վճարված տոկոսներ	(3,575,982)	(674,614)	(4,250,596)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	43,153,419	6,102,830	49,256,249

25 Այլ պարտավորություններ

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	1,951,077	3,079,961
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,762,179	3,447,644
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,713,256	6,527,605
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	1,094,723	441,598
Այլ կանխավճարներ	640,229	721,450
Արձակուրդի պահուստ	607,421	392,895
Ակնկալվող կորուստների պահուստ փոխադրության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գծով	219,242	186,613
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	259,992	167,546
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	2,821,607	1,910,102
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	6,534,863	8,437,707

26 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 181,821 սովորական բաժնետոմսից (2022թ-ին՝ 181,821): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 107,500 դրամ (2022թ-ին՝ 107,500):

2022թ. ընթացքում Բանկը համալրել է իր բաժնետիրական կապիտալը չբաշխված շահույթի հաշվին՝ 5,000,078 հազար դրամի չափով:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է հողի և շենքերի վերագնահատման կուտակային դրական տարբերությունը՝ մաշվածությունը, ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը (առկայության դեպքում) չբաշխված շահույթ փոխանցելուց հետո:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը (արժեզրկումը կիրառելի է միայն պարտքային ներդրումային արժեթղթերի համար):

(զ) Ճահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2023թ. ընթացքում Բանկը հայտարարել և վճարել է 13,000,001 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ (2022թ-ին՝ 6,000,094 հազար դրամ) սովորական բաժնետոմսերի գծով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահաբաժինները կազմում են 71,499 դրամ (2022թ-ին՝ 33,000 դրամ):

27 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Բանկի գործառնությունների կենսական տարրն է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափերը և հսկողության մեխանիզմները, անընդհատ վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների և ծառայությունների փոփոխությունները և հայտնվող լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումն ապահովելու համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների բավարար լինելու որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտներին առնչվող մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքային և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու

արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բացի այդ, Բանկն իրականացնում է մեծ թվով սթրես-թեստեր առանձին պորտֆելների և Բանկի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրես-թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ արտասովոր պայմաններում:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Ընդհանուր դիտարկում

Ողջ աշխարհում իրականացվում է հիմնական ուղենիշային տոկոսադրույքների ֆունդամենտալ բարեփոխում, որի շրջանակում նախատեսվում է որոշ միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքները (IBORs) փոխարինել այլընտրանքային գրեթե ոչ ռիսկային տոկոսադրույքներով (IBOR բարեփոխում): 2021թ-ից Բանկը կատարում է փոփոխություններ այն ֆինանսական գործիքների հետ կապված, որոնց պայմանագրային պայմանները հաշվարկված են IBORs-ի հիման վրա՝ նոր ուղենիշային տոկոսադրույքներ կիրառելու համար:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի մնացած ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքները, որոնք հիմնված էին IBOR-ի վրա, հաշվարկվել են ԱՄՆ դոլարի LIBOR-ի հիման վրա, որի վերաբերյալ տեղեկատվությունը կիրառարակվի վեց ամիս: Այդ տեղեկատվությունը այլևս չի տրամադրվի 2024թ. սեպտեմբերից հետո, ինչպես հայտարարվել է Ֆինանսական կարգավորման և վերահսկողության մարմնի (FCA) կողմից, և ԱՄՆ դոլարի LIBOR-ի համար այլընտրանքային տոկոսադրույքն է ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույքը (SOFR):

Հիմնական ռիսկերը, որոնց Բանկը ենթարկվել է IBOR բարեփոխման արդյունքում, գործառնական ռիսկերն են, օրինակ՝ վարկային պայմանագրերի պայմանների վերաբանակցումը վարկառուների հետ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով, պայմանագրերի պայմանների վերանայումը, IBOR կորերն օգտագործող համակարգերի թարմացումը և բարեփոխման և կանոնակարգերի փոփոխության ռիսկերին առնչվող գործառնական գործունեության հսկողության մեխանիզմների վերանայումը: Ֆինանսական ռիսկը հիմնականում սահմանափակվում է տոկոսադրույքային ռիսկով:

Ֆինանսական և գործառնական վարչությունը վերահսկում և կառավարում է Բանկի անցումն այլընտրանքային տոկոսադրույքներին: Ֆինանսական և գործառնական վարչությունը գործառնական սեզմենտի հետ մեկտեղ գնահատում է տրամադրված վարկերը, փոխատվության հանձնառությունները, պարտավորությունները և ամանցյալ գործիքները IBOR-ի վրա հիմնված դրամական հոսքերի առկայության տեսանկյունից, թե արդյոք այդ պայմանագրերում կպահանջվեն փոփոխություններ IBOR բարեփոխման արդյունքում և ինչպես կառավարել IBOR բարեփոխման վերաբերյալ հաղորդակցման գործընթացը պայմանագրային կողմերի հետ: Ֆինանսական և գործառնական վարչությունը հաշվետու է Տնօրինությանը և անհրաժեշտության դեպքում համագործակցում է այլ բաժինների հետ: Այն պարբերաբար հաշվետվություններ է ներկայացնում ԱՊԿԿ-ին տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման օժանդակելու համար:

Այն պայմանագրերի համար, որոնց տոկոսադրույքները հաշվարկված են IBOR-ի հիման վրա և որոնց գործողության ժամկետը լրանում է IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակման ակնկալվող դադարեցումից հետո, Բանկը սահմանել է պայմանագրային պայմանները փոփոխելու քաղաքականություն: Այդ փոփոխությունները ներառում են վերապահում նախատեսող կետերի ավելացումը կամ IBOR տոկոսադրույքի փոխարինումն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով, եթե այդպիսի փոփոխությունը թույլատրվում է տեղական օրենսդրությամբ:

Բանկը հաստատել է քաղաքականություն, որի համաձայն 2023թ. փետրվարի 1-ից բոլոր նոր տրամադրված լողացող տոկոսադրույքով վարկերի տոկոսադրույքները կապակցված լինեն Չիկագոյի ապրանքային բորսայի (CME) կողմից հրապարակված ժամկետային ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույքին (SOFR)՝ ԱՄՆ դոլարով տրամադրված վարկերի համար:

Բանկը վերահսկում է IBOR-ից նոր ուղենիշային տոկոսադրույքներին անցման գործընթացն ուսումնասիրելով այն պայմանագրերի ընդհանուր արժեքը, որոնք դեռ չեն անցել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի, և այն պայմանագրերի արժեքը, որոնք ներառում են վերապահում նախատեսող համապատասխան կետ: Բանկը համարում է, որ պայմանագրի տոկոսադրույքը դեռ չի փոխարինվել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով («չբարեփոխված պայմանագիր»), եթե պայմանագրի տոկոսադրույքը հաշվարկված է այնպիսի ուղենիշային տոկոսադրույքի հիման վրա, որը դեռ ենթակա է IBOR բարեփոխման, նույնիսկ եթե այն ներառում է վերապահում նախատեսող կետ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ IBOR բարեփոխումն այն արտաբաժնյան հետ կապված, որոնցով Բանկն ունի ֆինանսական գործիքներ, ընդհանուր առմամբ ավարտված էր: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն Բանկի ֆինանսական գործիքների IBOR տոկոսադրույքների և նոր ուղենիշային տոկոսադրույքների վերաբերյալ, որոնցով փոփարինվել կամ փոխարինվում են ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքները, ինչպես նաև նոր տոկոսադրույքներին անցման գործընթացի կարգավիճակի վերաբերյալ:

Արտաբաժնյա	Ուղենիշային տոկոսադրույքը մինչև բարեփոխումը	Ուղենիշային տոկոսադրույքը բարեփոխումից հետո	Կարգավիճակը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլարի LIBOR	SOFR	Ընթացքում է

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններին չբարեփոխված պայմանագրերի և վերապահում նախատեսող համապատասխան կետ ներառող պայմանագրերի ընդհանուր արժեքները 2023թ. հունվարի 1-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Աղյուսակի գումարներն իրենցից ներկայացնում են հաշվեկշռային արժեքները:

	ԱՄՆ դոլարի LIBOR	
	Զբարեփոխված պայմանագրերի ընդհանուր արժեքը	Որից վերապահում նախատեսող կետ ներառող պայմանագրերի արժեքը
հազ. դրամ		
31 դեկտեմբերի 2023թ.		
Այլ փոխառություններ	7,838,349	7,838,349
	7,838,349	7,838,349
1 հունվարի 2023թ.		
Այլ փոխառություններ	8,439,735	8,439,735
	8,439,735	8,439,735

Տոկոսադրույքային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2023թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,970,316	-	-	-	-	31,892,582	62,862,898
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	335,874	-	-	-	29,185,298	29,521,172
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	534,704	-	-	-	-	-	534,704
Ներդրումային արժեթղթեր	12,705,919	7,347,997	4,292,057	62,859,030	45,520,749	30,792	132,756,544
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	34,105,706	31,685,546	54,825,410	201,614,946	14,666,304	-	336,897,912
	78,316,645	39,369,417	59,117,467	264,473,976	60,187,053	61,108,672	562,573,230
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	5,140,961	-	-	-	-	2,314	5,143,275
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9,653,902	-	-	-	-	-	9,653,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ*	130,983,012	45,515,069	62,583,674	22,554,808	-	145,712,009	407,348,572
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	66,040	2,714,026	261,536	9,429,708	-	-	12,471,310
Այլ փոխառու միջոցներ	2,998,449	13,367,566	5,144,683	19,637,994	2,240,193	-	43,388,885
Ստորադաս փոխառություններ	303,754	-	288,827	5,692,672	-	-	6,285,253
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	126,486	123,278	248,479	1,393,272	839,509	-	2,731,024
	149,272,604	61,719,939	68,527,199	58,708,454	3,079,702	145,714,323	487,022,221
	(70,955,959)	(22,350,522)	(9,409,732)	205,765,522	57,107,351	(84,605,651)	75,551,009

«Մինչև 3 ամիս» դասում ներառված են 83,431,283 հազար դրամ գումարով ցպահանջ ավանդները, որոնց տոկոսադրույքները հրապարակվում են Բանկի կողմից և այդ տոկոսադրույքները բարձրացվում/նվազեցվում են միայն Բանկի հայեցողությամբ:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2022թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,889,971	-	-	-	-	93,768,881	101,658,852
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	45,849	-	2,993,793	-	-	24,072,286	27,111,928
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,088,545	-	-	-	-	-	3,088,545
Ներդրումային արժեթղթեր	1,496,097	6,327,746	5,748,404	36,388,145	46,287,478	30,754	96,278,624
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	26,938,366	28,895,709	64,645,009	147,417,951	10,887,231	-	278,784,266
	39,458,828	35,223,455	73,387,206	183,806,096	57,174,709	117,871,921	506,922,215
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6,305,517	-	-	-	-	24,347	6,329,864
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	5,576,694	-	-	-	-	-	5,576,694
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	164,754,161	24,395,145	68,714,650	26,724,818	-	88,794,772	373,383,546
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	60,319	-	6,467,850	-	-	6,528,169
Այլ փոխառու միջոցներ	1,324,418	4,492,493	5,092,730	29,476,638	2,767,140	-	43,153,419
Ստորադաս փոխառություններ	199,280	-	-	5,903,550	-	-	6,102,830
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	130,820	180,668	211,965	1,465,401	624,627	-	2,613,481
	178,290,890	29,128,625	74,019,345	70,038,257	3,391,767	88,819,119	443,688,003
	(138,832,062)	6,094,830	(632,139)	113,767,839	53,782,942	29,052,802	63,234,212

«Մինչև 3 ամիս» դասում ներառված են 128,359,532 հազար դրամ գումարով ցպահանջ ավանդները, որոնց տոկոսադրույքները հրապարակվում են Բանկի կողմից և այդ տոկոսադրույքները բարձրացվում/նվազեցվում են միայն Բանկի հայեցողությամբ:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այդ տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2023թ.			2022թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Նոստրո հաշիվներ բանկերում	-	0.05%-0.1%	0.04%-0.25%	-	0.05%-0.1%	0.04%-0.25%
Բանկերում տեղաբաշխված կարճաժամկետ միջոցներ	-	5.10%	9.99%	-	2.50%	6.0%
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	2.80%	-	-	-
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	9.90%	-	-	11.00%	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր						
- Ամորտիզացված արժեթղծ չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.20%	6.01%	6.94%	9.11%	4.79%	-
- Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.88%	6.53%	-	10.49%	6.53%	-
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16.54%	8.81%	7.68%	16.05%	8.65 %	5.34%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	9.96%	4.44%	-	10.80%	-	7.50%
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9.43%	4.35%	-	10.80%	-	-
Հանախորդների ժամկետային ավանդներ	9.48%	3.34%	1.38%	9.51%	2.92%	1.35%
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ	0.88%	0.08%	0.04%	-	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.08%	4.48%	-	9.78%	4.00 %	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	10.63%	-	-	10.63%	-
Այլ փոխառու միջոցներ	8.60%	8.31%	-	8.75%	6.25%	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	12.22%	-	-	11.50%	-	-

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հանախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դիրքերի հիման վրա:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(616,902)	22,797
100 բկ զուգահեռ նվազում	616,902	(22,797)

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2023թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2022թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(218,495)	(156,740)
100 բկ զուգահեռ նվազում	218,495	156,740

(ii) Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,320,900	8,607,008	10,077,165	41,005,073
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18,883,439	5,209,997	-	24,093,436
Ներդրումային արժեթղթեր	34,226,250	10,601,200	-	44,827,450
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	82,821,660	13,480,071	91,959	96,393,690
Այլ ակտիվներ	1,759,476	58,151	13,984	1,831,611
Ընդամենը ակտիվներ	160,011,725	37,956,427	10,183,108	208,151,260
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	3,240,476	872	423	3,241,771
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	3,646,148	-	-	3,646,148
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	127,215,846	39,307,663	8,820,303	175,343,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	7,926,413	-	-	7,926,413
Այլ փոխառու միջոցներ	10,104,017	-	-	10,104,017
Ստորադաս փոխառություններ	6,285,253	-	-	6,285,253
Այլ պարտավորություններ	325,652	526,104	5,425	857,181
Ընդամենը պարտավորություններ	158,743,805	39,834,639	8,826,151	207,404,595
Զուտ դիրքը	1,267,920	(1,878,212)	1,356,957	746,665
Արժույթային սվոփի պայմանագրեր	738,762	487,481	(1,226,243)	-
Զուտ դիրքը	2,006,682	(1,390,731)	130,714	746,665

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10,279,691	64,721,612	9,485,969	84,487,272
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16,747,991	3,710,018	1,130	20,459,139
Ներդրումային արժեթղթեր	15,604,426	573	-	15,604,999
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	75,006,620	20,725,697	159,661	95,891,978
Այլ ակտիվներ	1,336,219	241,612	75,949	1,653,780
Ընդամենը ակտիվներ	118,974,947	89,399,512	9,722,709	218,097,168
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,144	22,618	2,801,883	2,825,645
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	116,946,649	73,261,330	6,972,701	197,180,680
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,981,907	-	-	1,981,907
Այլ փոխառու միջոցներ	11,586,038	-	-	11,586,038
Ստորադաս փոխառություններ	6,102,830	-	-	6,102,830
Այլ պարտավորություններ	575,637	602,285	10,053	1,187,975
Ընդամենը պարտավորություններ	137,194,205	73,886,233	9,784,637	220,865,075
Չուտ դիրքը	(18,219,258)	15,513,279	(61,928)	(2,767,907)
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սկոպի)	19,078,493	(17,238,489)	(135,115)	1,704,889
Չուտ դիրքը	859,235	(1,725,210)	(197,043)	(1,063,018)

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է մինչև հարկումը հիմունքով և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 20%-ով	401,336	171,847
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 20%-ով	(278,146)	(345,042)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականությունը և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկի դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկի դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են ռիսկերի կառավարման բաժնի, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնվում են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկի դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Բաժնի ղեկավարի կողմից: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկի դիմումներն ուսումնասիրվում են Ֆիզիկական անձանց վարկավորման բաժնի կողմից Ռիսկերի կառավարման բաժնի հետ մեկտեղ մշակված գնահատման մոդելների և տվյալների ստուգման ընթացակարգերի միջոցով:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ամացյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 16-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ում:

Պարտքային ռիսկ. Ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv) կետում:

Արժեզրկման գնահատում

Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասուրդները՝ գեղջված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտազանցման հավանականություն *Պարտազանցման հավանականությունը* որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի՝ գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապահանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին *Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին* ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում *Կորուստը պարտազանցման դեպքում* դա այն կորուստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ, այդ թվում՝ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտազանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը:

Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, սակայն չկա պարտքային առումով արժեզրկված լինելու վկայություն, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտագանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց՝ պայմանագրով նախատեսված ժամկետից, բացառությամբ պարտքային արժեթղթերի և բանկային ավանդների, որոնց դեպքում դիտարկվում է ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը:

Հաճախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ հիմնվելով դեկավարության դատողությունների վրա: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք դրա արդյունքում հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտագանցման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քլիրինգային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտագանցման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը:

Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ընդհանուր վարկերի ժամկետանց դասերի միջև տեղափոխվող վարկերի մասնաբաժինը: Պարտագանցման հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք էական ազդեցություն ունեն պարտագանցման հավանականության վրա:

Իրավաբանական անձանց ներքին վարկանիշներ

2023թ-ին Բանկն մշակել և ներդրել է ներքին վարկանիշային մոդել իր իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար, որոնց համար արժեզրկումից կորուստները հաշվարկվում են պորտֆելի մակարդակով:

Արդյունքում, պարտագանցման հավանականությունը գնահատելու համար իրավաբանական անձանց տրված վարկերի մոտ 98.8%-ի համար օգտագործվել են ներքին վարկանիշներ:

Բանկի ներքին իրավական ակտերի համաձայն՝ հաճախորդների վարկանիշների գնահատման համար օգտագործվում են հետևյալ գործոնների խմբերը.

- Ֆինանսական ցուցանիշներ և գործակիցներ,
- Գործունեության ոլորտ/տնտեսության ճյուղ,
- Վարկային պատմություն;
- Վարքագծային և այլ գործոններ:

Կիրառված վարկանիշային մոդելի համաձայն՝ հաճախորդի հնարավոր ամենաբարձր վարկանիշը AAA է, իսկ ամենացածրը՝ D:

Կիրառված վարկանիշային մոդելի համաձայն՝ պարտագանցման հավանականության դրույքները վերագրելի են վարկանշավորված հաճախորդներին՝ կախված նրանց վարկանիշից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց Բանկը շնորհել է ներքին վարկանիշներ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և սահմանել է պարտագանցման հավանականության համապատասխան տիրույթ:

	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար	Պարտագանցման հավանականության տիրույթ
AAA-A	148,148,705	147,457	12,077,722	0.09%-0.61%
BBB-B	29,118,897	168,786	19,588,575	0.61%-5.07%
C	940,388	19,245	21,171,437	3.55%-8.53%
D	1,241,853	42,776	39,408,965	6.00%- 14.16%
	179,449,843	378,264	179,071,578	

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե՛ պարտքի գումարը մեծացնելու հանախորդի կարողությունն առաջիկա պարտագանցման դեպքում և թե՛ հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտագանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով՝ Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ և 3-րդ փուլերի ֆինանսական գործիքների համար պարտագանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքների համար պարտքի գումարը պարտագանցման պահին հավասար է այդ վարկերի հաշվեկշռային արժեքին:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին որոշվում է նախքան պարտագանցման տեղի ունենալու ամսաթիվը չկատարված պարտականություններով վարկերի վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում

Հանախորդներին տրված 1-ին փուլի վարկերի, ինչպես նաև անհատական հիմունքով ոչ խոշոր 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար, Բանկը պարտագանցման դեպքում կորուստը հաշվարկում է պորտֆելի մակարդակով: Բանկը պարտագանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտագանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտագանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը և գեղջվում է պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վանառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն):

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումներն ավելի քան 30 օր ժամկետանց են, սակայն ոչ ավել քան 90 օր բոլոր ակտիվների համար, բացառությամբ պարտքային ներդրումային արժեթղթերի և բանկային ավանդների:

Պարտքային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպություններում,
- վարկառուի զգալի ֆինանսական դժվարությունները,
- վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով,
- մակրոտնտեսական ցուցանիշների վատթարացումը և դրանց հնարավոր ազդեցությունը վարկառուի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Բանկը որպես ապագայամետ տեղեկատվություն օգտագործում է ստորև ներկայացված մակրոտնտեսական ցուցանիշները՝

- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- արտահանման ծավալները:

Այազայամետ տեղեկատվությունը Բանկը ստանում երրորդ կողմերից (Արժույթի միջազգային հիմնադրամից և ՀՀ կենտրոնական բանկից): Բանկի Պարտքային ռիսկի կառավարման վարչության փորձագետները որոշում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները:

2023թ-ին բազային կանխատեսումների հետ մեկտեղ (տեղի ունենալու 60% հավանականությամբ) Բանկն օգտագործում է նաև ցնցող մակրոտնտեսական փոփոխականներ ակնկալվող պարտքային կորուստները լավատեսական (տեղի ունենալու 15% հավանականությամբ) և վատատեսական (տեղի ունենալու 25% հավանականությամբ) սցենարներով հաշվարկելու համար: 2022թ-ին Բանկը չի կիրառել կշիռներ սցենարների համար: Բանկը գնահատում է պարտագանցման դրույքի և մակրոտնտեսական գործոնների միջև հարաբերությունները հիմնվելով սովորական փոքրագույն քառակուսիների ռեգրեսիայի մոդելների վրա: Մոդելում օգտագործված ընտրված փոփոխականները տարբեր են՝ կախված վարկային պորտֆելներից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի յուրաքանչյուր սցենարում օգտագործված մակրոտնտեսական ցուցանիշները/ենթադրությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՊԿ սցենար	Որոշված հավանականություն, %	
		2023թ.	2024թ.
Հիմնական գործոն			
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք	Լավատեսական	60%	404.8
	Բազային	15%	431.9
	Վատատեսական	25%	527.4
Արտահանում, մլն. ԱՄՆ դոլար	Լավատեսական	60%	973.1
	Բազային	15%	948.5
	Վատատեսական	25%	913.4

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետզնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզնման, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի գծով: Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկի իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Զուտ գումար
				չհաշվանցված գումարներ Ֆինանսական գործիքներ (ոչ դրամական միջոցներով ապահովվածություն)	
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	534,704	-	534,704	(534,704)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	534,704	-	534,704	(534,704)	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(9,653,902)	-	(9,653,902)	9,653,902	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(9,653,902)	-	(9,653,902)	9,653,902	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Զուտ գումար
				չհաշվանցված գումարներ Ֆինանսական գործիքներ (ոչ դրամական միջոցներով ապահովվածություն)	
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,088,545	-	3,088,545	(3,088,545)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	3,088,545	-	3,088,545	(3,088,545)	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(5,576,694)	-	(5,576,694)	5,576,694	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(5,576,694)	-	(5,576,694)	5,576,694	-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոնն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելները՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- փոխառու միջոցների հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ վաճառվել որպես ապահովություն՝ դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության մոնիթորինգ:

Գանձապետարանը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր ստրես-թեսթեր՝ շուկայական սովորական և ոչ բարենպաստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը վերագրվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանին, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	(Ներհոսքի)/ արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	5,146,136	-	-	-	-	-	5,146,136	5,143,275
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9,660,064	-	-	-	-	-	9,660,064	9,653,902
Հանձնարողների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	246,122,498	31,259,106	46,962,065	65,724,457	24,551,035	-	414,619,161	407,348,572
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	66,574	2,829,917	275,505	10,255,333	-	13,427,329	12,471,310
Այլ փոխառու միջոցներ	474,892	1,207,324	6,892,942	8,375,911	31,029,127	3,569,163	51,549,359	43,388,885
Ստորադաս փոխառություններ	-	543,696	-	307,306	6,820,507	-	7,671,509	6,285,253
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	68,810	137,621	198,931	382,094	2,087,877	1,017,876	3,893,209	2,731,024
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	803,303	315,437	-	2,594,516	-	-	3,713,256	3,713,256
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	262,275,703	33,529,758	56,883,855	77,659,789	74,743,879	4,587,039	509,680,023	490,735,477
Փոխատվության հանձնառություններ	58,431,886	-	-	-	-	-	-	-

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	(Ներհոսքի)/ արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6,348,700	-	-	-	-	-	6,348,700	6,329,864
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	5,581,638	-	-	-	-	-	5,581,638	5,576,694
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	231,662,786	22,383,078	25,366,680	71,954,419	29,172,839	-	380,539,802	373,383,546
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	259,357	259,357	7,005,921	-	7,524,635	6,528,169
Այլ փոխառու միջոցներ	468,996	950,626	5,751,220	6,679,738	35,010,442	3,093,368	51,954,390	43,153,419
Ստորադաս փոխառություններ	-	302,072	-	297,147	7,254,665	-	7,853,884	6,102,830
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	8,499	170,107	116,437	401,231	1,936,322	886,980	3,519,576	2,613,481
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,447,644	-	3,079,961	-	-	-	6,527,605	6,527,605
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ								
- Ներհոսք	(3,056,238)	-	-	-	-	-	(3,056,238)	-
- Արտահոսք	3,033,052	-	-	-	-	-	3,033,052	1,845
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	247,495,077	23,805,883	34,573,655	79,552,089	80,380,189	3,980,348	469,827,044	450,217,453
Փոխատվության հանձնառություններ	42,292,678	-	-	-	-	-	-	-

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ըստ ավանդատուի պահանջի, որի դեպքում ավանդատուն կորցնում է հաշվեգրված տոկոսները: Վերը ներկայացված աղյուսակում այդ ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Ստորև ներկայացված է այդ ավանդների դասակարգումն ըստ մարման ժամկետների:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	15,995,272	12,077,722
1-ից 3 ամիս ժամկետով	24,479,567	19,588,575
3-ից 6 ամիս ժամկետով	33,909,799	21,171,437
6-ից 12 ամիս ժամկետով	53,945,782	39,408,965
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	20,272,704	19,681,887
	148,603,124	111,928,586

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱՎՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	62,862,898	-	-	-	-	-	-	62,862,898
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	168,285	-	572,641	-	-	28,780,246	-	29,521,172
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	534,704	-	-	-	-	-	-	534,704
Ներդրումային արժեթղթեր	11,422,798	1,283,121	11,640,054	62,859,030	45,520,749	30,792	-	132,756,544
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	8,334,844	20,976,504	75,605,821	163,972,278	63,765,088	-	4,243,377	336,897,912
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	14,137,997	-	14,137,997
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,420,279	-	2,420,279
Այլ ակտիվներ	3,499,030	273,920	3,862,690	391,653	-	4,289,759	-	12,317,052
Ընդամենը ակտիվներ	86,822,559	22,533,545	91,681,206	227,222,961	109,285,837	49,659,073	4,243,377	591,448,558
ՊԵՐՏՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	5,143,275	-	-	-	-	-	-	5,143,275
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9,653,902	-	-	-	-	-	-	9,653,902
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	245,984,925	30,710,096	108,098,743	22,554,808	-	-	-	407,348,572
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	66,040	2,975,562	9,429,708	-	-	-	12,471,310
Ստորադաս փոխառու միջոցներ	-	303,754	288,827	5,692,672	-	-	-	6,285,253
Այլ փոխառություններ	417,646	1,112,214	14,058,925	25,559,908	2,240,192	-	-	43,388,885
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	915,828	-	915,828
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	4,376,994	-	-	-	-	-	4,376,994
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	42,674	83,812	371,757	1,393,272	839,509	-	-	2,731,024
Այլ պարտավորություններ	803,303	1,006,813	3,201,937	1,522,810	-	-	-	6,534,863
Ընդամենը պարտավորություններ	262,045,725	37,659,723	128,995,751	66,153,178	3,079,701	915,828	-	498,849,906
Զուտ դիրքը	(175,223,166)	(15,126,178)	(37,314,545)	161,069,783	106,206,136	48,743,245	4,243,377	92,598,652

Բացասական կարճաժամկետ ժամկետայնության դիրքը կառավարելու համար Բանկը հիմնվում է ներդրումային արժեթղթերի պորտֆելի վրա, որից 13,075,237 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը կարող են վճարվել, իսկ 119,915,961 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը կարող են գրավադրվել հետզնման պայմանագրերի դիմաց, և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ժամկետային ավանդները կերկարաձգվեն մարման ժամկետից հետո և այն հանգամանքի վրա, որ ցպահանջ պարտավորությունների նվազագույն օրական մնացորդը պակաս չի եղել 194,330,035 հազար դրամից վերջին երկու տարիների ընթացքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱՆՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	101,658,852	-	-	-	-	-	-	101,658,852
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7,925	-	16,066	-	-	-	-	23,991
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	439,815	787	2,992,956	-	-	23,678,370	-	27,111,928
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,088,545	-	-	-	-	-	-	3,088,545
Ներդրումային արժեթղթեր	827,209	668,888	12,076,150	36,388,145	46,287,478	30,754	-	96,278,624
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10,265,672	15,977,875	75,531,481	123,594,498	47,964,102	-	5,450,638	278,784,266
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	10,893,667	-	10,893,667
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,343,410	-	2,343,410
Այլ ակտիվներ	7,288,635	64,605	610,826	224	-	4,842,941	-	12,807,231
Ընդամենը ակտիվներ	123,576,653	16,712,155	91,227,479	159,982,867	94,251,580	41,789,142	5,450,638	532,990,514
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6,329,864	-	-	-	-	-	-	6,329,864
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	5,576,694	-	-	-	-	-	-	5,576,694
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	303	-	1,542	-	-	-	-	1,845
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	231,586,248	21,962,685	93,109,795	26,724,818	-	-	-	373,383,546
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	60,319	6,467,850	-	-	-	6,528,169
Ստորադաս փոխառու միջոցներ	-	199,280	-	5,903,550	-	-	-	6,102,830
Այլ փոխառու միջոցներ	450,580	873,838	9,585,223	29,476,638	2,767,140	-	-	43,153,419
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	246,682	-	246,682
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	4,223,221	-	-	-	-	-	4,223,221
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	8,756	172,169	496,335	1,495,214	441,007	-	-	2,613,481
Այլ պարտավորություններ	5,357,746	-	3,079,961	-	-	-	-	8,437,707
Ընդամենը պարտավորություններ	249,310,191	27,431,193	106,333,175	70,068,070	3,208,147	246,682	-	456,597,458
Զուտ դիրքը	(125,733,538)	(10,719,038)	(15,105,696)	89,914,797	91,043,433	41,542,460	5,450,638	76,393,056

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ցուցանիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները, ցպահանջ ավանդները և ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2023թ. հազ. դրամ Առդիտի չենթարկված	2022թ. հազ. դրամ Առդիտի չենթարկված
Դեկտեմբեր ամսվա միջին ցուցանիշ	74.32%	80.12%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

28 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Բանկի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը չեն փոփոխվել նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2022թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն չափին:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2022թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Հիմնական կապիտալ	85,455,552	63,570,962
Լրացուցիչ կապիտալ	6,907,272	4,410,500
Ընդամենը կապիտալ	92,362,824	67,981,462
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ՝ ներառյալ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	505,042,841	378,314,737
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցությունը)	18.29%	17.9%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆաների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն հաստատուն ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի տրամադրման հանձնառություններ	32,491,542	26,692,455
Վարկային քարտերի տրամադրման հանձնառություններ	9,226,945	7,254,261
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	16,713,399	8,345,962
	58,431,886	42,292,678
Պարտքային կորստի պահուստ	(219,242)	(186,613)

Վերը ներկայացված պայմանագրերով նախատեսված ընդհանուր փոխառվածքային հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը: Փոխառվածքային հանձնառությունները դասված են 1-ին փուլ:

30 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	842,389	1,148,262

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2023թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2022թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	375,916	11.78%	420,543	11.78%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,700,762	7.82%	1,275,780	4.66%

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2023թ. հազ. դրամ	2022թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	43,888	35,785
Տոկոսային ծախս	(213,205)	(96,359)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	-	(569)

(զ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը հիմնականում իրենցից ներկայացնում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ կապակցված կողմերը:

Ստորև ներկայացված են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Այլ կապակցված կողմեր	
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	4,146	12.56%	912,072	5.66%
Պարտքային կորստի պահուստ	(13)		(427)	
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8,949,841	5.59%	1,179,724	7.46%
Ծախսեր (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	56		35,234	
Տոկոսային ծախս	(363,922)		(58,081)	
Այլ ծախսեր	-		(422,964)	

Ստորև ներկայացված են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Այլ կապակցված կողմեր	
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	-		78,590	11.16%
Պարտքային կորստի պահուստ	-		(192)	
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,723,813	3.10%	566,720	8.25%
Ծախսեր (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	35		8,914	
Տոկոսային ծախս	(72,297)		(11,958)	
Այլ ծախսեր	-		(507,707)	

32 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. Իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված երկարաժամկետ տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր երկարաժամկետ տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի երկարաժամկետ տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի երկարաժամկետ տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված երկարաժամկետ տվյալները և ոչ դիտելի երկարաժամկետ տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը ցածր էր վերջիններիս 119,681,308 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքից (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 87,234,504 հազար դրամ) 5,186,858 հազար դրամով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,116,935 հազար դրամով):

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ այլ փոխառությունների, ստորադաս փոխառությունների, թողարկված պարտքային արժեթղթերի և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	-	13,044,445	-	13,044,445
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	-	-	30,792	30,754
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	1,928,272	1,928,272

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	-	9,013,366	-	9,013,366
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	-	-	30,754	30,754
Աժանցյալ ակտիվներ	-	23,991	-	23,991
Աժանցյալ պարտավորություններ	-	1,845	-	1,845

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գներ, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ շիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»: